

Senioruniversitetet i Stockholm

VÅRPROGRAM 2018

I samverkan med Folkuniversitetet/Kursverksamheten vid Stockholms universitet

 Folkuniversitetet

Innehåll

Ordförandes inledning.....	3
Medlemskap i Föreningen Senioruniversitetet i Stockholm	4
Anmälningsvillkor.....	4
Frågor och svar.....	5

Tisdagsföreläsningar

Förmiddagsserie.....	6
Eftermiddagsserie.....	6

Föreläsningsserier

<i>Litteratur</i>	
Dårar i litteraturen – heliga och andra.....	7
Liv i litteraturen.....	8
Litterära fredagar på Stora Henriksvik.....	8
Det våras för August.....	8
<i>Kultur</i>	
Islam och kristendomen.....	9
Sekelslut: 1980- och 1990-talens idéhistoria.....	10
<i>Musik</i>	
Levande jazzhistoria – fem banbrytande jazzlegender	10
Hasse & Tage – humoristiska humanister.....	10
1800-talet och romantikens musik.....	11
<i>Arkitektur</i>	
Stockholmskyrkornas hemligheter II.....	11
Svenska bomässor – eller konsten att bygga bostäder så att människor får både rum och trivsel!.....	12
<i>Konst</i>	
Vårens aktuella konstutställningar om konst och design.....	13
Nutida konst i många former.....	14
<i>Naturvetenskap</i>	
Galaktiska molekyler.....	15
Jordens resurser.....	15
Våra tvåbenta vänner – om fåglar och deras livsbetingelser	16
Från enkel räknemaskin till sociala medier och artificiell intelligens	17
<i>Politik och samhälle</i>	
Ryssland – långt borta och nära.....	17

Integration eller utanförskap – en fråga för alla	18
Hårdare bud – Europa 2018	18
Folkhemsliv.....	19
<i>Mångvetenskap</i>	
Smarta textilier – starkare, lättare, snabbare, säkrare.....	19
Stockholm och stockholmare i ord och bild.....	20
Vad gör livet meningsfullt?.....	20

Seminarier

Shakespeare in English.....	22
Fördjupad förståelse av jazzmusik	22

Vandringar och exkursioner

Kulturhistoriska vandringar på Fogelströms Södermalm.....	23
Konstvandringar.....	23
Tätortsnära natur – behövs det?.....	24
När Sverige var illa ute – från oljekris till ”Konst på hög”. Olja till varje pris!.....	24
Gotlands natur och kultur.....	25

Universitetskurer

Inledning	26
Avgiftsfri föreläsning: Studieteknik – konsten att lära	26
<i>Ekonomisk historia</i>	
Maskinernas tid Grundkurs: 30 p. Mom. 2:4.....	27
<i>Filmvetenskap</i>	
Filmhistoria från ljudfilmens etablering till franska nya vågen. Fristående kurs: 15 p. Mom. 2:2	27
<i>Kontinental filosofi</i>	
Vad är det historiska? Forts. Tematisk kurs: 7,5 p.	27
<i>Praktisk filosofi</i>	
Moralfilosofins historia Grundkurs: 30 p. Mom. 4:4	28
<i>Introduktionskurs i geologi</i>	
Jordtäcket. Fristående kurs: 15 p. Mom 2:2	28
<i>Historia</i>	
Tidigmodern tid (1500–1800) Grundkurs: 30 p. Mom. 2:4.....	28

Sveriges historia – Politisk och ekonomisk historia 800–2000. Grundkurs: 30 p. Mom. 4:4.....	29
Stockholms historia. Det moderna Stockholm. Fristående kurs: 15 p. Mom. 2:2	29

Idéhistoria

Tidigmodern idéhistoria, från renässansen till och med upplysningen. Grundkurs: 30 p. Mom. 2:4	29
--	----

Konstvetenskap

Renässans och barock Grundkurs: 30 p. Mom. 2:4	30
Konst och arkitektur under 1900-talet. Fristående kurs: 15 p. Mom. 2:2	30
Rysslands medeltid: Konsten och dess ”ryska själ”. Tematisk kurs: 15 p. Mom. 2:2	30

Litteraturvetenskap

Renässans, barock och upplysningstid. Grundkurs: 30 p. Mom 2:4	31
--	----

Musikvetenskap

Musikhistoria. Från romantik till vår egen tid. Fristående kurs: 15 p. Mom. 2:2	31
---	----

Ornitologi

Fristående kurs: 7,5 p.	31
------------------------------	----

Religionshistoria

De abrahamitiska religionerna: kristendom, judendom, islam Grundkurs: 30 p. Mom. 3:4	32
--	----

Statsvetenskap

Introduktions- och översikt kurs i internationella relationer Fristående kurs: 7,5 p.	32
--	----

Teatervetenskap

Den västerländska teaterns historia från antiken till mitten av 1800-talet. Fristående kurs: 7,5 p.	32
--	----

Studiecirklar – språk

Inledning	33
Europarådets nivåskala för självbedömning	34
Arabiska	34
Engelska	35
Franska	36
Grekiska, klassisk.....	41
Grekiska, nygrekiska	41
Italienska	42

Latin med allmän språkkunskap	45
Ryska	46
Spanska	47
Tyska	51

Övriga studiecirklar

Matematik

Matematik för mor- och farföräldrar, nybörjarkurs	53
Matematik för mor- och farföräldrar, forts.	53

Programmering

Programmering 55+	53
-------------------------	----

Litteratur

Sex litterära klassiker, forts.	53
Svenskt, franskt och italienskt ...	54
På spaning i poesi	54

Filmkunskap

Film – identitet – existens	54
Filmanalys enligt den hermeneutiska metoden	54

Mångvetenskap

Vad gör livet meningsfullt?	54
-----------------------------------	----

Skrivande

Att skriva sitt liv – grundkurs Andra terminen	55
Att skriva sitt liv – fördjupning Andra terminen	55

Historia

Mellanöstern – från korsfararna till ISIS	55
Från Andrew Jackson till Donald Trump	56
Från Alexander I till Putin	56
Weimarrepubliken – mellankrigstidens Europa sett från Tyskland	56
Förstå förintelsen som historia och varning	56
Sveriges drottningar	57
Kvinnorna på Fogelstad	57
Släktforskning, grundkurs	57
Släktforskning, fördjupning	57

Religionskunskap

De abrahamitiska religionerna	57
-------------------------------------	----

Juridik

Arvsrätt	58
----------------	----

Konsthistoria

Kvinnor i konsten	58
Stolta stad! Stockholmiana	58
Auktioner, auktionsgods, antikviteter	58

Kontrasternas värld

Nyligen åkte jag på en rundresa i Balkan och slogs av de stora kontrasterna mellan inslag av globalkapitalism och en fattigdom som påminde om livet för de fattigaste torparna i gårdagens Sverige. Det var ett exempel på det komplexa i vår värld och de stora spänningar som finns mellan olika grupper av människor. Samtidigt har vi som bor i denna del av världen mycket att glädja oss åt. I arbetet med programutbudet strävar vi därför efter att dels bevaka vad som sker i vår omvärld, och hur det påverkar oss här, dels erbjuda inslag av klassisk bildning. Vi vet naturligtvis att kontinuitet och de sociala sammanhangen är viktiga för många och vi försöker behålla populära inslag så gott det går. Programmet innehåller även moment som tilltalar våra sinnen, såsom konst och musik.

Världen är dock föränderlig och även Senioruniversitetet måste utvecklas för att möta framtiden. Utöver en satsning på flera naturvetenskapliga serier har vi breddat utbudet av "universitetskurser" från klassisk humaniora till att innehålla både naturvetenskapliga och samhällsvetenskapliga arrangemang. Vi är väl medvetna om att kunskap inte gärna låter sig uppdelas i snäva fack och i vårens program satsar vi på flera mångvetenskapliga inslag.

Den gångna terminen registrerade vi återigen fler deltagare än tidigare, vilket innebär att vårt program på ett bra sätt svarar mot medlemmarnas högt ställda förväntningar. Därför vill jag välkomna både nya och gamla medlemmar till en spännande och innehållsrik termin!

Catherine Dahlström
ordförande Senioruniversitetet

ÅRSMÖTE 2018

24
mars

Detta är en kallelse till årsmötet som kommer att hållas
lördagen den 24 mars kl. 12.30
i Aula Magna vid Stockholms universitet

Årsmöteshandlingar kommer att finnas tillgängliga
på Senioruniversitetets hemsida från och med den 8 mars.

Efter årsmötet bjuder vi på musikunderhållning
och en intressant och lärorik föreläsning.
Därefter avslutar vi med vin och smittar.

I programarbetet för våren 2018 har främst Kenneth Abrahamsson, Elisabet Attermark, Solbritt Benneth, Jane Bergstedt, Claes Breitholtz, Cecilia Bäcklander, Anita Welin Clarhäll, Kristin Dahl, Catherine Dahlström, Torkel Danielsson, Christina Eidem, Ann-Marie Engback, Peter Fagerlund, Lars Fant, Gösta Gahm, Monika Hammar Granberg, Katrin Hallman, Bo Irlblad, Ingvar Isfeldt, Erik Janson, Gerda Johansson, Ingela Karlsson, Anita Kruckenberg, Siv Leth, Torbjörn Lodén, Helga Messel, Britt Olofsdotter, Eva Palm, Ing-Marie Persson, Ulla Ravell, Lars-Erik Salomonsson, Crister Skoglund, Tove Faye-Wevle, Anders Yrgård, deltagit.

Omslagsfoto: Johnér Bildbyrå AB. Grafisk produktion: AD Design, Stockholm. Tryck: AMO-Tryck

Medlemskap i Föreningen Senioruniversitetet i Stockholm

Senioruniversitetet är en ideell förening som huvudsakligen bygger på volontärarbete. För att delta i Senioruniversitetets arrangemang krävs medlemskap i föreningen. Medlem kan du bli om du har fyllt 55 år och lämnat det ordinarie arbetslivet. För år 2018 är medlemsavgiften 150 kr.

Anmälan

Anmälan till arrangemang våren 2018 görs på hemsidan, www.senioruniversitetet.se från torsdag 14 december.

Bokningen öppnar vid två klockslag. För studiecirkel och universitetskurser gäller bokning från kl. 10.00 och för övriga arrangemang från kl. 11.00.

Senioruniversitetet ser helst att medlemmarna anmäler sig via hemsidan.

För de som inte har tillgång till internet finns det möjlighet att anmäla sig via talong, dock senast 29 december – se längst bak i katalogen. Antalet platser för talonganmälningar är mycket begränsat och besked om plats kan dröja upp till tre veckor.

Obs! Anmälningar per telefon, e-post eller personligen tas inte emot.

Anmälningsvillkor

- Alla som deltog i arrangemang hösten 2017 har ett användarkonto. Har du glömt ditt lösenord så kan du få ett nytt på hemsidan under LOGGA IN.
- Som *ny medlem* skapar du ett användarkonto:

1. Gå in på www.senioruniversitetet.se
2. Klicka på LOGGA IN högst upp till höger.
3. Klicka på *Skapa ett konto här*. Fyll i dina person- och kontaktuppgifter och godkänn våra köp- och användarvillkor.
4. Klicka på *Registrera*.

- När du bokar ett arrangemang via hemsidan får du omedelbart besked om du fått plats. Bokar du med talong kan besked om plats dröja. Se ovan under Anmälan.
- Ditt personnummer är ditt kundnummer och uppges vid kontakt med kansliet.
- När du bokar via hemsidan betalar du med kort eller begär faktura. Om du bokar med talong får du en faktura. Betalar du mot faktura tillkommer en faktureringsavgift på 29 kronor. Vid påminnelse tillkommer en avgift på 60 kr. All betalning hanteras av Svea Ekonomi AB, www.svea.com

- Om arrangemanget är fullbokat, kan du boka reservplats. Önskar du inte längre stå som reserv, avanmäler du dig via *Mina sidor*.
- Anmälan till arrangemang är bindande. Om du ändå måste avboka din plats gör du det själv på hemsidan under *Mina sidor*. Vid avbokning debiteras en expeditionsavgift på 50 kr, eller 100 kr om avbokningen sker mindre än en vecka före kursstart. Efter kursstart betalas avgiften tillbaka endast mot läkarintyg.
- Du bör ha en egen, unik e-postadress, då all kommunikation, bekräftelse, kallelse och ev. faktura går till denna. Bokningssystemet kan inte hantera en e-postadress, som du delar med någon annan medlem.
- Om ett arrangemang inte får tillräckligt antal deltagare, kan det ställas in. Då återbetalar vi inbetalda avgifter, självklart utan avbokningsavgift.
- När du deltar i Senioruniversitetets arrangemang har du genom Folkuniversitetet viss försäkring vid olycksfall.

Se också avsnittet Frågor och svar.

Hemsidan uppdateras hela tiden med aktuell information

Ev. ändringar beträffande arrangemang meddelas via e-post eller sms

Frågor och svar

Nedan hittar du svar på några av de vanligaste frågorna. Läs gärna svaren innan du kontaktar oss!

Fler frågor och svar hittar du på www.senioruniversitetet.se

Anmälan

Hur anmäler jag mig till ett arrangemang?

För detaljerad information om hur du anmäler dig till våra arrangemang, se föregående sida under rubriken *Anmälningsvillkor*.

Kan jag anmäla mig till endast enstaka föreläsningar i en serie?

Nej, du anmäler dig till en hel serie, sedan avgör du själv vilka föreläsningar du önskar gå på.

Reservplats

Jag ville boka mig på ett arrangemang men blev reserv. Vad betyder det och när kommer jag att få bekräftelse på att jag blivit antagen till arrangemanget?

Du har fått en reservplats och blivit placerad i kö. Om en plats blir ledig, kommer en kallelse att skickas till dig med information om att du nu har fått plats på arrangemanget, samt en faktura.

Trots att jag anmälde mig redan första dagen blev jag reserv. Varför blev det så?

Efterfrågan på våra arrangemang är större än det utbud vi kan erbjuda. Därför är söktrycket på vissa arrangemang stort redan första dagen.

Jag har blivit placerad på reservlistan men har ångrat mig. Måste jag avanmäla reservplatsen?

Ja. Eftersom även anmälan som reserv är bindande, är det viktigt att du avanmäler dig från din reservplats om du inte längre vill gå på arrangemanget; se nedan hur du gör. Avanmäler du din reservplats innan eventuell kallelse kommer, debiteras du ingen avbokningsavgift.

Avanmälan och avbokning

Hur avanmäler jag min reservplats?

Du avanmäler din reservplats på samma sätt som du avbokar din plats. Gå in på www.senioruniversitetet.se och logga in på *Mina sidor*. Se nedan.

Har du bokat med talong gör du avanmälan av din reservplats via e-post till kansliet@senioruniversitetet.se Uppge "Avanmälan reservplats" i ämnesraden.

Hur avbokar jag min plats?

Gå in på www.senioruniversitetet.se och logga in på ditt användarkonto. Under *Mina sidor* ser du dina aktuella bokningar. Klicka i rutan *Avboka* för det arrangemang som det gäller. Observera avbokningsavgifterna, se föregående sida.

Betalning/Fakturafrågor

Hur betalar jag?

Enklast betalar du med bankkort när du bokar dig på hemsidan. Väljer du att betala mot faktura, tillkommer en faktureringsavgift på 29 kr. Vänta alltid faktura från Svea Ekonomi AB som kommer med e-post eller vanlig post. *Betala inte på annat sätt!* Kontrollera din skräppost i mejlen så att din faktura inte gömmer sig där. Frågor gällande din faktura besvaras av Svea Ekonomi AB, www.svea.com

Kan jag på min faktura betala någon annans kursavgifter också?

Nej. Varje faktura är personlig och knuten till de arrangemang som du valt.

Jag har fått en faktura per e-post.

Hur betalar jag den?

Om fakturan har skickats till din e-postadress, ligger den som en bifogad fil. Öppna filen så ser du din faktura. Betala den som vanligt.

Jag har aldrig fått min faktura, däremot skickades en kravfaktura till mig. Hur kommer det sig?

Det kan antingen bero på att du har råkat uppge fel e-postadress eller att fakturan hamnat i din skräppost. De flesta fakturorna skickas med e-post, men om de blir obetalda så skickas en påminnelsefaktura (kravfaktura, kostnad: 60 kr) med vanlig post till din folkbokföringsadress.

Jag har fått inkassokrav.

Hur kommer det sig och vad gör jag nu?

Om fakturan och påminnelsefakturan inte betalats i tid, har ärendet skickats vidare till inkasso hos Svea Ekonomi AB. Vid frågor om ärendet, kontakta Svea Ekonomi AB, www.svea.com

Föreläsningsserier

Starka parfymer undanbedes

Starka parfymer undanbedes på samtliga arrangemang.

Tisdagsföreläsningar

Förmiddagsserie

16/1 "Hushållspolitik" i August Strindbergs Giftas

Föreläsare Anna Cavallin, fil.dr i litteraturvetenskap, Stockholms universitet
Värd Catherine Dahlström

23/1 Människan i centrum – konsten på Nya Karolinska i Solna

Föreläsare Inga-Lill Bäckström, ordförande NKS:s konstråd och projektledare, kulturförvaltningen, Stockholms läns landsting
Värd Britt Olofsdotter

30/1 Dominikaner, franciskaner, birgittiner ... Klosterväsendet i det medeltida Sverige

Föreläsare Markus Lindberg, museichef, Sankta Birgitta klostermuseum, Vadstena
Värd Solbritt Benneth

6/2 Det finns inga häxor – kan vi lita på vetenskapen?

Föreläsare Arne Jarrick, professor i historia, Stockholms universitet
Värd Kenneth Abrahamsson

13/2 En värld i förändring – om utvecklingen under antropocen

Föreläsare Johan Kuylenstierna, Executive Director, Stockholm Environment Institute och adjungerad professor, Stockholms universitet
Värd Ingvar Isfeldt

20/2 Södermalmstorgsområdet under 800 år – arkeologiska fynd vid ombyggnaden av Slussen

Föreläsare Kenneth Svensson, chefsarkeolog, Arkeologikonsult AB
Värd Solbritt Benneth

6/3 New Public Management – frälsning eller fördärv?

Föreläsare Bengt Jacobsson, professor i företags ekonomi, Södertörns högskola
Värd Crister Skoglund

13/3 En navigerande insekts överlevnadskit: kompass, dansskor och ett undermåligt teleskop

Föreläsare Marie Dacke, professor i funktionell zoologi, Lunds universitet, Ig Nobelpristagare
Värd Ingvar Isfeldt

20/3 Hur länge orkar vi jobba?

Föreläsare Maria Albin, professor i arbetsmedicin, Karolinska institutet och föreståndare, Centrum för arbets- och miljömedicin, Stockholms läns landsting
Värd Kenneth Abrahamsson

27/3 Nattens historia – nordiskt mörker och ljus under tusen år

Föreläsare Gunnar Broberg, professor emeritus i idéhistoria, Lunds universitet
Värd Crister Skoglund

Tid Tio tisdagar kl. 11.00–12.00:

16/1–27/3, ej 27/2

Lokal Biografen Rigoletto, Kungsgatan 16
Avgift 600 kr

Arrangemang nummer 100

Eftermiddagsserie

16/1 ... medan barnen brann i Berlin

Föreläsare Yvonne Hirdman, professor emerita i historia, Stockholms universitet
Värd Catherine Dahlström

23/1 En arkitektonisk resa genom tid och rum

Föreläsare Cecilia Björk och Laila Reppen, arkitekter SAR/MSA
Värd Britt Olofsdotter

30/1 Nervsystemets utveckling – från stamceller till neurodegenerativa sjukdomar

Föreläsare Urban Lendahl, professor i genetik, Karolinska institutet
Värd Ingvar Isfeldt

6/2 Ungdomars medborgarkompetens och samhällsengagemang

Föreläsare Erik Amnå, professor i statsvetenskap, Örebro universitet
Värd Kenneth Abrahamsson

13/2 Blockpolitik, minoritetsregeringar och skilda vallöften. Hur går det att styra Sverige?

Föreläsare Jan Teorell, professor i statsvetenskap, Lunds universitet
Värd Katrin Hallman

20/2 Albertus Pictor – en kontinental målare i senmedeltidens Stockholm

Föreläsare Pia Bengtsson Melin, fil.dr i konstavetenskap, 1:e antikvarie, Statens historiska museum
Värd Solbritt Benneth

6/3 Njutning – om kemins ljusa sidor

Föreläsare Ulf Ellervik, professor i bioorganisk kemi, Lunds universitet
Värd Britt Olofsdotter

13/3 Muslimska idévärldar – mellan dogmatism och reformtänkande

Föreläsare Mohammad Fazlhashemi, professor i islamisk teologi, Uppsala universitet
Värd Catherine Dahlström

20/3 Nudge – knuff eller indoktrinering för en mer hållbar livsstil

Föreläsare Fredrik Carlsson, professor i nationalekonomi, Göteborgs universitet
Värd Katrin Hallman

27/3 Fjäriln vingad som miljöövervakare

Föreläsare Lars Pettersson, docent i zooekologi, Lunds universitet, samordnare för Svensk dagfjärilsövervakning
Värd Katrin Hallman

Tid Tio tisdagar kl. 13.30–14.30:

16/1–27/3, ej 27/2

Lokal Biografen Rigoletto, Kungsgatan 16
Avgift 600 kr

Arrangemang nummer 110

Föreläsningsserier

Dårar i litteraturen – heliga och andra

Dårskap, eller mer skonsamt, psykisk sjukdom är inte något ovanligt tema i världslitteraturen. Vi närmar oss ämnet i sex föreläsningar som börjar i Shakespeares 1500-tal och avslutas i vår egen tid bl.a. med Sara Stridsbergs komplexa skildringar av människor på Beckomberga mentalsjukhus.

23/1 Hamlet var inte ensam. Det finns gott om dårar i William Shakespeares pjäser

Föreläsare Leif Zern, journalist, teaterkritiker och författare

30/1 Charlotte Brontë och Den galna kvinnan på vinden

En gestalt i en roman från det tidiga 1800-talet som fått många systrar i litteraturen.
Föreläsare Birgitta Holm, professor emerita i litteraturvetenskap, Uppsala universitet

6/2 Heliga dårar i den ryska litteraturen

Föreläsare Per-Arne Bodin, professor i slaviska språk, Stockholms universitet

13/2 Kejsarn av Portugallien, Gunnar Hede och andra dårar i Selma Lagerlöfs författarskap

Föreläsare Birgitta Holm

20/2 Galna vuxna och kloka barn i moderna barn- och bilderböcker

Föreläsare Ulla Rhedin, fil.dr i litteraturvetenskap, bilderboksforskare och kritiker

27/2 Vem är "frisk" och vem är "sjuk"?

Sara Stridsberg och andra nutida författare

Föreläsare Lena Kjersén Edman, litteraturvetare och författare

Programansvarig Erik Janson

Tid Sex tisdagar kl. 10.00–11.45:

23/1–27/2

Lokal Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41

Avgift 550 kr

Arrangemang nummer 120

Liv i litteraturen

Fem författare porträtterar historiska personer, både kända och okända, och levandegör historiska skeenden.

24/1 Från de svenska missionärernas Kina till Tolstojs Ryssland

Utifrån sin roman *Mästarens dröm* och triptyken om familjen Tolstoj, främst romanen *Masja*, berättar Carola Hansson om lusten och glädjen, svårigheterna och tillvägagångssättet att skriva in sig i en såväl rumsligt som tidsmässigt främmande kultur.

Föreläsare Carola Hansson, fil.dr i slaviska språk, översättare, dramaturg och författare

31/1 Swede Hollow – svenska emigrantöden i St. Paul, Minnesota

I slutet av 1800-talet begav sig en grupp människor av från Sverige för att söka lyckan i Nordamerika. Efter omfattande research har Ola Larsmo gett litterär form åt deras hårda och ofta dramatiska tillvaro i hålan Swede Hollow.

Föreläsare Ola Larsmo, författare och kulturjournalist

7/2 I apokalypsens skugga – om Johannes Bureus och stormaktstidens tankevärld

I sin Augustprismominerade bok *Vid tidens ände* beskriver Håkan Håkansson lustfyllt och underhållande Johannes Bureus (1568–1652), som förutom att undervisa Gustav II Adolf var mystiker och domedagsprofet.

Föreläsare Håkan Håkansson, docent i idéhistoria, Lunds universitet

14/2 Finland 100 år. Med Gustaf Mannerheim vid undergångens rand

I tre krig försvarade general Mannerheim som överbefälhavare Finlands frihet mot Lenins bolsjeviker och Stalins kommunister. Två gånger räddade han som statschef landet vid undergångens rand. Utifrån sin bok om Mannerheim levandegör Dag Sebastian Ahlander en legend och en särpräglad personlighet.

Föreläsare Dag Sebastian Ahlander, diplomat och författare

28/2 När det förflutna får en röst. Om Erasmus och 1500-talets renässanshumanism

I *Gutenberggalaxens nova* skildras boktryckets första författare, Erasmus av Rotterdam, i en tid som liknar vår. Den präglas både av medie-revolution och av strider som skakar Europa. Så hur levandegörs en sådan person och epok utan stillbrott? Burtons bok fick Augustpriset i fackboksklassen år 2016.

Föreläsare Nina Burton, författare och fil.dr i litteraturvetenskap, ledamot av Samfundet De Nio och Vetenskapsakademien.

Programansvarig Eva Palm

Tid Fem onsdagar kl. 13.15–15.00:

24/1–28/2, ej 21/2

Lokal Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41

Avgift 500 kr

Arrangemang nummer 130

Litterära fredagar på Stora Henriksvik

Vårens föreläsningar tar upp skiftande ämnen: en aktuell samhällsroman, problem vid översättning av skönlitteratur, Edith Södergrans betydelse för modernismen, skådespelares behov både av konstnärlig frihet och tryggad försörjning samt läsarbrev till Selma Lagerlöf.

26/1 Doften av en man

Föreläsare Agneta Pleijel, författare

9/2 Viljan till översättning

Föreläsare Erik Andersson, författare och översättare

23/2 Edith Södergran – den banbrytande modernisten

Föreläsare Boel Hackman, docent i litteraturvetenskap, Stockholms universitet

9/3 Konsten och Facket

Föreläsare Tomas Bolme, skådespelare

23/3 Den sårbara läsaren – fattigt folks Lagerlöfläsning

Föreläsare Maria Karlsson, fil.dr, universitetslektor i litteraturvetenskap, Uppsala universitet

Programansvarig Gerda Johansson

Tid Fem fredagar kl. 10.15–12.00:

26/1, 9/2, 23/2, 9/3 och 23/3

Lokal Stora Henriksvik, Långholmsmuren 21

Avgift 850 kr

Arrangemang nummer 140

Det våras för August

August Strindberg (1849–1912) kommer vi inte undan. Hans rastlösa konstnärliga energi upphör inte att beröra oss som lever i dag och det gäller inte bara för oss svenskar. I ett nära samarbete med Strindbergsmuseet, som öppnar efter flera månader av renovering och förnyelse, får vi möta August Strindberg i vår tids perspektiv. I programserien ingår en grundlig visning av

museet, två föreläsningar av högt kvalificerade forskare, en föreställning på Strindbergs egen teater och som avslutning en vandring i Strindbergs fotspår.

Max 35 deltagare.

8/3 Introduktion och visning av Strindbergsmuseet

Vi får en visning av August Strindbergs sista hem och biblioteket på Strindbergsmuseet. Avslutande diskussion med museichefen Lina Gatte och intendenterna Erik Höök och Camilla Larsson.

15/3 Snillets smältdegel

– källor till Strindbergs kreativitet

Föreläsare Sylvain Briens, professeur de littérature et histoire culturelle nordique vid Sorbonneuniversitetet i Paris.
Föreläsningen hålls på svenska.

20/3 Hushållspolitik. Konsumtion, kön och uppfostran i Strindbergs novellsamling Giftas

Föreläsare Anna Cavallin, Strindbergsforskare vid Stockholms universitet.

25/3 Besök på Strindbergs Intima Teater och teaterföreställning

Teaterchef Anna Pettersson presenterar teatern och kvällens föreställning, kammerspelet Pelikanen.

19/4 En vandring i August Strindbergs fotspår

Guide Camilla Larsson, intendent vid Strindbergsmuseet. Samling utanför museets port.
I samarbete med Strindbergsmuseet.

Programansvarig Erik Janson

Tid Två torsdagar kl. 9.30–11.15: 8/3, 15/3

Tisdag 20/3 kl. 9.30–11.15

Söndag 25/3 kl. 16.00 Obs! tiden.

Torsdag 19/4 kl. 18.00: kvällsvandring

Lokal Strindbergsmuseet, Drottninggatan 85 (8/3, 15/3, 20/3, 19/4) samt Strindbergs Intima Teater, Barnhusgatan 20 (söndag 25/3).

Avgift 850 kr, inkl. teater- och museibesök

Arrangemang nummer 150

Islam och kristendomen

Mer än hälften av jordens befolkning tillhör kristendomen eller islam, världens två största religioner. De båda religionerna har likheter, men det finns också skillnader. Politiska förhållanden och migration bidrar till konflikter och i dessa utnyttjas en propaganda som framhäver olikheter och motsättningar. De stora likheter som ändå finns i budskap, fromhetsliv och historisk betydelse kan förvåna dem som mest har mött eller hört talas om skillnader.

24/1 Jesus och Muhammed

De båda stiftarna levde i Mellanöstern och har mycket gemensamt, men det är också en del som skiljer dem åt. Vi vet en del om deras liv genom bevarade berättelser, och händelser i deras liv har satt sin prägel på religionerna.

31/1 Skapelsen och människosynen

Båda dessa religioner räknar med Gud som skaparen. Hur ser de på den skapade världen och det som hänt sedan skapelsen? Vilka egenskaper och uppgifter har människan, god, ond eller båda-dera, fri eller bunden – och i så fall av vad?

7/2 Livsideal

Hur ser man i dessa religioner på människans uppgift och livets mening? Vilka etiska ideal är viktigast och hur skall de förverkligas? Till religionens regler hör också en ”signaletik”, bud och förbud, som ska markera gemenskap. Hur ser de ut?

14/2 Fromhetsliv

Hur firas gudstjänst och vad betyder bön, predikan, musik, konst, poesi och annat för att forma den enskildes fromhetsliv? Hur är samfundet organiserat? Vilka former av ordnar eller motsvarande erbjuder ett djupare och rikare fromhetsliv?

21/2 Religion och politik

Hur ser olika företrädare inom de båda religionerna på samhället och religionernas inflytande på politiken? Vilka politiska ideal har eftersträvat och vilka metoder har använts? På vilka sätt är företrädare politiskt verksamma i dag?

28/2 Framtiden

Hur ser den enskildes framtid ut, hur ser man på livet och döden? Vad väntar efter döden, vad bedöms man efter och vad kan man dömas till? Hur ser världens framtid ut, går den mot undergång eller räddning genom människans insatser?

Föreläsare Christer Hedin, docent och universitetslektor i religionshistoria, Stockholms universitet

Programansvarig Anita Kruckenberg

Tid Sex onsdagar kl. 9.30–11.15:

24/1–28/2

Lokal Z-salen, ABF-huset, Sveavägen 41

Avgift 550 kr

Arrangemang nummer 160

Sekelslut: 1980- och 1990-talens idéhistoria

Under 1980- och 1990-talet skedde mycket inom vår idévärld som har haft väldigt stor inverkan på samhällslivet. Denna föreläsningsserie syftar till att belysa de olika strömningar som gjort mycket för att forma vår tillvaro i dag.

28/3 New Age och självhjälpsböckernas värld

Föreläsare Inga Sanner, professor i idéhistoria, Stockholms universitet

4/4 Nyliberalism

Föreläsare Peter Strandbrink, docent i statsvetenskap, Södertörns högskola

11/4 Postmodernism

Föreläsare Anders Burman, docent i idéhistoria, Södertörns högskola

18/4 New Public Management

Föreläsare Bengt Jacobsson, professor i företags ekonomi, Södertörns högskola

25/4 Queer och genus – nya teorier om sexualitet och kön

Föreläsare Lena Lennerhed, professor i idéhistoria, Södertörns högskola

2/5 Framväxten av "informationssamhället"

Föreläsare Lars Ilshammar, biträdande Riksbibliotekarie

Programansvariga Catherine Dahlström och Crister Skoglund

Tid Sex onsdagar kl. 12.30–14.15: 28/3–2/5

Lokal Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

Avgift 550 kr

Arrangemang nummer 170

Levande jazzhistoria – fem banbrytande jazzlegender

Detta är en fristående fortsättning på tidigare föreläsningsserier om levande jazzhistoria. Musikern, orkesterledaren och estradören Ulf Johansson Werre spelar och exemplifierar själv från flygeln, med rösten och trombonen, spelar skivor och förklarar musikens uppbyggnad samt diskuterar musikexemplen ur ett historiskt perspektiv. Ulf berättar, analyserar och kåserar även kring personligt upplevda fenomen inom jazzhistorien.

Seriens fokus är att lyssna på, belysa, analysera och ge en utvecklad förståelse för fem av jazzens stora och banbrytande profiler samt ett avslutande seminarium om korsbefruktning mellan jazz och europeisk konstmusik. Vi jämför stilarter och

konstnärliga uttryckssätt, studerar utvecklingslinjer och går under ytan på de musikaliska kvaliteter som bygger upp dessa profilers känslomässiga och intellektuella magi. Vid två tillfällen kommer Ulf att presentera en gäst med vilken han musicerar och diskuterar musik och skivexempel. Se även vår seminarierie, *Fördjupad förståelse av jazzmusik* på sidan 22.

30/1 Count Basie

The kid from Red Bank swings to the top

6/2 John Coltrane

Från stilbildande estet till frijazz

20/2 Bix Beiderbecke

Ett självförbrännande geni mellan impressionism och swing

27/2 Cannonball Adderly

Hardbopens souliga trapetskonstnär

6/3 Lester Young

Den hårdsvängande lyrikern som bildade skola

13/3 Korsbefruktning jazz – europeisk konstmusik

Jazzen – konstmusiken, vers – chorus och vice versa

Föreläsare Ulf Johansson Werre, jazzmusiker och konstnärlig ledare

Programansvarig Anita Kruckenberg

Tid Sex tisdagar kl. 10.00–11.45:

30/1, 6/2, 20/2–13/3

Lokal Citykyrkan, Adolf Fredriks kyrkogata 10, bv

Avgift 650 kr

Arrangemang nummer 180

Hasse & Tage – humoristiska humanister

Det nästan 30-åriga samarbetet mellan Hans Alfredson och Tage Danielsson utgör en epok i svensk nöjeshistoria. Genom revyer, visor, böcker och filmer speglade och kommenterade de tidens stora samhällsförändringar på ett spexartat och skarpt satiriskt sätt, men alltid med en grundläggande tro på humanism och godhet. Många av deras citat har blivit bevingade och många musiknummer och sketcher med artister som Monica Zetterlund, Martin Ljung, Gunnar Svensson, Gösta Ekman, Lena Nyman, Sonya Hedenbratt, Toots Thielemans och Birgitta Andersson är i dag klassiker. Om Hasse & Tages digra produktion och stora betydelse för svensk kultur berättar fil.dr Johanna Broman Åkesson, allt rikligt illustrerat med musik-, text- och bildexempel.

Obs! Serien gavs även våren 2017.

7/2 Lär oss i kväll

1955–1962 t.ex. spex, Radiotjänst, Knäppupp, Gröna hund

14/2 Kärlek har ändrat karaktär

1963–1965 t.ex. Hålligång, Gula hund, Att angöra en brygga

21/2 Längtans blomma är störst på håll

1966–1969 t.ex. Å vilken härlig fred!, Lådan och Spader, Madame!

28/2 Men tiden går

1970–1974 t.ex. 88-öresrevyn, Äppelkriget, Glaset i örat

7/3 Var blev ni av ljuva drömmar?

1975–1978 t.ex. Släpp fångarne loss, det är vår!, Svea hund, Picassos äventyr

14/3 Vi håller om varandra

1979–1985 t.ex. Under dubbelgöken, Fröken Fleggmans mustasch, Den enfaldige mördaren

Föreläsare Johanna Broman Åkesson, fil.dr i musikvetenskap, Stockholms universitet

Programansvarig Anita Kruckenberg

Tid Sex onsdagar kl. 12.30–14.15: 7/2–14/3

Lokal Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

Avgift 550 kr

Arrangemang nummer 190

1800-talet och romantikens musik

1800-talet är den romantiska musikens epok – en tid då upplysningstidens dyrkan av förnuftet ersätts med individuella känslor, bilder och drömmar. Men 1800-talets musik är också mycket annat. Det är tiden för de stora virtuosererna och folkrörelserna, tiden för operan som verktyg för frihetskamp, tiden för nationella uppvaknanden och för nya klangliga möjligheter i föreningen av litteratur, bildkonst och musik.

7/3 Från wienklassicism till romantik

Romantiska drag i musiken kan vi ana redan på Haydns och Mozarts tid – men kanske inte alltid där vi väntar oss

14/3 Romantiken i musik och bildkonst

Hur uttrycker man egentligen vandrarens ensamhet och ”längtans blåa blomma” i musik? Kan man vara känslös utan att vara sentimental?

4/4 Ett nytt musiklandskap

Nya arenor och ny musik i borgerliga salonger, på teaterscener, i cirkusmaneger och konserthus

11/4 Tonsättarna och nationalismen

Musik för att förstärka egna nationella identiteter – och jakten på det exotiskt annorlunda

18/4 Realism, impressionism, symbolism och ironi

Musiken efter 1800-talets mitt uttrycker många andra perspektiv än bara det ”romantiska”

25/4 1800-talets musik i Skandinavien

Är 1800-talets musik i Skandinavien bara periferi? Tål den att mätas mot strömningarna på kontinenten?

Föreläsare Måns Tengné, musikvetare, musikjournalist m.m.

Programansvarig Monika Hammar Granberg

Tid Sex onsdagar kl. 12.30–14.15:

7/3–25/4, ej 21/3, 28/3

Lokal Z-salen, ABF-huset, Sveavägen 41

Avgift 550 kr

Arrangemang nummer 200

Stockholmskyrkornas hemligheter II

Likt dolda Da Vinci-koder bär våra kyrkor på hemligheter. Kyrkorna vittnar om den svenska historien, med kungar och drottningar, katastrofer och plötslig rikedom, liv och död, kärlek och hopp. De finns där: symbolerna, de glömda betydelserna, minnena och spåren av människor och deras liv under många hundra år. Landets ledande experter har valt ut det bästa och mest spännande av det du kan hitta i Stockholms kyrkor och guidar oss slagfärdigt och närgånget till dolda berättelser och glömda sammanhang, människors lycka och elände, historien och konsten, genom förbannelser, stormaktstida krig, relikier och mordmysterier.

Denna termin koncentrerar vi oss på kyrkorna i innerstaden. Vi får en exklusiv visning av S:t Eriks katolska domkyrka av kardinal Anders Arborelius. Våra huvudciceroner är Thomas Magnusson, förlagschef vid Medströms bokförlag och Ingrid Sjöström, docent i konstvetenskap, Stockholms universitet. Vid flera tillfällen medverkar ytterligare experter.

Max 30 deltagare per grupp.

Med reservation för eventuella ändringar.

7/3 Maria Magdalena kyrka – Rom på Södermalm

Föreläsare Göran Kåring, fil.dr i konstvetenskap, präst i Svenska kyrkan, Maria Magdalena församling

Mötesplats Huvudentrén, Bellmansgatan 13, T-bana Slussen

14/3 Gustav Vasa kyrka

– barockens sena ankomst till Vasastan

Föreläsare Dominik Terstriep S.J., jesuitpater, kyrkoherde i S:ta Eugenia katolska församling
Mötesplats Huvudentrén, Karlbergsvägen 1–5, T-bana Odenplan

21/3 S:t Eriks katolska domkyrka

– biskopens och invandrarnas kyrka

Föreläsare Anders Arborelius, kardinal i romersk-katolska kyrkan
Mötesplats Huvudentrén, Folkungagatan 46, T-bana Medborgarplatsen

28/3 Johannes kyrka – svindlande höjder

Mötesplats Huvudentrén, Kammakargatan 12, T-bana Rådmanngatan eller buss 57, hållplats Tegnérsgatan

4/4 Högalidskyrkan – i nationens tjänst

Mötesplats Huvudentrén, Högalids kyrkoväg, buss 4, hållplats Varvsgatan eller buss 66, hållplats Högalidskyrkan

11/4 Klara kyrka

– en fristad för de mest utsatta

Föreläsare Anders Bodin, arkitekt SAR/MSA, kulturarvsspecialist, ordförande i Stockholms skönhetsråd och Rickard Isaksson, stiftsantikvarie
Mötesplats Huvudentrén, Klarabergsgatan 37, T-bana T-centralen

18/4 Immanuelskyrkan

– bort från det högaktningfulla

Föreläsare Åke Hedström, pastor, tidigare föreståndare Immanuelskyrkans församling
Mötesplats Huvudentrén, Kungstengsgatan 17, T-bana Rådmanngatan eller buss 2, hållplats Tegnérsgatan

Programansvarig Britt Olofsdotter

Tid Sju onsdagar 7/3–18/4:

Grupp 1 kl. 13.00–14.00

Grupp 2 kl. 14.30–15.30

Avgift 800 kr

Grupp 1 *Arrangemang nummer* 210

Grupp 2 *Arrangemang nummer* 220

Svenska bomässor

– eller konsten att bygga bostäder så att människor får både rum och trivsel!

Banbrytande svenska bomässor genom åren, hur såg de egentligen ut? I backspegeln vet vi alla att Stockholmsutställningen 1930 var funkisens genombrott och H55 i Helsingborg 1955 en designprofilerad historia – men vad har dessa mässor egentligen gett oss?

22/1 Boendet blir industri

Vi börjar 1897. Den stora konst- och industriutställningen i Stockholm. Över 100 arkitekt-ritade byggnader. Ferdinand Boberg höll i pennan och sammantaget blev de fem utställningsmånaderna en enastående framåtrörelse för det moderna Sveriges tillblivelse. Forskare menar att satsningen på utställningen 1897 aldrig har överträffats.

29/1 Då vi blev moderna

1930 och Stockholmsutställningen. Slöjdföreningens ordförande Gregor Paulsson i spetsen. Nu skulle allt det gamla ut och allt det ”moderna” in. Le Corbusier skulle ha chefat men riktigt så vågat blev det aldrig. Arkitekten blev här samhällsbyggare. Funkis blev lösenordet. Vilka var målen och hur kan vi i dag se spår av 1930-talets idéer?

5/2 En sommar med stil

1955 var det dags att finslipa det moderna boendet och levandet och H55-utställningen i Helsingborg. En estetisk skola till förmån för det eleganta och finstilla. H55 var en internationell händelse men även en genombrottsmessa för formgivare som Signe Persson Melin, Carl-Axel Acking, Lena Larsson, Stig Lindberg m.fl. Alla fanns med.

12/2 Att bygga vid vattnet

Mellan 1955 och 1999 förekom ett antal mindre bomässor i landet, som Bo85 i Upplands Väsby och mässan 1993 i Kalmar. Men det är först med H99 i Helsingborg som en riktigt omfattande bomässa för hela landet tar plats. Nu lanseras ”Staden vid vattnet”, det boendeideal som vi fortfarande lever med. Närheten till vattnet var detsamma som hög livskvalitet, menade arkitekterna. Tänkandet utvecklades i Malmö med bomässan BO01.

19/2 Flexibelt och småskaligt

Sensommaren 2017 ägde under några veckor en bomässa i Linköping rum, Vallastaden, en ny stadsdel i Linköping. Denna gång riktade arrangörerna sig lika mycket till de byggande aktörerna som till de boende. Små arkitektkontor och mindre byggare fick plötsligt chans att förverkliga sina drömmar. Med en sällsynt rik variation av boendeformer kan Vallastaden gå till historien som den kanske lekfullaste av alla svenska bomässor någonsin.

5/3 Hur ser framtidens bomässa ut?

Avslutningsföreläsningen tar upp det historiska perspektivet med utgångspunkt i mässornas eftermälen. Böckerna, debatterna, idealen. Vilken betydelse har dessa manifestationer haft för vårt boende och för levandet i dag? Hur har idéerna

och verkligheten berikat varandra i Sverige? Staffan tar med sig en ”expert” på området till denna sista sammankomst.

Föreläsare Staffan Bengtsson, tv-producent, författare, form- och arkitekturskribent
Programansvarig Tove Faye-Wevle
Tid Sex måndagar kl. 10.00–11.45:
22/1–5/3, ej 26/2
Lokal Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41
Avgift 550 kr
Arrangemang nummer 230

Vårens aktuella konstutställningar om konst och design

Intendent Helén Hallgren Archer är konstnärlig ledare för en föreläsningsserie om *Konst och Design* i vårens aktuella utställningar. Utställningsserien omfattar Liljevalchs vårsalong, Moderna museet, Thielska galleriet, Waldemarsudde och Millesgården. Läs mer om utställningarna på respektive museums hemsida.

Välj dag, tid och arrangemangsnummer efter schemat nedan.

Max 26 deltagare per grupp.

Med reservation för eventuella ändringar.

1. Vårsalongen på Liljevalchs konsthall 7, 8, 9 februari

Vi besöker Liljevalchs konsthall på Djurgården som nu åter har öppnats. Både oetablerade och välkända konstnärer i alla åldrar deltar i salongen med verk i många olika genrer. Den äldsta deltagaren hittills var 99 år!

Föreläsare Göran Stähle, fil.mag./Karin Olsson, fil.kand.

2. Thielska galleriet 14, 15, 16 februari

När Japan kom till Värmland. Japonism hos Rackstadkonstnärerna.

Utställningen visar hur den japanska konsten inspirerade svenska konstnärer vid sekelskiftet 1900. Vid sjön Racken i västra Värmland fanns en konstnärskoloni där Gustaf och Maja Fjaestad verkade tillsammans med många andra konstnärer och hantverkare. Den japanska konsten kom att lämna djupa intryck hos dem liksom hos många andra konstnärer i det samtida Europa.
Föreläsare Göran Stähle/Cecilia Gottfridsson, fil.kand.

3. Prins Eugens Waldemarsudde 21, 22, 23 februari

Sigrid Hjertén – en mästertlig kolorist
Suzy Strindberg – Tunna trådar

På vårens stora utställning visas Sigrid Hjerténs (1885–1948) uttrycksfulla måleri. Hon var tidigt

elev till Henri Matisse i Paris och framstår i dag som en av de riktigt betydelsefulla svenska konstnärerna i sin generation. I Bernadotterummet visas en liten finstämd utställning med broderade landskap från Öland av Suzy Strindberg.

Föreläsare Göran Stähle/Staffan Redin, konstnär

4. Moderna museet 7, 8, 9 mars

Det vitala 1960-talet och Modernismen i Latinamerika

Vårens aktuella utställningar på Moderna museet, som slog upp sina portar för första gången 1958, har sitt fokus på den vitala konsten under 1960-talet. Vi ser valda verk ur museets stora samlingar i den delvis förnyade permanenta utställningen. Vi får också se den tillfälliga utställningen Concrete Matters, som tar upp modernismen i Latinamerika med fokus på Brasilien.

Föreläsare Göran Stähle/Staffan Redin

5. Millesgården 14, 15, 16 mars

Kinesiska sidenvävare

Detta är en unik utställning där vi får se när en vävare från Nanjing väver Nankingbrokad i en flera meter hög vävstol. Vävtekniken härstammar från Mingperioden (1368–1644). Förutom silke används trådar av rent guld, silver och påfågel-fjädrar.

Föreläsare Karin Olsson/Cecilia Gottfridsson

Konstnärlig ledare Helén Hallgren Archer, intendent Nationalmuseum

Programansvarig Erik Jansson

Avgift 850 kr, exkl. entréavgift till museer

Tid Fem onsdagar 7/2–14/3, ej 28/2

kl. 11.15–12.45 *Arrangemang nummer* 240
(Obs! 7/2 kl. 11.30–13.00)

kl. 13.30–15.00 *Arrangemang nummer* 250
(Obs! 7/2 kl. 14.00–15.30)

kl. 15.15–16.45 *Arrangemang nummer* 260

Tid Fem torsdagar 8/2–15/3, ej 1/3

kl. 11.15–12.45 *Arrangemang nummer* 270
(Obs! 8/2 kl. 11.30–13.00)

kl. 13.30–15.00 *Arrangemang nummer* 280
(Obs! 8/2 kl. 14.00–15.30; 22/2 kl. 13.20–14.50)

kl. 15.15–16.45 *Arrangemang nummer* 290

Tid Fem fredagar 9/2–16/3, ej 2/3

kl. 11.15–12.45 *Arrangemang nummer* 300

kl. 13.30–15.00 *Arrangemang nummer* 310

Nutida konst i många former

Vårens konst i ateljéer och konsthallar bjuder som vanligt på stora variationer. Vi får se skulptören Torsten Renqvists ateljé och verkstad och uppleva konsten i nya Citybanan, station T-centralen. Glaskonstnären Ulla Forsell tar emot oss i sin glashytta på Södermalm. På Artipelag får vi bland annat träda in i några miljöer i England, där Bloomsburygruppen huserade, och vi får lyssna på den internationellt kände konstnären Peter Johansson då han föreläser om sin konst under titeln *Konsten och friheten*. Serien avslutas som tidigare på Kungliga Konsthögskolan.

Mer information om utställningarna och färdvägar finns på respektive utställares hemsidor.

Max 30 deltagare.

Med reservation för eventuella ändringar.

7/3 Konsten och friheten

Peter Johanssons konstnärskap kan beskrivas som en forskningsresa genom svenskheten. I skulpturer, fotografier och installationer har han ohejdat och framgångsrikt tagit itu med omhuldade svenska företeelser som dalahästar, falukorv, folkdans och röda stugor.

”Framför allt vill jag att min konst ska angå många människor genom att vara fysisk, direkt och visuell. Gärna skrattretande.”

Föreläsare konstnären själv

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge

14/3 Konsten på station Stockholm City

I juli 2017 invigdes Citybanan. Fjorton konstnärer har arbetat med konsten på stationerna. Här finns rörliga verk, ljuskonst, videoverk, glaskonst och verk som kan upplevas både som abstrakta och föreställande. Den här gången ser vi konsten i T-centralen.

Föreläsare Marie Andersson, konstvetare
Mötesplats Station Stockholm City, biljetthallen mot uppgång Vasagatan/Klarabergsgatan, vid gången mellan Centralen och T-centralen.
Obs! Samtliga deltagare måste ha en giltig färdbiljett. I övrigt fri entré.

21/3 och 22/3 Konstglas Ulla Forsell, en glasets mästare

Ulla Forsell är en glasets pionjär som tänjer glasmassans gränser till det nästan omöjliga. Hon har haft sin egen hytta sedan 1974 och hon tar emot oss i ateljén på Södermalm. Hon är utbildad på bl.a. Konstfack och glasskolan i Orrefors. Ateljén rymmer bara 15 personer så därför sker visningen två dagar efter varandra.
Adress Bjurholmsplan 7 B, Stockholm

28/3 Bloomsburygruppen på Artipelag

För första gången i Sverige visas en utställning om den brittiska Bloomsburygruppen med för-

fattare som Virginia Woolf, hennes man förläggaren Leonard Woolf, nationalekonomen Maynard Keynes och konstnärer som Vanessa Bell (Virginias syster), hennes man keramikern Clive Bell och målaren Duncan Grant. I gruppen ingick också konstpedagogen Roger Fry. Vi får möta verk av konstnärerna och den för gruppen centrala miljön i Charleston, familjen Bells hem i Sussex.

Guide Frida Andersson, intendent, konstvetare
Till Artipelag Buss 474 från Slussen till Gustavsbergs centrum, byte till buss 468, hållplats Hålludden.

4/4 Skulptörens verkstad

Vi besöker skulptören Torsten Renqvists ateljé och verkstad i Nacka. Föreningen Renqvists Verkstad är en sammanslutning av konstnärer som verkar för att stödja det genuina och egenartade i skulpturkonsten. Föreningen arbetar för att miljön kring verkstad och ateljé ska vara en plats för konst och konstnärligt arbete.

Föreläsare Annika Heed och Lotta Enocsson, konstnärer

Adress Spångvägen 21, Kummelnäs, Nacka
Till verkstaden Buss 444 från Slussen till Orminge Centrum, buss 421 från Orminge till Badhusvägen, följ sedan vägvisningsskyltar.

11/4 Kungliga Konsthögskolan

Här skapas framtidens konst. Vår serie slutar med ett besök på Konsthögskolan. Vi får tillfälle att besöka verkstäder och höra skolledningen berätta om de olika utbildningarna. Vi avslutar med att delta i en diskussion med lärare och elever. Enkel förtäring till självkostnadspris.

Föreläsare någon ur skolledningen
Guide Åsa Andersson, forskningskoordinator
Adress Buss 65 till Flaggmansvägen 1, Skeppsholmen. *Obs! tiden kl. 14.00–16.30*

Programansvarig Tove Faye-Wevle
Tid Sex onsdagar kl. 13.30–15.00:
7/3–11/4 (11/4 kl. 14.00–16.30)
Avgift 950 kr, inkl. entréavgifter
Arrangemang nummer 320

Smarta textilier

– starkare, lättare, snabbare, säkrare

Den digitala teknologin har utvecklat nya textilt fibrer och tygstrukturer. Inom konsten skapas unika möjligheter att väva, sticka, brodera och trycka med färger, dimensioner och strukturer som tidigare inte var möjliga. Se föreläsningsserien *Smarta textilier*, sidan 19.

Galaktiska molekyler

Strålning från en ofantlig mängd kemiska föreningar, molekyler, når oss från alla håll i universum. Vissa molekyler är häpnadsväckande komplexa och en del finns inte här på jorden. Deras strålning ger oss information om tillståndet i galaxernas kalla moln, om material som omger nybildade stjärnor, om den mystiska mörka materien och om massiva svarta hål i galaxernas centra. I denna serie berättas också om anknytande analyser i laboratorier liksom av molekylrika meteoriter.

25/1 Hur vi kan spåra molekyler i labbet och i rymden

Föreläsare Åsa Larson, professor i teoretisk molekylfysik, Stockholms universitet

1/2 Vintergatans molekylnoln – vad, vilka, hur?

Föreläsare Eva Wirström, senior forskare, Chalmers tekniska högskola, Onsala rymdobservatorium

8/2 Makromolekyler och stjärnstoft

Föreläsare Göran Olofsson, professor emeritus, institutionen för astronomi, Stockholms universitet

15/2 Molekyler vittnar om galaxernas svarta hål och förhållanden i Vintergatans centrum

Föreläsare Aage Sandqvist, professor emeritus, institutionen för astronomi, Stockholms universitet

22/2 Molekyler i meteoriter och på planeten Mars

Föreläsare Magnus Ivarsson, fil.dr, institutionen för paleobiologi, Naturhistoriska riksmuseet

Programansvarig Gösta Gahm

Tid Fem torsdagar kl. 13.00–14.45:

25/1–22/2

Lokal Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

Avgift 500 kr

Arrangemang nummer 330

Jordens resurser

Redan den 2 augusti 2017 hade mänskligheten gjort av med årets budget av förnybara resurser. Nya siffror visar att vi globalt lever som om vi hade 1,7 planeter till vårt förfogande. År 1971 inträffade denna dag – Earth Overshoot Day – den 21 december. Överutnyttjandet av jordens resurser leder bland annat till brist på vatten,

avskogning, jorderosion och ökad halt av koldioxid både i atmosfären och i haven. I denna föreläsningsserie ges en fördjupad bild av de stora utmaningar vi står inför.

3/4 Metaller och mineral – en förutsättning för det moderna samhället

Vårt moderna samhälle är helt beroende av tillgång till naturresurser av många slag. EU förbrukar cirka 20 % av världens metaller, men bara 3 % produceras inom EU, där Sverige är ett av få producerande länder. Hur stort är beroendet? Tar metallerna och mineralresurserna slut? Är återvinning lösningen?

Föreläsare Pär Weihed, professor i malmgeologi, Luleå tekniska universitet, professor vid institutionen för teknikvetenskaper, Uppsala universitet

10/4 Jordens livsmedels säkerhet – hur klarar vi framtiden?

Nästan en miljard människor går dagligen till sängs hungriga. Utmaningen är att producera mer livsmedelsråvaror på i princip nuvarande arealer. Samtidigt förändras klimatet och oftast drabbas de fattiga hårdast. Vi måste få ett effektivare utnyttjande av genetiska resurser inom växtförädlingen.

Föreläsare Roland von Bothmer, professor emeritus i kulturväxternas genetik, Sveriges lantbruksuniversitet, Senior Advisor, Svalbard Global Seed Vault

17/4 Jordbruket och planetens gränser

Jordbruket är en av de stora drivkrafterna bakom klimatförändringen. Sektorn ger också stora utsläpp av näringsämnen till miljön. Hur ska jordbruket kunna utvecklas på ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbart sätt inom planetens gränser för en växande global befolkning med nya konsumtionsmönster?

Föreläsare Thomas Rosswall, professor emeritus i vatten i natur och samhälle, Linköpings universitet, f.d. rektor vid Sveriges lantbruksuniversitet, tidigare Executive Director, International Council for Science, ICSU, Paris

24/4 Energi för en hållbar framtid – lokalt och globalt

För att realisera en hållbar framtid krävs andra energisystem än dem vi har i dag. Det handlar om tillgång till energi för växande befolkningar och ekonomier och om universell tillgång till moderna energibärare. Energittillförseln måste vara säker och får inte äventyra klimat, hälsa eller miljö. Tekniska lösningar finns. Kan de realiseras?

Föreläsare Thomas B Johansson, professor emeritus vid Internationella miljöinstitutet, Lunds universitet

8/5 Introduktion till den nya globala hållbarhetsagendan Agenda 2030 och interaktionerna mellan SDGs

Vilka är grundprinciperna i FN:s Agenda 2030, och vad innebär de för ett land som Sverige? Vad låg bakom upprinnelsen till agendan och varför ser den ut som den gör? En enkel metod för att belysa hur man kan tänka kring ett integrerat genomförande kommer också att diskuteras.
Föreläsare Måns Nilsson, Deputy Director and Research Director, Stockholm Environment Institute, adjungerad professor, Kungliga Tekniska högskolan

Programansvarig Ingvar Isfeldt
Tid Fem tisdagar kl. 12.30–14.15: 3/4–8/5
Lokal Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41
Avgift 500 kr
Arrangemang nummer 340

Våra tvåbenta vänner – om fåglar och deras livsbetingelser

Fåglar har alltid fascinerat oss. Kanske vi är avundsjuka på dem för att de kan flyga. Många av oss känner sig extra upprymda av flyttfåglarnas ankomst på våren och ett visst vemod när de drar söderut på hösten. Vi sätter upp fågelholkar och vi matar dem vid fågelbord och fröautomater. Vad vet vi om deras ursprung och evolution, och hur har de utvecklats till dagens mångfald av arter? Hur hittar flyttfågeln tillbaka till sina häckningsplatser och hur ser dynamiken ut i fåglarnas värld – vad kan de berätta om miljön?
Max 60 deltagare.

5/4 Fåglar i vår närhet

Det finns stora fåglar och små fåglar, större fåglar och mindre fåglar. Några flyttar, andra blir kvar året runt. Vad är fåglar? Hur ser de ut? Vad äter de? I denna föreläsning ges bland annat exempel från de arter som finns i Stockholmsområdet.
Föreläsare Hans-Georg Wallentinus, docent i ekologi, tidigare universitetslektor vid Sveriges lantbruksuniversitet, Uppsala

12/4 Forskningen om fåglarnas flyttning – en ny revolution har inträffat!

Nya metoder har medfört omvälvningar inom forskningen om fåglars flyttning, till exempel när ringmärkningsmetoden eller radar-tekniken började användas. Elektronisk miniatyrteknik har medfört en ny revolution, där enskilda fåglar nu kan följas i detalj under flera år, och kunskapen har exploderat.
Föreläsare Thomas Alerstam, professor i zoökologi, Lunds universitet

19/4 Havsfåglar som miljöindikatorer – vad kan sillgrisslorna på Stora Karlsö lära oss om Östersjöns ekosystem?

Sillgrisslorna finns högt upp i Östersjöns näringsväv, och förändringar i deras livsmiljö återspeglas i deras beteende. Klimat, fiske, övergödning och giftutsläpp förändrar livet för Östersjöns fåglar såväl som för hela ekosystemet. Sillgrisslorna ger oss en bild av vad som sker under ytan. De blir våra budbärare.
Föreläsare Per-Arvid Berglund, ekolog, Baltic Seabird Project

26/4 Fåglars evolution och genetik

Evolutionen skapar ständigt nya former och delar utvecklingslinjer i två eller flera grenar. I det långa loppet är inga arter beständiga. Att arters utbredning och antal varierar över tid, kan vi i flera fall själva notera under vår aktiva skådartid, men hur ser de mer långsiktiga och storskaliga mönstren ut?
Föreläsare Hans Ellegren, professor i evolutionsbiologi, Uppsala universitet

3/5 Exkursion vid Angarnsjöängen

Samling på parkeringen vid Angarns Örsta, där deltagarna delas upp i tre grupper. Vi går sedan en kortare tur på 1½ – 2 timmar i det omedelbara grannskapet. Medtag om möjligt kikare.
Guider Stefan Paulin med kolleger, ornitologer, Angarngruppen

14/5 Studiebesök på Ringmärkningscentralen och Fågelskinnsamlingen vid Naturhistoriska riksmuseet

Besöket omfattar tre stationer – en förevisning av ringmärkningsarbetet, en kortare föreläsning om vad ringmärkningsåterfynden har att berätta samt en visning av fågelskinnsamlingen, som är en av världens största. Deltagarna delas in i tre grupper.
Föreläsare/guider Thord Fransson, förste intendent, Ulf Johansson, intendent och Lina Jansson, förste assistent, Naturhistoriska riksmuseet

Programansvarig Ingvar Isfeldt
Tid Fyra torsdagar kl. 13.00–14.45:
5/4–26/4
Lokal Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41
Torsdag 3/5 kl. 08.30–10.30: Exkursion
Mötesplats Parkeringsplatsen vid Angarns Örsta, Vallentuna
Måndag 14/5 kl. 13.00–14.45: Studiebesök
Mötesplats Huvudentrén Naturhistoriska riksmuseet
Avgift 550 kr, exkl. entréavgifter
Arrangemang nummer 350

Från enkel räknemaskin till sociala medier och artificiell intelligens

En föreläsningsserie som tar upp datorns historia och informationsteknologins framväxt, med dess möjligheter och hot. Inga förkunskaper krävs.

16/3 Introduktion, grundhistoria

Vad är en dator och vad är ett program?
Tidiga räknemaskiner och automater. De första datorerna.

Föreläsare Torkel Danielsson, programmerare

23/3 Datorns uppkomst och mognad

Stordatorer, PC-revolutionen, nätverken. Den svenska dataindustrin.

Föreläsare Lars Wendestam, civilekonom, författare

6/4 Informationsteknologin (IT) omformar samhället

Mobilexplosionen, Internet, e-post, smarta mobiler samt uppkomsten av sociala medier.

Föreläsare Torkel Danielsson

13/4 Automationen i vår tjänst eller till vårt fördärv?

Människan blir ersatt, uppkopplad, betjänad och övervakad. Hur påverkas vi av robotar och annan automation? Vad är liv 3.0?

Föreläsare Joanna Rose, vetenskapsjournalist

20/4 Tar datorn över?

Virus, trojaner, nättroll och cyberkrig. Vem får arbeta i framtiden? Går vi in i ett övervaknings-samhälle? Kommer artificiell intelligens (AI) att drabba eller hjälpa oss?

Föreläsare Stefan Arnborg, professor emeritus, Kungliga Tekniska högskolan

Programansvarig Torkel Danielsson

Tid Fem fredagar kl 12.30–14.15:

16/3–20/4, ej 30/3

Lokal Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41

Avgift 500 kr

Arrangemang nummer 360

Programmering 55+ är en ny studiecirkel där du på ett enkelt sätt lär dig att programmera. Inga förkunskaper krävs, utöver surferfarenhet, se sidan 53.

Ryssland – långt borta och nära

Vid Sovjetunionens fall fanns en förhoppning om en demokratisk och fredlig utveckling i Ryssland. Men efter 17 år med Vladimir Putin vid makten betraktas Ryssland åter med oro av omvärlden. Trots svag ekonomisk tillväxt, korruption och brist på demokratiska rättigheter har Putin starkt stöd av de ryska medborgarna. Den politiska oppositionen är marginaliserad.

Ryssland oroar med en starkare repression inom landet och med pånyttfödda stormaktsambitioner under en ledare som hävdar att Sovjetunionens sammanbrott var 1900-talets största geopolitiska katastrof. Men Ryssland lockar också med sin klassiska litteratur och kultur och med sitt prövade folks dramatiska historia.

Sex föreläsare ger sin syn på Ryssland – då och nu.

25/1 Ryssarna, deras herrar och demokratin

Föreläsare Rolf Eidem, ekon.dr, 1992–2006 chef för Svensk-ryska samarbetsprogrammet vid finansdepartementet

1/2 Rysslands politik och ekonomi i historiskt perspektiv

Föreläsare Martin Kragh, docent, Uppsala universitet, ekon.dr, programchef för Ryssland- och Eurasienprogrammet vid Utrikespolitiska institutet

8/2 Rysk säkerhetspolitik och presidentvalet 2018

Föreläsare Carolina Vendil Pallin, forskare vid Rysslandsprogrammet på FOI, Totalförsvarets forskningsinstitut

15/2 Att rapportera om Ryssland

Föreläsare Elin Jönsson, journalist, tidigare SVT:s korrespondent i Ryssland

22/2 Rysk kultur avläst i det offentliga rummet. Statyer och målningar från 1800-tal till 2000-tal

Föreläsare Lars Erik Blomqvist, översättare

Ryska kyrkan i tusen år

Föreläsare Per-Arne Bodin, professor emeritus i slaviska språk, Stockholms universitet
Obs! dubbelföreläsning 22/2 inkl. 45 min. lunch-paus. Sluttid kl. 13.45

Programansvariga Cecilia Bäcklander och Christina Eidem

Tid Fem torsdagar kl. 9.30–11.15: 25/1–22/2

Lokal Z-salen, ABF-huset, Sveavägen 41

Avgift 550 kr

Arrangemang nummer 370

Integration eller utanförskap – en fråga för alla

Effekten av att 163 000 personer sökte asyl i Sverige 2015 är att många nu ska integreras i samhället. Samtidigt ökar antalet utanförskapsområden. Vad menar vi med integration? Vad är målet? Räcker det att vara skattebetalare, att ha arbete och bostad?

Integrationsarbetet berör personal inom alla samhällsområden. Lärare, socialsekreterare, polis, åklagare, advokater, läkare, sjuksköterskor, arbetsförmedlare, syokonsulenter m.fl. förväntas bidra till integrationen. Går det över huvud taget?

För att veta vad integrationen ställer för krav behöver vi kunskap om de samhällen migranterna kommer ifrån.

24/1 Utvecklingen från assimilation till tolerans, mångkultur och integration

Föreläsare Lars Trägårdh, professor i historia och civilsamhälleskunskap vid Ersta Sköndal Bräcke högskola

31/1 Förutsättningar att etablera sig på svensk arbetsmarknad.

Migranternas utbildning och yrke

Föreläsare Eskil Wadensjö, professor vid institutet för social forskning, Stockholms universitet

7/2 Hur kan ett samhälle se ut, präglad av utanförskap?

Föreläsare Thomas Gür, författare och debattör inom migration, mångkultur och ekonomi

14/2 Om kampen mot hederskulturer i Sverige – köns isärhållande eller samexistens?

Föreläsare Nalin Pekgul, författare, f.d. riksdagsledamot, sjuksköterska

21/2 Skolans värdegrund och det mångkulturella samhället

Föreläsare Astrid Schlytter, docent i rätts-sociologi, Stockholms universitet

28/2 Samtal om integration och utanförskap

Föreläsare Andreas Johansson Heinö, fil.dr i statsvetenskap, författare till bl.a. *Farväl till folkhemmet* och Lars Åberg, journalist, författare till bl.a. *Framtidsstaden – Om Sverige i morgon blir som Malmö i dag, hur blir Sverige då?*

Programansvariga Ing-Marie Persson, Bo Irlblad, Lars-Erik Salomonsson

Tid Sex onsdagar kl. 9.30–11.15: 24/1–28/2

Lokal Sändersalen ABF-huset, Sveavägen 41:

24/1, 31/1; Katasalen ABF-huset: 7/2–28/2

Avgift 550 kr

Arrangemang nummer 380

Hårdare bud – Europa 2018

Höstens föreläsningsserie om Europa 2017 lockade ett stort antal deltagare. Serien, som blev mycket uppskattad, ges därför i repris våren 2018 med uppdaterad händelseutveckling.

8/3 Tyskland – Europas stormakt i ett nytt politiskt landskap

Föreläsare Carl Tham, författare och Sveriges ambassadör i Tyskland 2002–2006

15/3 Brexit och utvecklingen i Storbritannien

Föreläsare Staffan Sonning, Sveriges Radios globala ekonomikorrespondent

22/3 Frankrike – terrorattentat, djupa politiska motsättningar och populismens roll

Föreläsare Olle Svenning, journalist och författare

5/4 Flyktingkrisen – vilka följder har den för Europa?

Föreläsare Alice Petrén, Sveriges Radios migrationskorrespondent och författare

12/4 Säkerhet och försvar – vilka hot möter Europa och hur samarbetar länderna?

Föreläsare Katarina Engberg, säkerhetspolitisk expert, fil.dr i freds- och konfliktforskning, Uppsala universitet

19/4 Europas utmaningar och den transatlantiska länken

Föreläsare Ulrika Mörth, professor i statsvetenskap, Stockholms universitet och Jan Hallenberg, professor emeritus i statsvetenskap, Försvarshögskolan

Programansvariga Cecilia Bäcklander och Peter Fagerlund

Tid Sex torsdagar kl. 10.30–12.15:

8/3–19/4, ej 29/3

Lokal Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

Avgift 550 kr

Arrangemang nummer 390

Folkhemsliv

Vad kännetecknade folkhemsepoken? Finns folkhemmet kvar i dag? Föreläsningarna handlar om det vardagsliv, de ideal och de vanor som tog form under den period vi kallar folkhemmet, välfärdsstaten eller den svenska modellen. Fokus ligger på människors förändrade levnadsvillkor åren 1930 till 1980 och människors erfarenheter och upplevelser av dessa. En föreläsning som riktar blicken mot folkhemmets framväxt och historiska situation inleder. Därefter följer fyra tematiskt inriktade föreläsningar som behandlar olika aspekter av folkhemmet. Avslutningsvis uppmärksammas kritiken mot folkhemmet och hur folkhemmet finns med i vår samtid.

21/3 Perspektiv på folkhemmet

Föreläsningen behandlar mer övergripande samhälleliga förutsättningar för folkhemmets framväxt och förändring.

4/4 Städer, stadsdelar, bostäder

Folkhemmet präglades av en stark urbanisering. Vi tar upp den moderna stadens och bostadens gestaltning.

11/4 Ting, teknik, konsumtion

Massproduktion och masskonsumtion förändrade människors levnadsvillkor. Denna gång lägger vi tonvikt på hur ting och teknik förändrade vardagslivet.

18/4 Hem, familj, fritidsliv

Vi behandlar folkhemmets hemideal samt tidens syn på familj, könsroller, barnuppfostran och fritidsliv.

25/4 Kropp, hygien, normalitet

Synen på hygien och kropp inverkar på många områden i folkhemsbygget. Här behandlas frågor om vad som ansågs normalt och onormalt, friskt och sjukt.

2/5 Folkhemmet efter folkhemmet

Den avslutande föreläsningen tar upp hur folkhemmet används i dagens samhällsdebatt.

Föreläsare Klas Ramberg, fil.dr i etnologi, Stockholms universitet

Programansvarig Ingela Karlsson
Tid Sex onsdagar kl. 13.00–14.45:

21/3, 4/4–2/5

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge

Avgift 550 kr

Arrangemang nummer 600

Smarta textilier

– starkare, lättare, snabbare, säkrare

Arkitekter, idrottare, kirurger, konstnärer, mode-designers och rymdresenärer har alla behov av de nya textilfibrer och tygstrukturer, som har utvecklats med den digitala teknologin. Materialen blir allt starkare, lättare, säkrare och ”smartare” och många finns redan på marknaden. Även av fibrer i syntet, plast och metall framställs högteknologiska produkter i kombination med ljuskällor och värme-/kylapplikationer, speciellt för kroppens behov i extrem värme eller kyla.

29/1 De nya fibrerna

En mängd nya fibrer har framställts, från 1800-talets frasande konstsidan till textilier som används ovan jord för sjöfart och flyg, under jorden mot erosion och inuti människokroppen som ersättning för nedslitna organ.

5/2 De nya textilprocesserna

Fusionerade fibrer som designas på nanoskala för varierande behov, 3D-tryckta strukturer och behandling med mikroskopiska laminat är några nyheter som vidgar de nya textiliernas användningsområden och designmöjligheter.

12/2 Arkitektur, arbetskläder på vägar, hav och i rymden

Starka, lätta, termiska och flexibla textilier används på de mest krävande arbetsplatser och i klimatiska förhållanden.

19/2 Medicin, kirurgi, hälsa

De nya textilierna används överallt inom vård och omsorg, från enkla plåster och bandage och i plagg som kan tidsinställas för att dispensera mediciner, till kirurgi där tyg används som nya membran.

26/2 Ljus, doft, yta, struktur

Designer inom textil och mode experimenterade tidigt med nya fibrer som ofta blev outhärliga i vardagslivet. I dag är optiska laminat, laserstrålar och digitaltryck standardverktyg för nytänkande modeskapare.

5/3 Digital textilkonst

Konstnärer använder datorer och digitala hjälpmedel för unika textila verk som nu kan vävas, stickas, broderas och tryckas med färger, dimensioner och strukturer som tidigare inte var möjliga.

Föreläsare Désirée Koslin, professor emerita, Fashion and Textile Studies, State University of New York.

Programansvarig Anders Yrgård

Tid Sex måndagar kl. 14.00–15.45: 29/1–5/3

Lokal Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

Avgift 550 kr

Arrangemang nummer 610

Stockholm och stockholmare i ord och bild

7/3 Konsten att försörja sig – kvinnors arbete i Stockholm 1650–1750

Stockholm var en stad präglad av kvinnlig närvaro trots att kvinnor och män inte hade samma formella rättigheter att driva näring och idka handel. Hustrur säljer bröd och frukt, fisk och kött från korg och bod, mäklar kläder, bränner brännvin, håller krog – och argumenterar kraftfullt för sin rätt att försörja sig och sina familjer. *Föreläsare* Sofia Ling, fil.dr i historia, Uppsala universitet

14/3 Ulla Winblad och andra sköna synderskor

En ganska okänd del av Stockholms historia handlar om torskar och sexköp. Prostitutionen sågs länge som ett nödvändigt ont och var laglig. Betraktad ur ett syndens och lustarnas perspektiv framträder en stadens baksida som har föga gemensamt med den officiella bilden. *Föreläsare* Rebecka Lennartsson, docent i etnologi, Uppsala universitet, forskningsledare Stockholmia

28/3 Josabeth Sjöbergs Stockholm – en unik bildskatt från 1800-talet

Josabeth Sjöberg levde ett enkelt och tillbakadraget liv i Stockholm. Som ogift och utan förmögenhet fick hon försörja sig själv. Hon flyttade ofta och alla hennes tolv bostäder låg på Södermalm. Någon gång mitt i livet bestämde hon sig för att börja skildra sina olika hem. De detaljrika målningarna berättar om Josabeth Sjöberg själv, hennes bostäder, Stockholm och den tid i vilken hon levde.

Föreläsare Hans Öjmyr, fil.dr i konsthistoria, utställningschef Stockholms stadsmuseum

4/4 Ljus på glas – stunder i Stockholm med Axel och Vicke Malmström

Pressfotopionjärerna Axel och Vicke Malmström tog många bilder mellan åren 1894 och 1930. Bilderna visar arbetarrörelsens frontfigurer såväl som kungliga potentater, politiska händelser och platser, vardag och högtid. De berättar även om männen bakom kamerorna och deras liv. Sammantaget ger de en bild av ett Sverige i förändring och en inblick i hur det förra seklets fotopionjärer arbetade och utvecklades.

Föreläsare Katarina Malmström, journalist och Mikael K Nilsson, journalist och filmare

11/4 Bertil Almqvist – Stockholm på tapeten

Hedenhösarnas Stockholmen, Birger Jarls medeltidsstad, regalskeppet Vasas tid och funktionalismens genombrott. Allt skildrade Bertil

Almqvist med samma stora intresse och humor. ”På tapeten” var hans vinjett i Aftonbladet. Han lät sitt respektlösa tusch skildra en stad i ständig förvandling. Den skrattpespegel han höll fram ger oss en levande bild av Stockholm under de stora omdaningarnas tid från slutet av 1920-talet och fyra årtionden framåt.

Föreläsare Nisse Larsson, författare och journalist

18/4 Den svenska drömfabriken – Filmstaden i Råsunda

Följ med bakom kulisserna på Sveriges eget Hollywood och möt både de självlysande stjärnorna och de som förtjänar att återupp-täckas. I Filmstaden spelade Svensk Filmindustri in klassiker som *Körkarlen*, *Sommarnattens leende* och *Att angöra en brygga*. Här blev Greta Garbo och Ingrid Bergman filmstjärnor. Här gjorde filmregissörer som Victor Sjöström, Gustaf Molander, Hasse Ekman och Ingmar Bergman många av sina mest berömda filmer.

Föreläsare Mikaela Kindblom, fil.kand. i filmhistoria, Stiftelsen Filmstadens kultur

Programansvariga Britt Olofsdotter och Kenneth Abrahamsson

Tid Sex onsdagar kl. 9.30–11.15:

7/3–18/4, ej 21/3

Lokal Z-salen, ABF-huset, Sveavägen 41

Avgift 550 kr

Arrangemang nummer 620

Vad gör livet meningsfullt?

Upplevelserna av och åsikterna om denna existentiella fråga är olika beroende på våra personligheter och livshistorier. De varierar över tid och speglar den livsfas vi befinner oss i.

Fysikern och författaren Bodil Jönsson har i flera böcker gett unika och banbrytande bidrag med särskild tyngdpunkt på tiden som kommer efter vår yrkesaktiva livsfas. Hur påverkar för-mågan att lära och minnena våra liv och handlingar? Hur ser sambanden mellan kultur, hjärna och hälsa ut? Vad händer när vi begrunder våra liv? Vad händer när vi lyssnar på eller gör musik?

8/3 Leva livet hela livet

Den urgamla drömmen om längre och bättre människoliv har tagit stora steg framåt de senaste trettio åren. Vad skiljer vårt åldrande från våra föräldrars? Och vilka tankeskiften behövs hos omvärlden, vården och hos oss själva för att ta tillvara denna fantastiska extra tid för det meningsfulla, som just vi fått?

Föreläsare Bodil Jönsson, professor emerita, Lunds universitet, författare

15/3 Retrofuturisten

Hos somliga är minnet närmast perfekt, men för de flesta av oss är det långt ifrån felfritt. De minnen som vi ändå har förändras och förbättras, redigeras och ändras för att vara oss till lags. Vad har vi egentligen våra minnen till? På vilket sätt bygger de upp vår identitet, och är de så viktiga som vi tror?

Föreläsare Pontus Wasling, neurolog, Sahlgrenska universitetssjukhuset

22/3 Den kulturella hjärnan

– sambandet mellan kultur och hälsa

Sambandet mellan kultur och hälsa kan se ut på många sätt, beroende på vilket perspektiv som anläggs och kan lära oss mer om att vara människa, såväl som kultur- och hälsovarelse. Vilka är t.ex. effekterna av sinnesstimulans genom kulturella aktiviteter? Och vad betyder dessa för den mänskliga hjärnans formbarhet och läkningsförmåga?

Föreläsare Gunnar Bjursell, professor emeritus i mikrobiologi, koordinator för programmet kultur och hjärna, Karolinska institutet

5/4 Att begrunda sitt liv

Man säger att våra minnen är opålitliga. Jag håller inte med om det. Däremot är de beroende av var vi befinner oss. I boken *Kaddish på motorcykel* har jag berättat om min judiska uppväxt och om min pappas vandrande mellan olika världar. Om åren som format mig.

Föreläsare Leif Zern, litteraturvetare, författare och teaterkritiker

12/4 Hur påverkar musiken oss?

Vi kommer att diskutera vad som händer i kroppen och i hjärnan när vi lyssnar eller gör musik. De färgrika subjektiva upplevelserna kan inte beskrivas med fysiologi, men det är spännande att så mycket händer i många av kroppens organ både omedelbart i samband med musikupplevelserna och på längre sikt. Det ser olika ut för olika människor.

Föreläsare Töres Theorell, professor emeritus i psykosocial medicin, Karolinska institutet

Programansvarig Helga Messel

Tid Fem torsdagar kl. 13.00–14.45:

8/3–12/4, ej 29/3

Lokal Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

Avgift 500 kr

Arrangemang nummer 630

Vi ordnar även en **kompletterande studiecirkel** för fördjupning och reflektion över föreläsningarna och inspiration till den egna personliga utvecklingen. Anmäl dig till studiecirkeln *Vad gör livet meningsfullt?* för fördjupande samtal i mindre grupp, se sidan 54.

Seminarier

Shakespeare in English

Many of Shakespeare's plays can be described as problematic. "Tragical-comical-historical-pastoral", Polonius problem in *Hamlet* with genre definitions illustrates how the fault lines between tragedy and comedy are often blurred. The apparent resolution and return to order at the end of several plays also seems unsatisfactory. The series continues with three particularly problematic plays, *Hamlet*, *Measure for Measure* and *The Winter's Tale*. We will be reading the plays in the original but discussions can take place in Swedish. New participants are welcome.

Number of participants limited.

2/2 Introduction

What is a problem play? Shakespeare's tragedies and the Revenge Tradition

16/2 Hamlet 1

The play in its own era, textual problems

2/3 Hamlet 2

Hamlet and its aftermath, psychoanalytic interpretations

16/3 Measure for Measure

Questions of justice

6/4 The Winter's Tale

Questions of probability

20/4 Summing up

Why Shakespeare?

Seminarieledare Catherine Dahlström, fil.dr,
docent i engelska

Tid Sex fredagar kl. 10.00–11.45:

2/2–20/4

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge

Avgift 550 kr

Arrangemang nummer 640

Fördjupad förståelse av jazzmusik

Detta är en serie om musikens uppbyggnad för er som vill träna era sinnen för att förstå och uppfatta mer av musikens sköna värld. Under ledning av Ulf Johansson Werre får vi en introduktion till hur harmonier, form, melodi och rytmik samverkar till en musikalisk enhet. Vi lär oss hur orkestrernas olika delar samarbetar under olika epoker och får också en inblick i grundläggande musikteori. Ulf illustrerar de olika momenten vid pianot och med andra instrument samt analyserar kompositioner och improvisationer från olika musikgenrer.

Max 50 deltagare.

Denna seminarieserie äger rum på samma dagar som föreläsningsserien *Levande jazzhistoria*, se sidan 10, men på eftermiddagar. Ibland innebär det fördjupningar av moment som behandlats i föreläsningsserien, men eftersom serien också utgår ifrån deltagarnas frågor och önskade diskussionsämnen, så går det inte att i förväg sätta rubriker på de enskilda kurstillfällena.

Föreläsare Ulf Johansson Werre, jazzmusiker och konstnärlig ledare

Programansvarig Anita Kruckenberg

Tid Sex tisdagar kl. 13.15–15.00:

30/1, 6/2, 20/2–13/3

Lokal Citykyrkan, Adolf Fredriks

kyrkogata 10, bv

Avgift 850 kr

Arrangemang nummer 650

Vandringar och exkursioner

Kulturhistoriska vandringar på Fogelströms Södermalm

Vårens vandringar är en repris från hösten. Vandringarna är inspirerade av Per Anders Fogelströms romaner och uppmärksammar att det 2017 var 100 år sedan hans födelse.

Varje vandring föregås av en föreläsning om området som ska besökas.

Vandring 1. Vävarnas barn

Området kring Hammarby sjö, Barnängens väveri och Faggens krog
Mötesplats F.d. Spårvägmuseet, Tegelviksgatan 22

Vandring 2. Vita bergens barn

Från Vita bergen till Nytorget
Mötesplats Hörnet Folkungagatan/Erstagatan

Vandring 3. Mina drömmars stad

Från Stigberget till kulturresevatet på Åsöberget
Mötesplats Tjärhovsplan, vid Mamsell Josabeths trappor

Föreläsare/ciceron Berit Dahlström, stockholmskännare och socionom
Kontaktperson Karin Javelin
Lokal Utsikten konferens, Rehnsgatan 20, 6 tr
Avgift 600 kr

Tid Sex måndagsförmiddagar
Föreläsningar kl. 10.00–11.45: 12/3, 26/3, 16/4
Vandringar kl. 10.00–12.30: 19/3, 9/4, 23/4
Arrangemang nummer 660

Tid Sex måndagseftermiddagar:
Föreläsningar kl. 13.00–14.45: 12/3, 26/3, 16/4
Vandringar kl. 13.00–15.30: 19/3, 9/4, 23/4
Arrangemang nummer 670

Tid Sex tisdagsförmiddagar
Föreläsningar kl. 10.00–11.45: 20/3, 3/4, 24/4
Vandringar kl. 10.00–12.30: 27/3, 17/4, 8/5
Arrangemang nummer 680

Konstvandringar

Under vårens konstvandringar tittar vi närmare på konst och arkitektur i tre olika områden på Kungsholmen. Från Stadshuset till Rådhuset, S:t Eriksområdet samt Hornsbergs strand.

16/5 Konst och arkitekturvandring från Stadshuset till Rådhuset

Stadshuset och Rådhuset byggdes vid ungefär samma tid och blev påkostade byggen med en

stor mängd skulptural utsmyckning. Under vandringen tittar vi närmare på både konsten och arkitekturen kring byggnaderna.

Mötesplats Portalen, Stadshuset, Hantverkargatan 1

23/5 Konst och arkitektur i S:t Eriksområdet

I S:t Eriksområdet på Kungsholmen har ett tiotal arkitekter och byggherrar med hjälp av en gestaltningsidé och ett gemensamt kvalitetsprogram skapat en unik boendemiljö i det gamla sjukhusområdet. I området finns även ett flertal skulpturer av konstnärer som Sivert Lindblom, Hertha Hillfon och Torsten Renqvist, som vi studerar närmare.

Mötesplats Portalen, Fleminggatan 24

30/5 Konst och arkitektur i Hornsbergs strand

På nordvästra Kungsholmen växer ett helt nytt bostadsområde fram, där det gamla industriområdet tidigare låg. Samtidigt förnyas Kristinebergsparken och en helt ny strandpark har anlagts. Under vandringen betraktar vi arkitekturen och de nya konstverk som kommit på plats i det framväxande området.

Mötesplats T-bana Kristineberg, entrén till Kristinebergsparken

Föreläsare/guider Marie Andersson och Eva Palmqvist, konstpedagoger och konstvetare från Konstvandringar Stockholm.

Programansvarig Catherine Dahlström
Avgift 450 kr
Tid Tre onsdagar 16/5, 23/5 och 30/5

Grupp 1 kl. 10.00–11.30
Arrangemang nummer 690

Grupp 2 kl. 10.00–11.30
Arrangemang nummer 700

Grupp 3 kl. 13.00–14.30
Arrangemang nummer 710

Grupp 4 kl. 13.00–14.30
Arrangemang nummer 720

Konst på hög – skulpturparken i Kvarn-
torp, Kumla – en av Sveriges märkligaste
sevärdheter. På en rykande tipp av utbränd
oljeskiffer finns en storslagen skulpturpark.
Här integreras konsten med teknikhistoria,
arkitektur, naturvetenskap, friluftsliv
och historiska vingslag. Följ med på vår
exkursion, se sidan 24.

Tätortsnära natur – behövs det?

Natur eller bostäder? Frågan är inte ny i ett storstadsområde, men konflikten har skärpts på senare år i Stockholmsregionen, där efterfrågan på mark för bostäder och infrastruktur är stor. Samtidigt har insikten om de tätortsnära naturområdenas betydelse för rekreation, friluftsliv och folkhälsa ökat. En viktig faktor är ”tystnad”. Vad betyder tystnaden och existerar det över huvud taget tysta miljöer i en expansiv storstad? Vi undersöker frågan på plats i två aktuella områden, som nås med SL-trafiken.

Max 30 deltagare.

12/4 Tysta områden?

Föreläsningen knyter an till Stockholms stads arbete med *Guide till tystnaden*, som omfattar elva naturreservat inom stadens gränser. Utgångspunkten är EU:s direktiv om samhällsbuller och pågående arbete inom EU kring ”tysta områden” och deras samhällsnytta.

Föreläsare Östen Axelsson, fil.dr, Ljudmiljögruppen, Psykologiska institutionen, Stockholms universitet

19/4 Grönytor, bostadsmark och politiska ställningstaganden. Senaste nytt från kommunens horisont

Föreläsare Lennart Tonell, ledamot av Stockholms exploateringsnämnd, lektor i kulturgeografi, Stockholms universitet

Presentation av exkursionsområdena

Föreläsare Bo Eknert, biolog och fil.lic. i naturgeografi, Stockholms universitet

26/4 Exkursion i Årstaskogen

Området är ett uppskattat skogsparti längs Årstaviken. Många ser Årstaskogen i ett sammanhang med Hammarbyskogen och Nackareservatet. Finns andra värden än ”tystnad”? Beslut om naturreservat avseende delar av området väntas våren 2018, samtidigt som detaljplanarbetet för ett stort antal bostäder ska påbörjas.

Exkursionsguide Bo Eknert
Mötesplats meddelas senare

3/5 Exkursion

Beslut om exkursionsområde fattas längre fram med hänsyn till pågående planarbete, beslut om översiktsplan m.m.

Programansvarig Anders Yrgård
Tid Fyra torsdagar kl. 13.00–14.45: 12/4, 19/4
Exkursioner kl. 13.00–16.00: 26/4, 3/5,
plus restid.

Lokal Geovetenskapens hus, Stockholms universitet. Föreläsningssal meddelas senare.
Exkursioner inom SL-området.

Tillgänglighet i fält Grusgångar, skogsstigar, mestadels lättgånget. Talförstärkare används.
Avgift 500 kr

Arrangemang nummer 730

När Sverige var illa ute – från oljekris till ”Konst på hög”. Olja till varje pris!

Den inhemska olja, som brändes fram ur skifferlagren på Närkeslätten, fick visserligen försvarets hjul att rulla under andra världskrigets avspärningar, men spåren förskräcker. Vad ska vi göra av Kvarntorpshögen vid Kumla, detta uranhaltiga industriminne med rykande marksprickor och innertemperatur på 600 grader? Nyligen har det föreslagits att hela berget ska plastas in för all framtid.

Begränsat antal deltagare.

Folkvandring till ”Konst på hög”

Hundra meter över marken och med utsikt över halva Närke, möter vi en av Sveriges märkligaste skulpturparker med ett 30-tal stora konstverk, som årligen drar 30 000 besökare. Det blir guidning bland *Ljusrum*, *Malanganer*, *Utan titel* och andra upplevelserika installationer och tid för eget strövande.

Läs mer på www.visitkumla.se/gora

Inte bara blåbetong och mexisten

I närbelägna Hällabrottet inspireras vi av byggmaterialföretaget Yxhults övergivna kontorsbyggnad med anslående arkitektur och inredning.

Avresa med buss 16 maj kl. 8.30 från plats som meddelas senare. Åter 17 maj cirka 18.00.

I avgiften, 1800 kr, ingår:

- Introduktionsföreläsningar och visst exkursionsmaterial
- Egen buss under hela arrangemanget
- Föreläsning och guidning med olika aspekter på Kvarntorpshögen med omgivning
- Inkvartering på Grand Hotell Scandic i Örebro cirka 17.30
- Gemensam 3-rättersmiddag och frukost på hotellet
- Vid behov transport upp på högen
- Några enklare fikapaus

Tillkommer

- Dagens lunch (cirka 100 kr x 2) på Goda Rum i Kumla Sjöpark. Bokas av kursledningen efter anmälan
- Enkelrumstillägg 530 kr

Programansvarig Anders Yrgård,
anders.yrgard@hotmail.com
Föreläsare och guider Mattias Bäckström, fil.dr i kemi, inriktning miljövetenskap, Örebro universitet; Anders Fasth, gallerist Örsta Galleri, Hällabrottet; lokal guide från Kumla kommun; Anders Yrgård, fil.lic. i naturgeografi, Stockholms universitet, med flera från Stockholms universitet

Tid kl. 13.00–15.45: 2 maj (introduktionsföreläsning), 16–17 maj (resa, exkursionstid)
Lokal Meddelas i samband med anmälan
Avgift 1800 kr, exkl. enkelrumstillägg och två luncher.

Arrangemang nummer 740

Gotlands natur och kultur 29 maj–3 juni

För tjugonde året i följd inbjuds Senioruniversitetets medlemmar att följa med till Gotland när försommaren står som vackrast, tiden då orkidéerna börjar blomma på ängarna och sillgrisslorna häckar på Stora Karlsö. Under sakkunnig ledning lär vi känna den unika naturen och det rika kulturarvet.

Vi bor på Gotlands folkhögskola på Hemse. Vi räknar med tre heldagsexkursioner, varav en till Stora Karlsö, samt en avslutande dag i världsarvet Visby. I övrigt ingår vissa kvällsaktiviteter i form av föreläsningar, kortare utflykter och promenader.

Antal deltagare 15–35.

Upstart 22 mars kl. 13.00–15.45

Allmän introduktion samt föredrag om de naturhistoriska sammanhang som är grunden för Gotlands ställning mitt i Östersjön, om ängsmarkerna som nationellt arv och om den militära återupprustningen. Lärare från Stockholms universitet medverkar.

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge

Senioruniversitetets Gotlandsvecka utgör en beprövad del av folkhögskolans sommartermin. All verksamhet leds av erfarna gotlandskännare. Detaljerat program annonseras via e-post och på www.senioruniversitetet.se För frågor mejla: anders.yrgard@hotmail.com

I avgiften, 5200 kr, ingår

- samtliga föreläsningar i Sthlm och på Gotland
- gruppresa med färja Nynäshamn–Visby (utresa)
- busstransfer Visby–Hemse, tur och retur
- fem övernattningar (del i dubbelrum med dusch och wc) på folkhögskolan
- helpension från middag dag 1 till frukost dag 6
- förekommande kvällsaktiviteter

- båtresa Klintehamn–Stora Karlsö
- bussexkursion, inkl. guide
- förekommande entréavgifter

Avgifter som tillkommer

- ev. enkelrumstillägg 625 kr
- lunch i Visby dag 6
- individuell resa från Visby
- *Anmälan* till arrangemanget görs på www.senioruniversitetet.se *senast 1 mars*.
- Varje anmälan får endast avse en person.
- Önskas enkelrum, meddelas detta Anders Yrgård. Faktura på enkelrumstillägg skickas separat.
- Om du inte deltar i gruppresan till Visby, utan reser i egen regi, återbetalar vi biljettkostnaden i efterhand, under förutsättning att du anmält detta *senast 15 april* till Anders Yrgård.
- Eventuell avbokning görs *senast 15 april* via hemsidan och meddelas även via e-post till Anders Yrgård.
Obs! Ingen återbetalning av avgiften efter detta datum, undantaget intygad sjukdom.

- Vårt arrangemang startar i färjeterminalen Nynäshamn 29 maj. Tidpunkt för samling meddelas senare.
- Färjan från Nynäshamn avgår kl. 11.25.
- Båtbuss från Cityterminalen/pendeltåg bokas och betalas individuellt.
- Vi avslutar i Visby färjeterminal 3 juni, i anslutning till eftermiddagsfärjan.
- Alla resor efter avslutningen bokas och betalas individuellt.

Litteratur Dahlin m.fl.: *Se Gotland, natur och kultur från Fårö till Hoburgen*, Fornsalens förlag. Boken finns hos Bokus och på Gotlands museums webbshop, där en stor mängd övriga titlar erbjuds. Enkel översiktskarta delas ut vid ankomsten.

Programansvarig Agneta Lindqvist, Gotlands folkhögskola,
agneta.lindqvist@edu.gotland.se, 0498-20 36 54, 073-765 85 51 och Anders Yrgård, Senioruniversitetets kontaktperson,
anders.yrgard@hotmail.com, 070-327 70 93
Tid 29 maj–3 juni 2018
Avgift 5200 kr i dubbelrum, enkelrumstillägg 625 kr
Arrangemang nummer 750

Universitetskurser

Anmälan krävs för varje ny termin.

Nya deltagare kan ansluta sig till en pågående flerterminskurs.

Lokalerna är handikappanpassade om ej annat anges. Med hänsyn till många allergiker undanbedes starka parfymer.

Kontaktperson för universitetskurser är Ingela Karlsson, tfn 070-654 05 95 ingela.karlsson1@gmail.com

Starka parfymer undanbedes

Senioruniversitetets kurser utgör fristående kurser i respektive ämnen. De har sin motsvarighet antingen vid Stockholms universitet eller närliggande universitet och högskolor, eller utgår ifrån kurser och material som används vid dessa lärosäten. Kursernas omfattning anges i högskolepoäng. Studietakten innebär normalt motsvarande 7,5 poäng per termin, d.v.s. kvartsfart.

Undervisningen består av föreläsningar och/eller seminarier och i förekommande fall av studiebesök eller liknande. Undervisningen meddelas i regel av lärare som undervisar eller har undervisat vid universitet eller högskola och/eller har doktorsexamen.

Några formella behörighetskrav ställs inte, men om särskilda förkunskaper krävs i något ämne för att tillgodogöra sig kursen, anges detta särskilt.

Tentamensprov kan anordnas för dem som så önskar. Intyg om godkänt prov lämnas. Obs! Dessa intyg kan inte användas vid ansökan till universitet och högskolor. Våra kurser är inte poänggivande.

Kostnader för kurslitteratur och entréavgifter tillkommer. Akademibokhandeln Mäster Samuelsgatan 32 har studerandrabatt på vissa kursböcker mot uppvisande av Senioruniversitetets kallelse.

Avgiftsfri föreläsning:

Studieteknik – konsten att lära

Torsdag 18/1 kl. 9.30–12.00 på Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge, erbjuder vi alla som har anmält sig till universitetskurserna, en avgiftsfri föreläsning om studieteknik.

Föreläsare: Niklas Ericsson

Anmälan senast 12/1 till kansliet på e-post: kansliet@senioruniversitetet.se

Ekonomisk historia Maskinernas tid

Grundkurs: 30 poäng. Moment 2:4.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Ekonomisk historia är ämnet där dagens frågor om arbetskrisen, de svältande i överflödssamhället och teknikutvecklingens närmast lagbundna fortskridande mot allt mäktigare maskiner i människornas tjänst, ges sina historiska paralleller och förklaringar. Här ges ett långsiktigt perspektiv på hur människan har försörjt sig och hur resurser har fördelats mellan individer och regioner.

Grundkursen innehåller två inledande terminer som ger en övergripande kronologisk kunskap från människans urtid till nutid, där Maskinernas tid utgör den andra terminen. Här följer vi de senaste två hundra årens allt snabbare omvälvningar genom sekularisering, urbanisering och demokrati; kapitalism, kolonialism och kris. Med denna historia ges en djuplodande förståelse av de spänningar som karaktäriserar 2000-talets globala ekonomi och som laddar vår tids politiska landskap.

Nya deltagare är välkomna.

Litteratur Litteraturlista finns tillgänglig på www.senioruniversitetet.se under kursbeskrivningen.

Kursledare Daniel Berg, fil.dr, Stockholms universitet, daniel.berg@ekohist.su.se

Tid Åtta onsdagar kl. 10.00–12.30:
7/2, 14/2, 7/3–21/3, 4/4–18/4

Lokal Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41
Avgift 975 kr
Arrangemang nummer 800

Filmvetenskap Filmhistoria från ljudfilmens etablering till franska nya vågen

Fristående kurs: 15 poäng. Moment 2:2.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

I den digitala eran finns rörlig bild precis överallt i vår vardag, men ända sedan 1800-talet har filmen inverkat på människans visuella livsvärld. Filmvetenskap ger kunskap om filmens kulturhistoria och dess stilistiska och teknologiska utveckling – och en historisk förståelse av vår bildkonsumtion i dag.

Vi tittar på film som konst, underhållning och verklighetsskildring. I detta moment studerar vi filmens historia från 1930-talet till slutet av 1960-talet. Vi ser på hur ljudfilmen etableras under sina första årtionden på båda sidor om Atlanten. Vi tittar på det amerikanska studiosystemet och filmskapare som Alfred Hitchcock och William

Wyler. Ur ett filmindustriperspektiv behandlar vi särskilt konkurrensen med tv. Teknologiskt ägnar vi inte minst uppmärksamhet åt 1950-talets experiment med visningsteknik. I Europa täcker vi upp viktiga alternativa filmrörelser, den italienska neorealismen, den franska nya vågen och deras särskilda estetik.

Nya deltagare är välkomna.

Litteratur Litteraturlista finns tillgänglig på www.senioruniversitetet.se under kursbeskrivningen.

Kursledare Anne Bachmann, fil.dr,
anne.h.bachmann@gmail.com

Tid Åtta onsdagar kl. 10.00–12.30:
24/1, 31/1, 14/2, 21/2, 21/3, 4/4, 11/4, 25/4
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge
Avgift 975 kr
Arrangemang nummer 810

Kontinental filosofi Vad är det historiska? Fortsättning

Tematisk kurs: 7,5 poäng.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Kan det förflutna hinna i kapp oss? I moment I har vi sett hur upplysningens historiska fokus förskjuts från det förflutna som läromästare till framtidens löfte om framsteg. I moment II ska vi diskutera det omvända förhållande som 1900-talets erfarenheter föranlett. Med bud om historiens slut följt av postapokalyptiska framtids-scenarier och ”återkomsten” av det förflutna som politisk, sociokulturell och religiös stridsfråga, framstår en kritisk granskning av initialen till det historiska som filosofiskt akut. Med utgångspunkt i betingelser såsom minne och glömska, dokument och vittnesbörd kommer frågan att beaktas ur förlorade perspektiv. Nedslag kommer att göras i Benjamins filosofi om samlaren, i Agambens läsning av undantagstillståndet, i postkolonial erfarenhet av en alternativ historisk ”tidsregim”, liksom i angränsande essäer hämtade från bl.a. den färiska antologin *Historiens hemvist*.

Man bör ha läst moment 1 under hösten 2017, alternativt odlat motsvarande intresse. Kursen har en introducerande karaktär.

Litteratur Litteraturlista finns tillgänglig på www.senioruniversitetet.se under kursbeskrivningen. Ett kompendium finns att hämta på kansliet före kursstart.

Kursledare Anna-Lena Renqvist, fil.dr,
Södertörns högskola,
annalena.renqvist@filosofisktforum.se,
070-374 91 98

Tid Åtta torsdagar kl. 10.00–13.00:
1/2–22/2, 8/3–29/3
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge
Avgift 1075 kr, inkl. kursmaterial
Arrangemang nummer 820

Praktisk filosofi Moralfilosofins historia

Grundkurs: 30 poäng. Moment 4:4.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.
Under den fjärde terminens kurs i praktisk filosofi kommer vi att lära oss om moralfilosofins historia. Stora namn som Platon, Aristoteles, David Hume, Mary Wollstonecraft, Immanuel Kant och John Stuart Mill kommer att diskuteras.

Två centrala frågor inom moralfilosofin kommer att löpa som en röd tråd genom kursen: Finns det en konflikt mellan moral och egenintresse? Kommer moralen ur känslorna eller ur förnuftet? Detta är frågor som återkommer hos samtliga filosofer vi diskuterar och som dessutom fortfarande är aktuella.

Nya deltagare är välkomna.

Litteratur Litteraturlista finns tillgänglig på www.senioruniversitetet.se under kursbeskrivningen.

Kursledare Sara Packalén, fil.dr, Stockholms universitet, sara.packalen@philosophy.su.se och Henrik Ahlenius, doktorand, Stockholms universitet, henrik.ahlenius@philosophy.su.se

Tid Åtta fredagar kl. 13.00–15.30:
26/1–23/2, 9/3–23/3

Lokal Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41
Avgift 975 kr
Arrangemang nummer 830

Introduktionskurs i geologi Jordtäcket

Fristående kurs: 15 poäng. Moment 2:2.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.
Mineraljorden härstammar från berggrunden och har formats vidare av inlandsisen, av vattendrag, vind och vågor till olika jordarter och landformer, och under klimatets inverkan utvecklas jordmåner. ”Landhöjningen” kan lämna påtagliga spår.

Organisk jord studeras på en torvmosse. Borrprov analyseras i laboratorium och berättar om naturmiljöns utveckling efter istiden. Pollenanalysen introduceras.

Vi bygger upp en praktisk, naturhistorisk tankemodell som verktyg för att läsa landskapet och därmed förstå och förklara hur jordtäcket egenskaper kan variera från plats till plats, än som en tillgång, än som ett problem för män-

niskan. Kartstudier och enkla fysikaliska analysmetoder kommer till användning. En avslutande heldagsexkursion avrundar kursmomentet.

Nya deltagare är välkomna. Inga förkunskaper krävs.

Litteratur Litteraturlista finns tillgänglig på www.senioruniversitetet.se under kursbeskrivningen.

Kursledare Anders Yrgård, fil.lic., Stockholms universitet, anders.yrgard@hotmail.com
Övriga lärare Jan Risberg, docent, Stockholms universitet, Martina Hättstrand, fil.dr, Stockholms universitet.

Tid Fem måndagar kl. 13.00–15.30:
5/3, 12/3, 19/3, 23/4, 7/5

Fältarbete kl. 10.00–16.00 + restid: 9/4
Laboratoriearbete i grupper kl. 9.45–15.30: 16/4

Heldagsexkursion kl. 8.30–17.30: 14/5

Lokal Sal Y23, Geovetenskapens hus, Stockholms universitet, T-bana Universitetet
Avgift 975 kr

Arrangemang nr 850

Historia Tidigmodern tid (1500–1800)

Grundkurs: 30 poäng. Moment 2:4.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.
Historia handlar om människor förr: hur de försörjde sig, hur de tänkte och hur de bar sig åt mot varandra. Genom att studera historia kan du bättre förstå och kunnigare diskutera det som händer i dagens samhälle, här i Sverige och i världen. Undervisningen består av föreläsningar, seminarier och ett museibesök.

Denna termin kommer vi att lära oss mer om tiden då Europa expanderar och börjar lägga under sig resten av världen. Med utgångspunkt i renässansen och reformationen skapas de starka staterna i Europa, som tillsammans med vetenskapliga genombrott och upplysningens nya ideal ställer den gamla världen på ända vilket markeras och förstärks av de amerikanska och franska revolutionerna samt den industriella revolutionen. Tonvikten ligger på Europas historia.

Nya deltagare är välkomna.

Litteratur Litteraturlista finns tillgänglig på www.senioruniversitetet.se under kursbeskrivningen.

Kursledare Niklas Ericsson, fil.dr, Stockholms universitet, niklas.ericsson@historiker.se
070-731 19 48

Tid Åtta fredagar kl. 9.30–12.00:

26/1, 2/2, 9/2 (halvgrupp), 16/2 (halvgrupp),
23/2, 9/3, 16/3 (museibesök), 23/3 (halvgrupp),
13/4 (halvgrupp), 20/4

Lokal Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41
Avgift 975 kr. *Kostnad* för kompendier och museibesök tillkommer.
Arrangemang nummer 860

Historia Sveriges historia – Politisk och ekonomisk historia 800–2000

Grundkurs: 30 poäng. Moment 4:4.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Historia handlar om människor förr: hur de försörjde sig, hur de tänkte och hur de bar sig åt mot varandra. Genom att studera historia kan du bättre förstå och kunnigare diskutera det som händer i dagens samhälle, här i Sverige och i världen. Undervisningen består av föreläsningar, seminarier och ett museibesök.

Under den fjärde terminens studier kommer vi att lära oss mer om Sverige. Fokus läggs på olika teman: Statens utveckling från hövdingadöme till modernt välfärdssamhälle, ekonomins utveckling från byteshandel till global masskonsumtion samt kvinnors och mäns relationer från det gemensamma arbetet på gården via hemmafrun till dagens jämställda (?) kvinnor.

Nya deltagare är välkomna.

Litteratur Litteraturlista finns tillgänglig på www.senioruniversitetet.se under kursbeskrivningen.

Kursledare Niklas Ericsson, fil.dr, Stockholms universitet, niklas.ericsson@historiker.se
070-731 19 48

Tid Åtta torsdagar kl. 9.30–12.00:

25/1, 1/2, 8/2 (halvgrupp), 15/2 (halvgrupp), 22/2, 8/3, 15/3 (museibesök), 22/3 (halvgrupp), 12/4 (halvgrupp), 19/4

Lokal Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41
Avgift 975 kr. *Kostnad* för kompendier och museibesök tillkommer.

Arrangemang nummer 870

Historia Stockholms historia Det moderna Stockholm

Fristående kurs: 15 poäng. Moment 2:2.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Kursen tar upp Stockholms historia över två terminer. Den andra terminen kommer att behandla det moderna Stockholms historia, det vill säga 1800- och 1900-talen.

Vi kommer att fördjupa oss i hur staden växer fram under 1800-talets urbanisering och industrialisering med Lindhagens nya stadsplaner. Då

träder också den borgerliga medelklassen fram som en viktig grupp i det nya samhället, tillsammans med de arbetare som bland annat anordnar strejker som riktas mot medelklassens arbetsgivare. 1900-talet karakteriseras bland annat av världskriget som indirekt drabbar Stockholm, samt av vår moderna tids förorter och den omtalade omvandlingen av Klarakvarten. Undervisningen består av föreläsningar, seminarier och ett museibesök.

Nya deltagare är välkomna.

Litteratur Litteraturlista finns tillgänglig på www.senioruniversitetet.se under kursbeskrivningen.

Kursledare Niklas Ericsson, fil.dr, Stockholms universitet, niklas.ericsson@historiker.se,
070-731 19 48

Tid Åtta onsdagar kl. 9.30–12.00:

24/1, 31/1, 7/2 (halvgrupp), 14/2 (halvgrupp), 21/2, 7/3, 14/3 (museibesök), 21/3 (halvgrupp), 11/4 (halvgrupp), 18/4

Lokal Utsikten Konferens, Rehnsgatan 20, 6 tr
Avgift 975 kr. *Kostnad* för kompendier och museibesök tillkommer.

Arrangemang nummer 880

Idéhistoria Tidigmodern idéhistoria, från renässansen till och med upplysningen

Grundkurs: 30 poäng. Moment 2:4.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Idéhistoria handlar om tänkandets historia från antiken till vår egen tid; föreställningar om världen och kosmos, naturen och kulturen, etiken och politiken.

Kursen i idéhistoria under våren 2018 motsvarar det andra momentet på grundkursen i ämnet vid universitetet och avhandlar den tidigmoderna idéhistorien, alltså från renässansen och fram till 1700-talets slut. Det innebär att vårens föreläsningar kommer att ta upp ämnen som renässanshumanismen, reformationsepokens religiösa konflikter, framväxten av en ny världsbild och en ny och modernare vetenskapsuppfattning, den moderna staten som alstrar nya politiska teorier och naturrättsteorier samt hela upplysningen.

Nya deltagare är välkomna.

Litteratur Litteraturlista finns tillgänglig på www.senioruniversitetet.se under kursbeskrivningen.

Kursledare Erland Sellberg, professor emeritus, Stockholms universitet,
erland.sellberg@idehist.su.se

Tid Sex onsdagar kl. 13.00–16.00:
7/2, 21/2, 7/3, 11/4, 25/4, 9/5
Lokal Z-salen, ABF-huset, Sveavägen 41:
7/2, 21/2
Lokal för 7/3, 11/4 meddelas senare
Lokal Sändersalen, ABF-huset: 25/4, 9/5
Avgift 975 kr
Arrangemang nummer 890

Konstvetenskap Renässans och barock

Grundkurs: 30 poäng. Moment 2:4.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.
Uppdelat på fyra terminer studeras den västerländska konstens historia från antiken till nutid. I fokus står den stora traditionens arkitektur, skulptur och måleri. Stor vikt läggs vid att betrakta konsten i ett samhälleligt och kulturhistoriskt sammanhang.

Moment 2 ägnas perioden 1400–1700, former och ideal under renässans och barock.

Exempel på aspekter som uppmärksammas är viljan att i arkitektur och bildkonst återskapa antiken som förlorad guldålder, sökandet efter ideal i och bortom religionen, makthavares betydelse för bildkonstens utveckling, konflikten mellan katolsk och protestantisk konstsyn, dynamiskt utbyte av ideal och erfarenheter mellan Italien och Flandern samt nya genrer i konsten där människans yttre och inre verklighet träder fram. Föreläsningarna kompletteras om möjligt med studiebesök.

Nya deltagare är välkomna.

Litteratur Litteraturlista finns tillgänglig på www.senioruniversitetet.se under kursbeskrivningen.

Kursledare Nina Weibull, fil.dr, f.d. 1:e intendent, Konstsamlingarna, Stockholms universitet, nina.weibull@telia.com

Tid Åtta tisdagar kl. 13.00–15.30: 6/2–27/3
Lokal Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41
Avgift 975 kr. Kostnad för kompendium och ev. studiebesök tillkommer
Arrangemang nummer 900

Konstvetenskap Konst och arkitektur under 1900-talet

Fristående kurs: 15 poäng. Moment 2:2.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.
Kursen är en fördjupningskurs med fokus på 1900-talets internationella och svenska konst- och arkitekturhistoria och är en fortsättning på den kurs som gavs under höstterminen 2017. Vi kommer att se hur 1900-talets estetiska expe-

rimentlust gång på gång förändrar förutsättningarna för vad konst är och vad en konstnär gör. Vi möter de olika riktningarna under 1900-talets andra halva liksom den politiska konsten och postmodernismen.

På arkitekturens område följer vi den modernistiska arkitekturen, den världsomspännande arkitekturstil som kallas den internationella stilen, liksom motståndet mot modernismen. Vi studerar också den experimentella och visionära arkitekturen under 1960-talet och postmodernismens genombrott på 1970- och 1980-talen. Avslutningsvis ägnar vi oss åt den samtida konsten och arkitekturen.

Nya deltagare är välkomna.

Litteratur Litteraturlista finns tillgänglig på www.senioruniversitetet.se under kursbeskrivningen.

Kursledare Peder Fallenius, fil.dr, verksam vid The Swedish Program, Handelshögskolan i Stockholm, peder.fallenius@swedishprogram.org, 070-254 16 16

Tid Åtta fredagar kl. 9.30–12.00:

2/2–2/3, 16/3, 23/3, 6/4

Lokal Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41
Avgift 975 kr

Arrangemang nummer 910

Konstvetenskap Rysslands medeltid: Konsten och dess "ryska själ"

Tematisk kurs: 15 poäng. Moment 2:2.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.
Kursen handlar om den ryska medeltida konsten och dess plats i den allmänna konsthistorien.

Moment 2 omfattar tiden från andra delen av 1300-talet till början av 1700-talet. Vi betraktar verksamheten hos de mest kända mästarna som arbetade i det ryska riket bl.a. Andrej Rublev, överblickar de ryska konstnärliga skolorna samt undersöker en unik rysk företeelse som fick namnet "parsuna".

Tyngdpunkten i kursen ligger på att lära oss att betrakta konstverk som egna historiska källor. Detta innebär att utvalda lektioner blir inriktade på att självständigt attribuera föremål. Vi kommer också att betrakta några konstverk i verkligheten.

Nya deltagare är välkomna.

Litteratur Litteraturlista finns tillgänglig på www.senioruniversitetet.se under kursbeskrivningen.

Kursledare Svetlana Svensson, fil.dr, Stockholms universitet, s.ya.svensson@gmail.com

Tid Åtta fredagar kl. 12.30–15.00:
9/2–23/2, 9/3–23/3, 6/4, 13/4
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge
Avgift 975 kr
Arrangemang nummer 920

Litteraturvetenskap Renässans, barock och upplysningstid

Grundkurs: 30 poäng. Moment 2:4.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.
Människor har i alla tider berättat historier och skapat olika former av litteratur. I vår litteraturvetenskapliga kurs behandlas litteraturen och dess historia från antiken till nutid.

Kursens fyra moment syftar till att vidga förståelsen för olika typer av litterära verk, att ge kunskaper om främst den västerländska litteraturens utveckling samt att ge inblick och övning i litteraturvetenskaplig teori och metodik.

Moment 2 omfattar den tidigmoderna epoken: renässans, barock och upplysningstid. Exempel på författare som läses är Petrarca, Boccaccio, Montaigne, Cervantes, Shakespeare och Racine. Fokus ligger på de enskilda texterna, men kursen ger även kunskaper om mer övergripande aspekter av den västerländska litteraturens historia. Vårens moment kräver inga förkunskaper i litteraturvetenskap och kan även med fördel läsas av deltagare som tidigare följt senare delar av kursen.

Litteratur Litteraturlista finns tillgänglig på www.senioruniversitetet.se under kursbeskrivningen.

Kursledare Hannah Hinz Cornelli, doktorand i litteraturvetenskap, Stockholms universitet, hannah.hinz@littvet.su.se

Tid Åtta tisdagar kl. 10.00–12.30:
23/1, 6/2, 20/2, 6/3, 20/3, 10/4, 24/4, 8/5
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge
Avgift 975 kr
Arrangemang nummer 930

Musikvetenskap Musikhistoria Från romantik till vår egen tid

Fristående kurs: 15 poäng. Moment 2:2.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.
Musikens historia är människans och kulturens historia. I tro, arbete, glädje och sorg har musik haft en central roll. Musik har haft politisk och ideologisk laddning, varit förbjuden, utskrädd, glömd och pånyttfödd. Musik har också haft en symbiotisk närhet till andra konstuttryck som

litteratur, dramatik och dans. Musik är känslornas språk och på samma gång ren matematik. Denna kurs beskriver den västerländska musikens mångdimensionella uttryck, funktion och betydelse, insatt i dess kulturhistoriska sammanhang. Moment 2 behandlar musik från romantiken till vår egen tid med fokus på noterad så kallad konstmusik.

Nya deltagare är välkomna.

Litteratur Litteraturlista finns tillgänglig på www.senioruniversitetet.se under kursbeskrivningen.

Kursledare Johanna Broman Åkesson, fil.dr, Stockholms universitet, johannabromanakesson@gmail.com

Tid Åtta onsdagar kl. 13.00–15.30: 28/3–16/5
Lokal Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41
Avgift 975 kr
Arrangemang nummer 940

Ornitologi

Fristående kurs: 7,5 poäng.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.
Denna kurs ger en överblick över fåglar i allmänhet och svenskt fågelliv i synnerhet. Tonvikten kommer att ligga på kännetecknen för våra vanligaste fågelarter när det gäller både utseende och läten men även en del mindre vanliga arter kommer att beröras.

Första delen av kursen består av fyra föreläsningar som behandlar fåglar som organismer, och ger en systematisk genomgång av olika fågelgrupper, fågelsång och övriga läten, fågelmiljöer, fågelflyttning m.m.

Den andra delen av kursen utgörs av fyra exkursioner till olika fågelmiljöer i Stockholmsområdet. Vi kommer att besöka en barrskog, en våtmark, ett kulturlandskap och en skärgårdsmiljö. Samtliga exkursionslokaler är belägna så att de kan nås med allmänna färdmedel. Mer detaljerad beskrivning av hur man tar sig till exkursionslokalerna meddelas vid kursstart.

Litteratur Litteraturlista finns tillgänglig på www.senioruniversitetet.se under kursbeskrivningen.

Kursledare Bo Eknert, fil.lic. i naturgeografi, Stockholms universitet, bo.eknert@naturgeo.su.se

Tid Åtta onsdagar kl. 10.00–12.30: 7/3–28/3,
kl. 10.00–15.00: 25/4, 2/5, 16/5 samt
kl. 10.00–18.00: 23/5

Lokal Sal Y23, Geovetenskapens hus, Stockholms universitet, T-bana Universitetet
Avgift 975 kr
Arrangemang nummer 980

Religionshistoria De abrahamitiska religionerna: kristendom, judendom, islam

Grundkurs: 30 poäng. Moment 3:4.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

I den här delkursen står de tre abrahamitiska religionerna i centrum. Vi behandlar judendomen och islam från äldsta tid och följer dem fram till nutiden. Då det gäller kristendomen koncentrerar vi oss på den första dramatiska tiden och den tidiga kyrkans historia. Vi belyser det som för- enar de tre besläktade religionerna, likaväl som vi lär känna det som skiljer mellan – och inom! – de tre traditionerna.

Kursens fyra moment är fristående och kan läsas var för sig och förutsätter inga förkun- skaper i religionshistoria. Vårens moment kan med fördel läsas även av deltagare som tidigare läst andra delar av kursen.

Ett studiebesök tillkommer.

Litteratur Litteraturlista finns tillgänglig på www.senioruniversitetet.se under kursbeskrivningen.

Kursledare Sten Skånby, fil.dr, Stockholms universitet, 070-812 67 57

Tid Åtta tisdagar kl. 10.00–12.30: 30/1–20/3

Lokal Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

Avgift 975 kr. Ev. kostnad för studiebesök till- kommer.

Arrangemang nummer 950

Statsvetenskap Introduktions- och översiktscurs i internationella relationer

Fristående kurs: 7,5 poäng.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Internationella relationer, utrikespolitik, säker- hetspolitik – teorier och begrepp, definitioner och traditioner. Hur skall man förstå dagens värld? Varför blev den så här? Varför ser den ut som den gör i dag? Varför fattas så märkliga politiska beslut? Varför går man ut i krig? Varför interna- tionell terrorism? Vad skall man göra åt allt detta, eller åt dagens situation, och hur kommer morgondagens värld att se ut? Frågorna är många, svaren ännu fler. Forskningen kring dessa frågor är inte entydig, verkligheten är svår att karaktärisera på något enkelt sätt. Detta är en snabbkurs för den som vill veta och förstå mera.

Obs! Kursen gavs även hösten 2017.

Litteratur Litteraturlista finns tillgänglig på www.senioruniversitetet.se under kursbeskrivningen.

Kursledare Bertil Nygren, docent, Stockholms universitet, bertil.nygren@statsvet.su.se

Tid Åtta tillfällen. Torsdag kl. 13.00–15.30: 8/2

Onsdag kl. 10.00–12.30: 14/2–21/3

Fredag kl. 13.00–15.30: 23/3

Lokal 8/2 Svenska barnboksinstitutet, Odengatan 61

Övriga lokaler meddelas i kallelsen

Avgift 975 kr

Arrangemang nummer 960

Teatervetenskap Den västerländska teaterns historia från antiken till mitten av 1800-talet

Fristående kurs: 7,5 poäng.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Kursen behandlar den västerländska teaterns historia från antiken till romantiken. Genom ett flertal nedslag ger kursen en översiktlig bild av teaterns historia.

Vi tittar närmare på de atenska och romerska teaterformerna, medeltidens religiösa spel, den elisabetanska teatern, 1600-talets fransk- klassicism och den borgerliga teaterns framväxt. Vi studerar teaterns produktionsförhållanden, arkitektur, dramats och den sceniska estetikens utveckling samt scenkonstens skiftande samhälle- liga och sociala funktion.

Teaterkonsten sätts i relation till idéhistoriska förändringar och växelspelet mellan scenkonst och andra konstformer lyfts fram. Kulturella och socioekonomiska strukturer såsom genus och klass undersöks i några av kursens dramer. Kursen ger också kännedom om centrala teater- historiografiska problem, exempelvis det svåra i att historiskt närma sig en ögonblickets konst.

Litteratur Litteraturlista finns tillgänglig på www.senioruniversitetet.se under kursbeskrivningen.

Kursledare Erik Mattsson, fil.dr, Stockholms universitet, erik.mattsson@teater.su.se

Tid Åtta tisdagar kl. 13.00–15.30:

30/1–20/2, 6/3–27/3

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge

Avgift 975 kr

Arrangemang nummer 970

Kurser i studiecirkelform

Studiecirkeln är en studieform i det lilla formatet och förutsätter ett aktivt engagemang från deltagarnas sida. Deltagarantalet är därför i de flesta fall begränsat till 14 (exklusive kursledaren). Om antalet deltagare är fler eller färre än 14, anges detta vid respektive kurs.

Tid Vårterminens kurser pågår i allmänhet tio eller tolv veckor, i normalfallet med start vecka 5. Om någon lektion ställs in, t.ex. på grund av kursledarens sjukdom, läses den inställda lektionen in i veckan efter den ordinarie kurstidens slut.

Lokalerna är handikappanpassade. Vi har ett system med trådlös mikrofon och mottagare som kopplas till din hörapparat. Om du har behov av extra hörselstöd utöver det, kontakta i så fall vår kanslisupport på telefon 08-789 41 24, före kursstart. Lokalerna är utrustade med wifi.

Med hänsyn till många allergiker undanbedes starka parfymer. Eftersom vi har ömtåliga parkettgolv, får broddar och broddförsedda skor inte användas inomhus.

Anmälan För att försäkra dig om en plats bör du anmäla dig i god tid före vecka 3. Kurser med för få deltagare kan komma att ställas in.

Kostnader för kursmaterial tillkommer. Akademibokhandeln Mäster Samuelsgatan 32 och Studium Bookshop på Karlavägen 4 har studeranderabatt mot uppvisande av Senioruniversitetets kallelse.

Språk

För att undervisningen ska bli givande för alla och resultatet gott är det viktigt att deltagarna i en språkgrupp har ungefär samma färdighetsnivå. Behöver du byta studiegrupp, kontakta Ann-Marie Engback.

För kurserna i arabiska, engelska, franska, italienska, nygrekiska, ryska, spanska och tyska tillämpar Senioruniversitetet Europarådets nivåskala. Denna skalas färdighetsnivåer utgör grund för de olika språkens kursplaner A1, A2, B1, B2, C1 och C2. För att få hjälp att hamna på rätt nivå, bör du göra ett eget språktest som du rättar själv! Webbaserade tester finns i de vanligaste språken och du kan genomföra testet gratis på www.folkuniversitetet.se/Las-mer-om-sprak/Spraktest/

Språkkurserna står i ordning efter kraven på förkunskaper.

Kontaktperson
för studiecirkelarna är
Ann-Marie Engback
073-981 47 16

**Starka parfymer
undanbedes**

Europarådets nivåskala för självbedömning

Europarådets nivåskala är en skala för självbedömning. Om du nått upp till målen för en viss nivå ska du följa en kurs på nästa nivå. (Om du t.ex. har nått målen för A1 ska du alltså börja på nivå A2)

Nivå A1. Jag kan förstå och använda mycket enkla ord och fraser i de mest grundläggande vardagslivssituationerna. Jag kan presentera mig själv och andra och ställa frågor om t.ex. var och hur någon bor, var någon arbetar och jag kan själv svara på liknande frågor. Jag kan kommunicera hjälpligt på ett mycket enkelt sätt om samtalspartnern talar långsamt och tydligt.

Nivå A2. Jag kan förstå fraser och de vanligaste orden som har att göra med shopping, närgeografi o.d. Jag kan kommunicera i enkla sammanhang och använda ett antal fraser för att på ett enkelt sätt beskriva min familj och andra människor, hur jag lever och bor, min utbildningsbakgrund och mitt nuvarande eller senaste arbete.

Nivå B1. Jag kan förstå huvuddragen i tydligt standardspråk som man regelbundet möter i arbetet och på fritiden. Jag kan hantera de flesta situationer som kan uppstå under resor i ett område där språket talas. Jag kan oförberedd ge mig in i samtal om kända, vardagliga ämnen. Jag kan ge skäl och förklaringar till mina åsikter.

Nivå B2. Jag kan följa huvuddragen i komplexa texter. Inom mitt specialområde förstår jag även fackdiskussioner. Jag kan kommunicera flytande, så att ett samtal med en infödd går i stort sett problemfritt. Jag kan förklara min ståndpunkt i en problemsituation och kan diskutera olika lösningars för- och nackdelar.

Nivå C1. Jag kan läsa en stor mängd krävande, även längre texter. Jag kan uttrycka mig nästan helt spontant och obehindrat utan att leta efter ord. Jag kan använda språket effektivt för sociala och yrkesmässiga ändamål. Jag kan uttala mig klart och välstrukturerat om komplexa sakförhållanden och ge utförliga beskrivningar eller rapporter.

Nivå C2. Jag kan utan problem förstå så gott som allt som jag hör eller läser och referera fakta och argument. Jag kan uttrycka mig spontant och helt flytande i så gott som alla situationer. Jag kan förstå och använda stilvariationer och andra finesser (t.ex. ironi). Mitt språk är korrekt och varierat.

Arabiska

Arabiska talas av bortåt 200 miljoner människor i mer än 20 länder. Skriftspråket kallas modern standardarabiska. Med standardarabiska är det möjligt att göra sig förstådd i hela arabvärlden.

Beträffande nivåbeteckningarna A1–A2, se här bredvid.

A2:1 Kommunikativ arabiska

Kursplan på nivå A2. Vi lär oss modern standardarabiska – det gemensamma språket för hela arabvärlden. Stor vikt läggs vid att öva att klara sig i vardagsituationer. Vi bygger upp ordförrådet och vi lär oss grammatikens grunder.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare George Nehme, auktoriserad tolk, nehmegeorge@hotmail.com, 08-660 96 32
Studiematerial Arabic (förlag Assimil) samt texter som tillhandahålls av kursledaren.
Tid Tolv måndagar kl. 9.30–11.00:
5/2–14/5, ej 19/3, 26/3, 2/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 1000 kr
Arrangemang nummer 401

A2:2 Kommunikativ arabiska

Kursplan på nivå A2+. Vi fortsätter att bygga upp ordförrådet och träna på grundläggande grammatik. Vi utvecklar förmågan att kommunicera muntligt och skriftligt. Textboken ger en insyn bl.a. i arabiskt liv och arabisk kultur.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Nadia Knight, fil.kand., tidigare lärare vid bl.a. Stockholms universitet och UD, kmmichael.knight@gmail.com, 08-756 11 92
Studiematerial J. Wightwick & M. Gaafar, Mastering Arabic 2, samt kursledarens eget material.
Tid Tolv måndagar kl. 11.30–13.00:
29/1–30/4, ej 26/2, 2/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 1000 kr
Arrangemang nummer 402

Engelska

Engelska är ett västgermanskt språk, dock starkt påverkat av bland annat franska och latin. Det är världens mest spridda språk och fungerar i många delar av världen som internationellt hjälpspråk för kommunikation mellan människor med olika modersmål.

Beträffande nivåbeteckningarna B1–C1, se sid. 34

B1:1 Improve your English

Kursplan på nivå B1. Vi utvecklar språkriktighet i tal och skrift. Kursen består bl.a. av hör-, läs-, uttals- och skrivövningar, ordkunskap, grammatik, gruppdiskussioner och talövningar.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Henrik Forsslund, fil.mag., henrik.forsslund@comhem.se, 08-612 88 13
Studiematerial Lundfall m.fl., Blueprint B Version 2.0, Allt-i-ett-bok (Liber), facit samt aktuella tidningsartiklar.

Tid Tio måndagar kl. 9.30–11.00: 29/1–9/4, ej 2/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 850 kr

Arrangemang nummer 403

B1:2 Improve your English

Kursplan på nivå B1. Vi utvecklar språkriktighet i tal och skrift. Kursen består bl.a. av hör-, läs-, uttals- och skrivövningar, ordkunskap, grammatik, gruppdiskussioner och talövningar.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Henrik Forsslund, fil.mag., kontaktuppgifter som ovan

Studiematerial Lundfall m.fl., Blueprint B Version 2.0, Allt-i-ett-bok (Liber), facit samt aktuella tidningsartiklar.

Tid Tio måndagar kl. 11.30–13.00:

29/1–9/4, ej 2/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 850 kr

Arrangemang nummer 404

B1:3 Improve your English

Kursplan på nivå B1. Vi utvecklar språkriktighet i tal och skrift. Kursens huvuddelar består av konversation, skrivövningar samt grammatik- och ordförrådsövningar.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Jonathan Stoch, jonathan.stoch@folkuniversitetet.se, 070-766 06 10

Studiematerial Beryl Bainbridge Master Georgie och R. Gairns, S. Redman, Oxford Word Skills, Idioms and Phrasal Verbs, Intermediate, (finns på Bokus eller Adlibris).

Tid Tolv tisdagar kl. 9.30–11.00: 30/1–17/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 405

B1:4 Improve your English

Kursplan på nivå B1. Vi utvecklar språkriktighet i tal och skrift. Kursens huvuddelar består av diskussion om boken, konversation och ordförrådsövningar.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Bradley Knopff, B.A. in North American Literature, Ph.D. in Social Anthropology, bdknopff@gmail.com

Studiematerial Liv Ullman ©1979. Bantam Book/Alfred Knopf Jr.

Tid Tolv onsdagar kl. 15.00–16.30: 31/1–18/4

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 406

B1:5 Discussing the Latest News

Kursplan på nivå B1. A course for those who want to practice their English by discussing what is on in the media (radio, magazines & newspapers, tv). We will focus on good everyday English and a useful modern vocabulary. As an integrated part of the course there will be pronunciation review, some grammar where needed, looking at the latest trends in British and American society.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Bradley Knopff, B.A., Ph.D., kontaktuppgifter som ovan

Studiematerial Texter som tillhandahålls av kursledaren.

Tid Tolv fredagar kl. 9.30–11.00:

2/2–27/4, ej 30/3

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 407

B1:6 Discussing the Latest News

Kursplan på nivå B1. A course for those who want to practice their English by discussing what is on in the media (newspapers, tv). We will focus on current everyday English and a useful modern vocabulary. As an integrated part of the course there will be pronunciation practice, some

grammar where needed, introduction of new trends in British and American society.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Jonathan Stoch,
jonathan.stoch@folkuniversitetet.se,
070-766 06 10

Studiematerial Tillhandahålls av kursledaren.

Tid Tolv tisdagar kl. 11.30–13.00: 30/1–17/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 408

C1 Discussing literature

Kursplan på nivå C1. We will discuss modern English literature from a novel or short stories as well as other literary extracts. This course will also give you the opportunity to build up and improve your English vocabulary. Each participant will be able to participate in a vibrant discussion forum regarding the authors' work as well as other chosen articles or materials.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Bradley Knopff, B.A., Ph.D.,
kontaktuppgifter se ovan B1:4

Studiematerial Peter May Entry Island.

©RiverRun 2014.

Tid Tolv måndagar kl. 15.30–17.00:

29/1–23/4, ej 2/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 409

Franska

Nära 120 miljoner människor har franska som modersmål, vilket gör franskan till världens nionde största språk. Franska är officiellt språk eller undervisningsspråk i ett trettiotal länder i Europa, Nord- och Mellanamerika, Afrika och Asien.

Huvudlärare Lillian Hedman

Beträffande nivåbeteckningarna A1–C2, se sid. 34

Repetitionskurser (nivå A1 och A2)

A1 Vous avez oublié votre français? Andra terminen

Kursplan på nivå A1. En kurs för "falska" nybörjare. Kursen vänder sig till dig som för länge sedan läst franska och som tycker dig ha glömt det mesta.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Lillian Hedman, fil.mag.,
lillian.hedman@telia.com, 070-616 57 53

Studiematerial B. Tillman m.fl., Escalade 1,
textbok, övningsbok, facit, från kap. 10.

Tid Tio tisdagar 30/1–3/4:

Grupp 1 kl. 9.30–11.00

Grupp 2 kl. 11.30–13.00

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 850 kr

Grupp 1 *Arrangemang nummer* 410

Grupp 2 *Arrangemang nummer* 411

A2:1 Vous avez oublié votre français? Fjärde terminen

Kursplan på nivå A2. En kurs för "falska" nybörjare. Kursen vänder sig till dig som för länge sedan läst franska och som tycker dig ha glömt det mesta.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Carola Almqvist, fil.kand., almqvist.
carola@gmail.com, 070-494 90 68

Studiematerial B. Tillman m.fl., Escalade 2,
textbok, övningsbok, facit.

Tid Tio måndagar kl. 13.30–15.00:

29/1–16/4, ej 26/2, 2/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 850 kr

Arrangemang nummer 412

A2:2 Vous avez oublié votre français? Fjärde terminen

Kursplan på nivå A2. En kurs för "falska" nybörjare. Kursen vänder sig till dig som för länge sedan läst franska och som tycker dig ha glömt det mesta.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Sigun Dafgård Norén, fil.dr,
s.dafgard@glocalnet.net, 08-84 85 18

Studiematerial B. Tillman m.fl., Escalade 2,
textbok, övningsbok, facit.

Tid Tolv tisdagar kl. 10.30–12.00: 30/1–17/4

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 413

A2:3 Révisez votre français!

Kursplan på nivå A2. En kurs för "falska" nybörjare. Kursen vänder sig till dig som för länge sedan läst franska och har följt Senioruniversitetets kurs i fem terminer eller har motsvarande kunskaper.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Ghislaine Forsberg, fil.kand., behörig lärare i franska,
ghislaine.forsberg@gmail.com, 070-427 91 81
Studiematerial B. Tillman m.fl., Escalade 3,
(Allt-i-ett-bok) samt facit, fr.o.m. kap. 7.
Tid Tio onsdagar kl. 11.30–13.00:
31/1–11/4 (ett uppehåll)
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 850 kr
Arrangemang nummer 414

A2:4 Révisez votre français!

Kursplan på nivå A2. En kurs för ”falska” nybörjare. Kursen vänder sig till dig som för länge sedan läst franska och har följt Senioruniversitetets kurs i fem terminer eller har motsvarande kunskaper.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Ghislaine Forsberg, fil.kand., kontaktuppgifter som ovan
Studiematerial B. Tillman m.fl., Escalade 3,
(Allt-i-ett-bok) samt facit, fr.o.m. kap. 7.
Tid Tio onsdagar kl. 9.30–11.00:
31/1–11/4 (ett uppehåll)
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 850 kr
Arrangemang nummer 415

A2:5 Révisez votre français!

Kursplan på nivå A2. Vi friskar upp grammatik och ordförråd samt övar praktisk vardagsfranska.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Christine Gil San Pedro, diplomerad lärare i franska som främmande språk,
christine.gil-san-pedro@folkuniversitetet.se,
073-557 22 36
Studiematerial Sempé-Gosciny, Le petit Nicolas, kompletterad med kursledarens eget material.
Tid Tio fredagar kl. 13.30–15.00:
2/2–13/4, ej 30/3
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 850 kr
Arrangemang nummer 416

A2:6 Révisez votre français!

Kursplan på nivå A2. Vi friskar upp grammatik och ordförråd samt övar praktisk vardagsfranska.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Ghislaine Forsberg, fil.kand., kontaktuppgifter se ovan A2:3

Studiematerial V. Waagaard m.fl., Escalade 4
(Allt-i-ett-bok) samt facit fr.o.m. kap. 5, samt en roman som meddelas vid kursstart.
Tid Tio tisdagar kl. 9.30–11.00:
30/1–10/4 (ett uppehåll)
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 850 kr
Arrangemang nummer 417

A2:7 Révisez votre français!

Kursplan på nivå A2. Vi friskar upp grammatik och ordförråd samt övar praktisk vardagsfranska.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Margot Björkman, fil.mag.,
margot.b@tele2.se, 070-482 78 98
Studiematerial V. Waagaard m.fl., Escalade 4
(Allt-i-ett-bok), facit samt kursledarens eget material.
Tid Tolv onsdagar kl. 13.30–15.00: 31/1–18/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 1000 kr
Arrangemang nummer 418

Fortsättningskurser (nivå B1 och B2)

B1:1 Littérature, conversation et grammaire

Kursplan på nivå B1. Litteraturläsning och övningar för att utveckla muntliga och grammatiska färdigheter.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Ghislaine Forsberg, fil.kand., behörig lärare i franska, kontaktuppgifter se ovan A2:3
Studiematerial En roman som meddelas vid kursstart, samt kursledarens eget material.
Tid Tio tisdagar kl. 11.30–13.00:
30/1–10/4 (ett uppehåll)
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 850 kr
Arrangemang nummer 419

B1:2 Littérature, conversation et grammaire

Kursplan på nivå B1. Litteraturläsning och övningar för att utveckla muntliga och grammatiska färdigheter.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Christine Gil San Pedro, diplomerad lärare i franska som främmande språk, kontaktuppgifter se ovan A2:5

Studiematerial B. Le Callet, Une pièce montée avslutas, kompletterad med kursledarens eget material.

Tid Tio onsdagar kl. 11.30–13.00: 31/1–4/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 850 kr

Arrangemang nummer 420

B1:3 Littérature, conversation et grammaire

Kursplan på nivå B1. Vi läser litterära texter i utdrag samt utvecklar muntlig uttrycksförmåga och grammatiska färdigheter. Vi läser en roman och tidningsartiklar.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Jeanne Tullberg, diplomerad lärare i franska som främmande språk,

jeanne@tullberg.net

Studiematerial Vi läser en roman, samt tidningsartiklar.

Tid Tolv torsdagar kl. 11.30–13.00:

1/2–26/4, ej 29/3

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 421

B1:4 Littérature, conversation et grammaire

Kursplan på nivå B1. Litteraturläsning och övningar för att utveckla muntliga och grammatiska färdigheter.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Christine Gil San Pedro, diplomerad lärare i franska, kontaktuppgifter se ovan A2:5

Studiematerial F. Vargas, L'Homme aux cercles bleus avslutas, samt kursledarens eget material.

Tid Tio fredagar kl. 11.30–13.00:

2/2–13/4, ej 30/3

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 850 kr

Arrangemang nummer 422

B1:5 Littérature, conversation et grammaire

Kursplan på nivå B1. Litteraturläsning och övningar för att utveckla muntliga och grammatiska färdigheter.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Sylvia Martin, fil.mag.,

sylvia.martin@tele2.se, 073-209 80 60

Studiematerial E-E. Schmitt, Odette Toulemonde fr.o.m. sid. 117, samt kursledarens eget material.

Tid Tolv fredagar kl. 9.30–11.00:

2/2–27/4, ej 30/3

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 423

B1:6 Littérature, conversation et grammaire

Kursplan på nivå B1. Litteraturläsning och övningar för att utveckla muntliga och grammatiska färdigheter.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Sigun Dafgård Norén, fil.dr,

s.dafgard@glocalnet.net, 08-84 85 18

Studiematerial T. de Rosnay, Spirales, Escalade Civilisation, samt kursledarens eget material.

Tid Tolv fredagar kl. 9.30–11.00:

2/2–27/4, ej 30/3

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 424

B1:7 Littérature, conversation et grammaire

Kursplan på nivå B1. Litteraturläsning och övningar för att utveckla muntliga och grammatiska färdigheter.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Sylvia Martin, fil.mag.,

sylvia.martin@tele2.se, 073-209 80 60

Studiematerial E-E. Schmitt, Odette Toulemonde fr.o.m. sid. 117, samt kursledarens eget material.

Tid Tolv måndagar kl. 9.30–11.00:

29/1–23/4, ej 2/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 425

B1:8 Littérature, conversation et grammaire

Kursplan på nivå B1. Litteraturläsning och övningar för att utveckla muntliga och grammatiska färdigheter.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Sara Elman, diplomerad lärare i franska som främmande språk, sara.elman@hotmail.fr

Studiematerial Modiano, La petite bijou avslutas, därefter I. Némirovsky, Le Bal

Tid Tio måndagar kl. 10.30–12.00:

29/1–9/4, ej 2/4

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 850 kr

Arrangemang nummer 426

B1:9 Littérature, conversation et grammaire

Kursplan på nivå B1. Vi läser enklare litterära texter i utdrag och enklare tidningstexter, samt utvecklar muntlig uttrycksförmåga, ordförråd, grammatisk säkerhet samt hörförståelse.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Margot Björkman, fil.mag.,
margot.b@tele2.se, 070-482 78 98

Studiematerial E. Bernheim, Sa femme och tidningstexter.

Tid Tolv onsdagar kl. 15.30–17.00:

31/1–18/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 427

B1:10 Littérature, conversation et grammaire

Kursplan på nivå B1+. Litteraturläsning och övningar för att utveckla muntliga och grammatiska färdigheter.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Sigun Dafgård Norén, fil.dr.,
s.dafgard@glocalnet.net, 08-84 85 18

Studiematerial A. Martin-Lugand, La vie est facile, ne t'inquiète pas samt ytterligare texter som tillhandahålls av kursledaren.

Tid Tolv tisdagar kl. 12.30–14.00:

30/1–17/4

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 428

B1:11 Littérature, conversation et grammaire

Kursplan på nivå B1+. Läsning av roman, samtalsövningar och fördjupning av vissa grammatiska moment.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Sigun Dafgård Norén, fil.dr.,
kontaktuppgifter som ovan

Studiematerial A. Martin-Lugand, La vie est facile, ne t'inquiète pas samt ytterligare texter som tillhandahålls av kursledaren.

Tid Tolv onsdagar kl. 12.30–14.00:

31/1–18/4

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 429

B1:12 Littérature, conversation et grammaire

Kursplan på nivå B1/B2. Vi utvecklar muntlig uttrycksförmåga, ordförråd och grammatisk säkerhet. Vi diskuterar också aktuella händelser/företeelser i det franska samhället med utgångspunkt i bl.a. tidningstexter.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Christine Gil San Pedro, diplomerad lärare i franska som främmande språk,
christine.gil-san-pedro@folkuniversitetet.se,
073-557 22 36

Studiematerial Slimani, Chanson douce, kompletterad med kursledarens eget material.

Tid Tio tisdagar kl. 13.45–15.15: 30/1–3/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 850 kr

Arrangemang nummer 430

B2:1 Continuez à parler français!

Kursplan på nivå B2. Vi utvecklar förmågan att diskutera kring skönlitteratur och aktuella händelser.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Jeanne Tullberg, diplomerad lärare i franska som främmande språk,
jeanne@tullberg.net

Studiematerial Romanens namn anges vid starten.

Tid Tolv torsdagar kl. 9.30–11.00:

1/2–26/4, ej 29/3

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 431

B2:2 Littérature et civilisation

Kursplan på nivå B2. I samband med litteraturläsning samtalar och utvecklar vi ordförråd och språklig korrekthet. Vi diskuterar också aktuella händelser/företeelser i det franska samhället med utgångspunkt i bl.a. tidningstexter.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Christine Gil San Pedro, diplomerad lärare i franska som främmande språk,
kontaktuppgifter se ovan B1:12

Studiematerial En roman som meddelas vid kursstart samt ytterligare texter som tillhandahålls av kursledaren.

Tid Tio onsdagar kl. 14.15–15.45: 31/1–4/4

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 850 kr

Arrangemang nummer 432

B2:3 Littérature et civilisation

Kursplan på nivå B2+. Litteraturläsning och samtal kring den lästa texten. Dessutom diskuterar vi aktuella händelser i det franska samhället med tidningsartiklar som underlag.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Sigun Dafgård Norén, fil.dr,
s.dafgard@globalnet.net, 08-84 85 18

Studiematerial M. Bussi, Nymphéas noirs samt ytterligare texter som tillhandahålls av kursledaren.

Tid Tolv tisdagar kl. 14.30–16.00:
30/1–17/4

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien
Avgift 1000 kr
Arrangemang nummer 433

B2:4 Littérature et civilisation

Kursplan på nivå B2. Textläsning, samtalsövningar och fördjupning av vissa grammatiska moment. Vi diskuterar också aktuella händelser/företeelser i det franska samhället med utgångspunkt i bl.a. tidningstexter.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Christine Gil San Pedro, diplomerad lärare i franska som främmande språk,
kontaktuppgifter se ovan B1:12

Studiematerial En roman som meddelas vid kursstart samt ytterligare texter som tillhandahålls av kursledaren.

Tid Tio onsdagar kl. 9.30–11.00:
31/1–4/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 850 kr
Arrangemang nummer 434

B2:5 Ne cessez pas de parler français!

Kursplan på nivå B2. Vi utvecklar förmågan att diskutera kring skönlitteratur, aktuella tidningstexter och filmer m.m.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Carola Almqvist, fil.kand.,
almqvist.carola@gmail.com, 070-494 90 68

Studiematerial En roman samt realia i form av tidningstexter och inspelat material från t.ex. Youtube samt diskussion om några aktuella franska filmer.

Tid Tio onsdagar kl. 15.30–17.00:
31/1–11/4, ej 28/2

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 850 kr
Arrangemang nummer 435

B2:6 Lecture, conversation et grammaire

Kursplan på nivå B2+. Textläsning, samtalsövningar och fördjupning av vissa grammatiska moment.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Sylvia Martin, fil.mag.,
sylvia.martin@tele2.se, 073-209 80 60

Studiematerial F. Bourdin, Dans les pas d'Ariane fr.o.m. sid. 176, kompletterad med kursledarens eget material.

Tid Tolv tisdagar kl. 11.30–13.00:
30/1–17/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg
Avgift 1000 kr
Arrangemang nummer 436

Avancerade kurser (nivå C1 och C2)

C1 Lecture et discussion

Kursplan på nivå C1/C2. Vi stabiliserar deltagarnas goda kunskaper i franska och utvecklar förmågan att diskutera med ett rikt och varierat ordförråd med utgångspunkt i texterna.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Renate Gynnerstedt, fil.lic.,
renate.gynnerstedt@gmail.com, 08-10 68 61

Studiematerial J-L. Seigle, En vieillissant les hommes pleurent samt aktuell realia i form av tidningstext och inspelat material.

Tid Tio tisdagar kl. 11.30–13.00:
30/1–3/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 850 kr
Arrangemang nummer 438

C2 Lecture et discussion

Kursplan på nivå C2. Vi utvecklar deltagarnas mycket goda förmåga att uttrycka sig i tal och skrift med ett avancerat ordförråd.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Renate Gynnerstedt, fil.lic., kontaktuppgifter som ovan

Studiematerial J-L Seigle, En vieillissant les hommes pleurent samt aktuell realia i form av tidningstext och inspelat material.

Tid Tio måndagar kl. 10.30–12.00:
29/1–9/4, ej 2/4

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena
Avgift 850 kr
Arrangemang nummer 439

Grekiska, klassisk

Grekiska är Europas äldsta litteraturspråk. Grekiskan har påverkat de andra europeiska språken, och grekernas föreställningsvärld har präglat den västerländska kulturen. Fortfarande bildas nya ord med hjälp av grekiskan.

Huvudlärare Staffan Edmar

Klassisk grekiska – nybörjarkurs Andra terminen

Kursboken *Från alfa till Antigone* täcker ämnets både språkliga och kulturhistoriska sidor. Studiet av de många grekiska lånorden i svenskan under den första terminen och därigenom vunnen ordkunskap gör det möjligt för kursdeltagarna att nu översätta enklare meningar t.ex. filosofiska tänkespråk, och så småningom ta itu med sammanhängande text. Det antika Greklands märkliga kulturella blomstring utgör ett underliggande tema för studierna och platser av historisk och kulturell betydelse som Aten, Delfi och Olympia introduceras successivt. Som nya deltagare är de välkomna som tidigare studerat grekiska i skolan och som önskar friska upp sina slumrande kunskaper.

Max 10 deltagare.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Staffan Edmar, fil.lic.,
staffan.edmar@telia.com, 08-649 23 45
Studiematerial S. Edmar, Från alfa till Antigone
Tid Tio torsdagar kl. 10.30–12.00:
1/2–12/4, ej 29/3
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon
Avgift 850 kr
Arrangemang nummer 440

Klassisk grekiska. Fjärde terminen

Nybörjarkursens fjärde termin kommer bl.a. att bjuda på några av Aisopos fabler, *Den barmhärtige samariten* ur Nya Testamentet och små utdrag ur Sofokles drama *Antigone*. Vi fördjupar ytterligare våra kunskaper i grammatik och ordkunskap, med sidoblickar på de ord och begrepp som grekiskan har gett svenska språket. Grekernas märkliga kulturella blomstring är hela tiden ett underliggande tema. Som nya deltagare är de välkomna som tidigare studerat grekiska i skolan och som önskar friska upp sina slumrande kunskaper.

Max 10 deltagare.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Staffan Edmar, fil.lic.,
kontaktuppgifter som ovan
Studiematerial S. Edmar, Från alfa till Antigone
Tid Tio fredagar kl. 10.30–12.00:
2/2–13/4, ej 30/3
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon
Avgift 850 kr
Arrangemang nummer 441

Grekiska, nygrekiska

Den klassiska grekiskan lever vidare i sitt dotterspråk nygrekiskan. Nygrekiska talas i dag av ungefär 12,5 miljoner människor i Grekland och republiken Cypern.

Beträffande nivåbeteckningarna A1–B1, se sid. 34

A2 Nygrekiska – mellannivå

Kursplan på nivå A2. Vi fortsätter att bygga upp ett basordförråd och att träna grundläggande grammatik, vardagliga samtal och turistsituationer. Jämsides med språkundervisningen ges en orientering om det moderna Greklands samhällsliv och kultur. För att delta i denna kurs bör du ha läst kursboken *Ellinika Tora 1+1* eller ha motsvarande kunskaper.

Kurstid Läsåret 2017/2018
Ledare Eva Broman, fil.lic.,
eva.broman@gmail.com, 08-85 44 27
Studiematerial Skönlitterära texter och grammatikövningar som tillhandahålls av kursledaren.
Tid Tio onsdagar kl. 17.15–18.45:
31/1–4/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 850 kr
Arrangemang nummer 443

B1 Nygrekiska – högre nivå

Kursplan på nivå B1. Vi får ökade teoretiska och praktiska kunskaper i det nygrekiska språket, men också kunskap om det nygrekiska samhällets historia och litteratur. Vi fortsätter att utveckla den språkliga kommunikationsförmågan och skriver kortare uppsatser på nygrekiska. Vi har också samtal kring olika aktuella frågor och artiklar. Vidare fortsätter vi att studera det antika Greklands kulturhistoria.

Max 10 deltagare.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Agnes Sannergren, SO-lärare (Bachelor of Education),
euroscandguide@hotmail.com, 08-717 64 14
Studiematerial P. Margaris, Lixiprothesma danica fr.o.m. kap. 11, artiklar, samt grammatiska repetitioner ur Epikinoniste Ellinika, bok 3.
Tid Tio måndagar kl. 10.30–12.00:
29/1–9/4, ej 2/4
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon
Avgift 850 kr
Arrangemang nummer 444

Italienska

Italienska språket är sedan 1300-talet grund för en viktig litterär utveckling i Europa. I Italien verkade Dante, Boccaccio och Petrarca. Utvecklingen har fortsatt över renässansen och upplysningstiden in i våra dagar med stora författarnamn.

Beträffande nivåbeteckningarna A1–C1, se sid. 34

A1:1 Italienska – nybörjarkurs Andra terminen

Kursplan på nivå A1. Kursen ger övningar i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagssamtal. Du bör ha följt Senioruniversitetets kurs i en termin eller ha motsvarande kunskaper.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Claudia d’Ercole Ingdahl, laureata in lingue (fil.mag.), rita.er1@gmail.com
Studiematerial Ziglio-Rizzo, Nuovo Espresso 1, fr.o.m. kap. 5 (Studium Bookshop, Karlavägen 4).
Tid Tolv måndagar kl. 15.30–17.00:
29/1–23/4, ej 2/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 1000 kr
Arrangemang nummer 445

A1:2 Italienska – nybörjarkurs Andra terminen

Kursplan på nivå A1. Kursen ger övningar i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagssamtal. Du bör ha följt Senioruniversitetets kurs i en termin eller ha motsvarande kunskaper.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Claudia d’Ercole Ingdahl, fil.mag., kontaktuppgifter som ovan
Studiematerial Ziglio-Rizzo, Nuovo Espresso 1, fr.o.m. kap. 5 (Studium Bookshop, Karlavägen 4).
Tid Tolv fredagar kl. 13.30–15.00:
2/2–27/4, ej 30/3
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 1000 kr
Arrangemang nummer 446

A2:1 Italienska. Fjärde terminen

Kursplan på nivå A2. Kursen ger övningar i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagssamtal. För att delta i denna kurs bör du ha följt Senioruniversitetets kurs i tre terminer eller ha motsvarande kunskaper.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Leila Brioschi, Master i FLE (Français langue étrangère), eilabrioschi@gmail.com, 076-289 26 12
Studiematerial Ziglio-Rizzo, Nuovo Espresso 1, fr.o.m. kap. 7 och lättläst bok M. Sandrini, Le città impossibili, Alma Edizioni (Studium Bookshop, Karlavägen 4).

Tid Tolv torsdagar 1/2–3/5, ej 1/3, 29/3, 5/4:
Grupp 1 kl. 9.30–11.00
Grupp 2 kl. 11.15–12.45
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 1000 kr
Grupp 1 *Arrangemang nummer* 447
Grupp 2 *Arrangemang nummer* 448

A2:2 Italienska. Sjätte terminen

Kursplan på nivå A2. Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagssamtal. För att delta i denna kurs bör du ha följt Senioruniversitetets kurs i fem terminer eller ha motsvarande kunskaper.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Leila Brioschi, Master i FLE, kontaktuppgifter som ovan
Studiematerial Ziglio-Rizzo Nuovo Espresso 2, fr.o.m. kap. 1 och lättläst bok av A. De Guili/C. Massimo Naddeo Modelle, pistole e mozzarelle, Alma Edizioni (Studium Bookshop, Karlavägen 4).

Tid Tolv fredagar 2/2–4/5, ej 2/3, 30/3, 6/4
Grupp 1 kl. 10.30–12.00
Grupp 2 kl. 12.15–13.45
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien
Avgift 1000 kr
Grupp 1 *Arrangemang nummer* 449
Grupp 2 *Arrangemang nummer* 450

A2:3 Italienska. Åttonde terminen

Kursplan på nivå A2. Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagssamtal. För att delta i denna kurs bör du ha följt Senioruniversitetets kurser i sju terminer eller ha motsvarande kunskaper.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Monica Ferrucci, översättare, tolk, lärare i italienska och engelska,
dorrentillitalien@bahnhof.se

Studiematerial Ziglio-Rizzo, Nuovo Espresso 3, (Studium Bookshop, Karlavägen 4).

Tid Tolv torsdagar kl. 15.30–17.00:

1/2–26/4, ej 29/3

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 451

A2:4 Italienska. Tionde terminen

Kursplan på nivå A2+. Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagssamtal. För att delta i denna kurs bör du ha följt Senioruniversitetets kurser i nio terminer eller ha motsvarande kunskaper.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Monica Ferrucci, översättare, tolk, kontaktuppgifter som ovan

Studiematerial Qua e là per l'Italia (B1–C1, Alma Edizioni)

Tid Tolv torsdagar kl. 13.30–15.00:

1/2–26/4, ej 29/3

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 452

B1:1 Leggiamo e parliamo in italiano

Kursplan på nivå B1. Vi studerar texter, utvidgar ordförrådet och fördjupar grammatikkunskaperna samt tränar på att tala italienska.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Alberto Greco, M. Phil.,
alberto.greco@folkuniversitetet.se

Studiematerial Ziglio-Rizzo, Nuovo Espresso 3, (Studium Bookshop, Karlavägen 4), samt Italo Calvino, Primi racconti, Edilingua (ISBN 978-960-693-070-6).

Tid Tio måndagar kl. 13.30–15.00:

29/1–9/4, ej 2/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 850 kr

Arrangemang nummer 454

B1:2 Chiaro!

Kursplan på nivå B1. Vi fortsätter att bygga upp basordförrådet och träna på grundläggande grammatik. Vi tränar också hörförståelse och utvecklar förmågan att kommunicera muntligt och skriftligt i vardagliga situationer. Vi kommer att läsa en förenklad roman som bestäms under kursens gång.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Monica Ferrucci, översättare, tolk, kontaktuppgifter se ovan A2:3

Studiematerial Qua e là per l'Italia (B1–C1, Alma Edizioni) + easy reader "Opera", Alma Edizioni.

Tid Tolv torsdagar kl. 11.30–13.00:

1/2–26/4, ej 29/3

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 456

B1:3 Conversazione 1

Kursplan på nivå B1. Vi utvecklar muntlig kompetens, ordförråd och grammatisk säkerhet. Kursens huvuddelar består av diskussion om autentiska texter om italienskt samhällsliv och kultur, samt läsning av en kort roman som bestäms under kursens gång. Vi kommer också att utveckla förmågan att kommunicera muntligt och skriftligt och öva hörförståelse med utgångspunkt i en film samt fördjupa vissa grammatiska moment.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Nicola Parente, lärare i italienska,
nicolapparente@gmail.com

Studiematerial Texter som tillhandahålls av kursledaren och en kort roman som bestäms under kursens gång.

Tid Tio tisdagar kl. 13.30–15.00: 30/1–3/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 850 kr

Arrangemang nummer 457

B1:4 L'Italia di oggi, italiensk konversation och textläsning

Kursplan på nivå B1. Vi studerar texter som behandlar kultur och vardagsliv i Italien, befäster och utvidgar ordförrådet samt fördjupar kunskaperna i grammatik. Stor vikt läggs vid träningen att tala italienska.

Kurstid Våren 2018

Ledare Laura Petri Schwartz, fil.lic.,
laura.petri@swipnet.se, 08-32 10 76

Studiematerial P. E. Balboni, M. Voltolina, *Leggere la Civiltà*, Ed. Bonacci, samt texter om aktuella händelser i det italienska samhället som tillhandahålls av kursledaren.

Tid Tio onsdagar kl. 13.30–15.00:

7/2–18/4, ej 28/3

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 850 kr

Arrangemang nummer 540

B1:5 L'Italia di oggi, italiensk konversation och textläsning

Kursplan på nivå B1+. Vi studerar texter som behandlar kultur och vardagsliv i Italien, befäster och utvidgar ordförrådet samt fördjupar kunskaperna i grammatik. Stor vikt läggs vid träningen att tala italienska.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Laura Petri Schwartz, fil.lic., kontaktuppgifter som ovan B1:2

Studiematerial P. E. Balboni, M. Voltolina, *Leggere la Civiltà*, Ed. Bonacci, samt texter om aktuella händelser i det italienska samhället som tillhandahålls av kursledaren.

Tid Tio tisdagar kl. 14.30–16.00:

6/2–17/4, ej 27/3

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 850 kr

Arrangemang nummer 460

B1:6 Leggiamo e parliamo in italiano

Kursplan på nivå B1+. Vi studerar texter, utvidgar ordförrådet och fördjupar grammatik-kunskaperna samt tränar på att tala italienska.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Monica Ferrucci, översättare, tolk, kontaktuppgifter se ovan A2:3

Studiematerial E. De Luca, *Il Giorno Prima della Felicità*.

Tid Tolv måndagar kl. 13.30–15.00

29/1–23/4, ej 2/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 458

B1:7 Conversazione 2

Kursplan på nivå B1+. Vi utvecklar vidare muntlig kompetens, ordförråd och grammatisk säkerhet. Kursens huvuddelar består av diskussion kring autentiska texter om italienskt samhällsliv och kultur, samt läsning av en medelsvår roman som bestäms under kursens gång. Vi kommer

också att utveckla förmågan att kommunicera muntligt och skriftligt och öva hörförståelse med utgångspunkt i en film samt fördjupa vissa grammatiska moment.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Alberto Greco, M. Phil., kontaktuppgifter som ovan

Studiematerial P. Cognetti, *Le Otto Montagne, Italiano in 5 minuti* (Studium Bookshop, Karlavägen 4).

Tid Tio torsdagar kl. 9.30–11.00:

1/2–12/4, ej 29/3

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 850 kr

Arrangemang nummer 459

B2 Un romanzo italiano

Kursplan på nivå B2+. Vi fördjupar språkkunskaperna genom att läsa och samtala kring den lästa texten och genom studium av vissa grammatiska moment. Vi följer också med och diskuterar vad som händer i Italien med utgångspunkt i italienska tidningar och tv-program. Deltagarna ska tränas i att uttrycka sig på italienska och uttrycka sina åsikter.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Alberto Greco, M. Phil., kontaktuppgifter som ovan

Studiematerial D. Starnone, *Via Gemito*

Tid Tio tisdagar kl. 15.30–17.00:

30/1–3/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 850 kr

Arrangemang nummer 461

C1:1 L'Italia e i suoi film

Kursplan på nivå C1. Vi presenterar italienska filmer och gör tillsammans en analys av dem. Deltagarna ska under kursen tränas i att uttrycka sig på god italienska samt debattera och argumentera för sina åsikter. Kursen är en fristående fortsättning på tidigare italienska filmkurser.

Kurstid Vårterminen 2018

Ledare Antonello Motta, fil.dr i teatervetenskap, Stockholms och Turins universitet, antonellomotta@hotmail.com

Tid Tolv fredagar kl. 12.30–14.00:

2/2–27/4, ej 30/3

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1100 kr

Arrangemang nummer 462

C1:2 Racconti fantastici italiani

Kursplan på nivå C1. Vi fördjupar kursdeltagarnas goda kunskaper i italienska genom att läsa och analysera en rad berättelser som belyser huvuddragen i den fantastiska litteraturens utveckling och förgreningar. Syftet med kursen är att bidra till att medvetandegöra deltagarna om de strategier som aktualiseras vid läsningen av italiensk fantastik.

Kurstid Vårterminen 2018

Ledare Luminitza Beiu-Paladi, professor emerita, luminitza.beiu-paladi@su.se, 070-448 71 66
Studiematerial Fantastico italiano (a cura di Costanza Melani), BUR Rizzoli Classici moderni, 2009.

Tid Tio torsdagar kl. 13.30–15.00:

1/2–12/4, ej 29/3

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 850 kr

Arrangemang nummer 463

Latin med allmän språkkunskap

Att studera latin, en gång romarrikets och därmed hela Medelhavs världens officiella språk, innebär en språklig, litterär och kulturhistorisk vandring genom årtusenden fram till vår egen tid.

Huvudlärare Staffan Edmar

Ord med historia – allmän språkkunskap

Ämnet är det svenska språket, med tonvikt på de internationella orden. Sådana är mycket lika varandra i en rad språk eftersom de oftast härstammar från latin eller grekiska. Genom att analysera ordbildning och betydelseförändringar stärker du ditt svenska ordförråd. Kursen ger även kunskaper i svensk grammatik, men kräver inga sådana förkunskaper. Kontakten med rent latin består av kända sentenser av typen Veni, vidi, vici. Denna enterminkurs kan också passa som förberedelse till studier av klassiska eller moderna språk.

Kurstid Vårterminen 2018

Ledare Kjell Weinius, fil.mag.,

kjell.weinius@telia.com, 070-562 47 57

Studiematerial Tillhandahålls av kursledaren.

Tid Tio onsdagar kl. 10.30–12.00: 31/1–4/4

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 850 kr

Arrangemang nummer 541

**A1:1 Lär dig latin – alla tiders språk!
Andra terminen**

Kursplan steg A1 (nybörjare, andra terminen). Romarriket gick visserligen under, men latinet levde envist vidare in i vår tid – som vetenskapens, bildningens och romersk-katolska kyrkans språk. Inom vetenskapen är fortfarande terminologin i stor utsträckning latinsk. I de romanska språken är i stort sett hela det grundläggande ordförrådet av latinskt ursprung, men även i språk som engelska, tyska och svenska återfinns mängder av latinska lånord. Liksom under första terminen av denna nybörjarkurs består textmaterialet till största delen av korta välkända sentenser och citat ur den latinska litteraturen, kompletterade med lite kyrkolatin och några avsnitt ur Comenius lärobok *Orbis pictus*. Latin studerar man inte minst för allmänbildningens och grammatikkunskapernas skull!

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Leif Bergman, fil.lic.,

leifbergman43@hotmail.com, 073-925 21 61

Studiematerial Tillhandahålls av kursledaren.

Tid Tolv fredagar kl. 10.30–12.00:

2/2–27/4, ej 30/3

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 465

**A1:2 Lär dig latin – alla tiders språk!
Fjärde terminen**

Kursplan steg A1:2. Textmaterialet består fortfarande i någon mån av korta välkända sentenser och citat ur den latinska litteraturen, omväxlande med lite kyrkolatin och ett och annat avsnitt ur Comenius nybörjarbok *Orbis pictus*, men vi har nu blivit mogna för att också ge oss i kast med längre texter (t.ex. den medeltida berättelsen om Sankt Göran och draken och inledningen av Ciceros första tal mot Catilina). Nu liksom tidigare lär vi oss latin inte bara som ett språkämne utan i högsta grad också för allmänbildningens skull! Önskvärt är att nytillkomna deltagare har förkunskaper motsvarande minst tre terminers studier, till exempel vid Senioruniversitetet.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Leif Bergman, fil.lic.,

kontaktuppgifter som ovan

Studiematerial Tillhandahålls av kursledaren.

Tid Tolv torsdagar kl. 15.30–17.00:

1/2–26/4, ej 29/3

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Sorbonne

Avgift 1100 kr

Arrangemang nummer 466

A2 En fransman på äventyr i Uppland. Ur dagboksanteckningar från 1600-talet

Kursplan steg A2. Den franske advokaten Carolus Ogerius deltog på 1630-talet i en ambassadresa till Sverige. År 1656 gav han ut en berättelse på latin om denna och vi läser ett av avsnitten. Vi avslutar med Petronius skojfriska berättelse om änkan i Ephesos och i mån av tid något om latinet som medicinens språk. För att delta i denna kurs bör du ha följt Senioruniversitetets kurs i fem terminer eller ha motsvarande kunskaper.

Max 10 deltagare.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Staffan Edmar, fil.lic., staffan.edmar@telia.com, 08-649 23 45
Studiematerial Tillhandahålls av kursledaren.
Tid Tio tisdagar kl. 10.30–12.00: 30/1–3/4
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon
Avgift 850 kr
Arrangemang nummer 467

B1 Latinsk poesi

Kursplan steg B1. Vi studerar kronologiskt latinet som poesins språk med början i några mera okända dikter av Catullus och Horatius. Kärleksdikter står också på programmet, bl.a. något så ovanligt i latinsk litteratur som dikter av en kvinna – Sulpicia. På husväggarna i Pompeji finns graffiti som vittnar om en viss beläsenhet och om förmåga att med egna ord skriva en hexameterdikt. Några medeltida latinska hymner har varit inspirationskällor för nytolkningar i den svenska psalmboken t.ex. ”Upp min tunga ...”, kända åtminstone för en äldre generation.

Nya deltagare är välkomna.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Anders Ohlsson, fil.mag., aoh@comhem.se, 08-647 85 88,
Studiematerial Tillhandahålls av kursledaren.
Tid Tio onsdagar kl. 10.30–12.00: 31/1–4/4
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena
Avgift 850 kr
Arrangemang nummer 469

C2 Vergilius, Aeneiden, tredje sången

Kursplan steg C2. Aeneas fortsätter att för drottning Dido i Kartago berätta om sina och kamraternas irrfärder, sökande efter ett nytt hem. Under resan närmar sig trojanerna Italiens kust, delvis i Odysseus kölvatten, men undviker klokt nog havsmonstren Skylla och Charybdis.

Under Aeneas berättelse har Dido spánt lyssnat och blivit djup förälskad i hjälten ...

Nya deltagare är välkomna.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Anders Ohlsson, fil.mag., kontaktuppgifter som ovan
Studiematerial Tillhandahålls av kursledaren.
Tid Tio onsdagar kl. 12.15–13.45: 31/1–4/4
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena
Avgift 850 kr
Arrangemang nummer 470

Ryska

Ryska är ett av världens tio största språk och modersmål för cirka 150 miljoner människor. Alfabetet bygger på de grekiska bokstäverna, men innehåller ett antal bokstäver som inte finns i något annat alfabet.

Huvudlärare Gun Dahlberg

Beträffande nivåbeteckningarna A1–C1, se sid. 34

A1:1 Ryska. Sjätte terminen

Kursplan på nivå A1. Vi lär in och övar basordförråd, grundläggande grammatik, vardagliga samtal samt turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha studerat ryska vid Senioruniversitetet minst fem terminer eller ha motsvarande kunskaper.

Max 10 deltagare.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Gun Dahlberg, fil.mag., gundahlberg@ownit.nu, 08-722 04 23
Studiematerial Ruslan, Ryska 2 fr.o.m. kap. 4.
Tid Tolv onsdagar kl. 12.30–14.00: 31/1–25/4, ej 4/4
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon
Avgift 1000 kr
Arrangemang nummer 472

A2:1 Ryska. Tionde terminen

Kursplan på nivå A2. Vi fortsätter att lära in och öva basordförråd, grundläggande grammatik, vardagliga samtal samt turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha studerat ryska vid Senioruniversitetet minst nio terminer eller ha motsvarande kunskaper.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Gun Dahlberg, fil.mag.,
kontaktuppgifter som ovan
Studiematerial Fleming-Kay, Colloquial Russian
fr.o.m. kap. 15.
Tid Tolv måndagar kl. 13.30–15.00:
29/1–23/4, ej 2/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 1000 kr
Arrangemang nummer 473

B1:1 Lär dig mer ryska

Kursplan på nivå B1. Vi fortsätter att bygga upp och befästa basordförrådet och träna på grammatik och vardagliga samtal. Ett centralt inslag i kursen är den mångfacetterade ryska kulturen.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Gun Dahlberg, fil.mag.,
kontaktuppgifter se ovan A1:1
Studiematerial Fleming-Kay, Colloquial Russian 2.
Tid Tolv måndagar kl. 11.30–13.00:
29/1–23/4, ej 2/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 1000 kr
Arrangemang nummer 474

B1:2 Lär dig mer ryska

Kursplan på nivå B1. Vi fortsätter att bygga upp och befästa basordförrådet och träna på grammatik och vardagliga samtal. Ett centralt inslag i kursen är den mångfacetterade ryska kulturen.

Max 10 deltagare.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Gun Dahlberg, fil.mag., kontaktuppgifter
se ovan A1:1
Studiematerial Tillhandahålls av kursledaren.
Tid Tolv onsdagar kl. 14.30–16.00:
31/1–25/4, ej 4/4
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon
Avgift 1000 kr
Arrangemang nummer 475

B1:3 Ryska – konversation och textläsning

Kursplan på nivå B1. Kursen omfattar muntliga övningar, grammatik, hörövningar samt textläsning och realia. Efter samråd med kursledaren är nya deltagare välkomna.

Max 10 deltagare.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Svetlana Petelius, akademiska studier i
ryska, svetlana.petelius@folkuniversitetet.se,
08-94 27 63

Studiematerial I. Bunin, Solnechnyj udar i drugie rasskazy (förlag Russkij jazyk), finns att köpa i bokhandeln Interbok, Hantverkargatan 32.
Tid Tolv torsdagar kl. 12.30–14.00:
1/2–26/4, ej 29/3
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon
Avgift 1000 kr
Arrangemang nummer 476

C1 Ryska – textstudier och konversation

Kursplan på nivå C1. Varierat kursinnehåll med tonvikt på muntlig färdighet och översättning. Vi läser utdrag ur böcker av ryska författare. Efter samråd med kursledaren är nya deltagare välkomna.
Max 10 deltagare.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Natasha Alexeeva, fil.mag.,
natalaxeeva@gmail.com
Studiematerial Rysk prosa varvas med tidningsartiklar.
Tid Tio torsdagar kl. 14.30–16.00:
1/2–12/4, ej 29/3
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon
Avgift 850 kr
Arrangemang nummer 477

Spanska

Spanska talas i dag av bortemot 500 miljoner människor i fyra världsdelar. Det är officiellt språk i 21 länder. Cirka 90 procent av de spansktalande bor i Nord- och Sydamerika. I USA talar över 35 miljoner människor spanska till vardags. Huvuddelen av spanskans ordförråd kommer från latinet.

Huvudlärare Kjell Rindar

Beträffande nivåbeteckningarna A1–B2, se sid. 34

A1:1 Spanska – nybörjarkurs

Kursplan på nivå A1. Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turistsituationer.

Kurstid Våren 2018
Ledare Ellen Stöckert, fil.mag.,
ellen.stockert@gmail.com

Studiematerial Waldenström m.fl., Caminando 1
Tid Tolv torsdagar kl. 12.30–14.00:
1/2–3/5, ej 2/3, 12/4
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena
Avgift 1000 kr
Arrangemang nummer 542

A1:2 Spanska – nybörjarkurs Andra terminen

Kursplan på nivå A1. Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha studerat spanska vid Senioruniversitetet i en termin eller ha motsvarande kunskaper.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Astrid Mellbom, fil.lic.,
astrid.mellbom@telia.com, 08-765 84 13
Studiematerial Håkanson m.fl., Buena idea 1:
Libro de textos, Libro de trabajo och elevfacit fr.o.m. kap. 8.
Tid Tolv måndagar 29/1–23/4, ej 2/4:
Grupp 1 kl. 9.30–11.00
Grupp 2 kl. 11.30–13.00
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca
Avgift 1000 kr
Grupp 1 *Arrangemang nummer* 478
Grupp 2 *Arrangemang nummer* 479

A1:3 Spanska – nybörjarkurs Andra terminen

Kursplan på nivå A1. Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha studerat spanska vid Senioruniversitetet i en termin eller ha motsvarande kunskaper.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Rosa Elena Ringius, fil.kand.,
rosaelenacea@aol.com
Studiematerial Håkanson m.fl., Buena idea 1:
Libro de textos, Libro de trabajo och elevfacit fr.o.m. kap. 6/7.
Tid Tolv måndagar kl. 15.30–17.00:
5/2–7/5, ej 2/4, 30/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 1000 kr
Arrangemang nummer 530

A1:4 Spanska – nybörjarkurs Andra terminen

Kursplan på nivå A1. Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha studerat spanska vid Senioruniversitetet i en termin eller ha motsvarande kunskaper.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Rosa Elena Ringius, fil.kand., kontaktuppgifter se ovan A1:3
Studiematerial Håkanson m.fl., Buena idea 1:
Libro de textos, Libro de trabajo och elevfacit fr.o.m. kap. 6/7.
Tid Tolv tisdagar kl. 15.30–17.00:
6/2–24/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca
Avgift 1000 kr
Arrangemang nummer 531

A2:1 Spanska. Fjärde terminen

Kursplan på nivå A2. Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha studerat spanska vid Senioruniversitetet i tre terminer eller ha motsvarande kunskaper.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Kjell Rindar, fil.mag.,
kjrindar@gmail.com, 08-84 81 45
Studiematerial Masoliver m.fl., Por supuesto, Segundo paso: textbok, övningsbok, elevfacit, tillhandahålls av kursledaren.
Tid Tolv torsdagar kl. 11.30–13.00:
1/2–26/4, ej 29/3
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 1000 kr
Arrangemang nummer 480

A2:2 Spanska. Fjärde terminen

Kursplan på nivå A2. Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha studerat vid Senioruniversitetet i tre terminer eller ha motsvarande kunskaper.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Catalina Arianzen, fil.dr,
catalina.arianzen@gmail.com, 073-072 51 00
Studiematerial Waldenström m.fl., Caminando 2 (upplaga 4:1, Natur & Kultur) fr.o.m. Unidad 3b.

Tid Tolv fredagar kl. 13.30–15.00:
2/2–27/4, ej 30/3
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 1000 kr
Arrangemang nummer 481

A2:3 Spanska. Sjätte terminen

Kursplan på nivå A2. Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha studerat spanska vid Senioruniversitetet i fem terminer eller ha motsvarande kunskaper.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Catalina Arianzen, fil.dr,
kontaktuppgifter som ovan
Studiematerial Waldenström m.fl., Caminando 3
(upplaga 4:1, Natur & Kultur, upplaga 2016)
fr.o.m. Unidad 1.
Tid Tolv måndagar kl. 13.30–15.00:
29/1–23/4, ej 2/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg
Avgift 1000 kr
Arrangemang nummer 482

A2:4 Spanska. Sjätte terminen

Kursplan på nivå A2. Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha studerat spanska vid Senioruniversitetet i fem terminer eller ha motsvarande kunskaper.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Catalina Arianzen, fil.dr,
kontaktuppgifter se ovan A2:2
Studiematerial Waldenström m.fl., Caminando 3
(upplaga 4:1, Natur & Kultur, upplaga 2016)
fr.o.m. Unidad 3b.
Tid Tolv tisdagar kl. 13.30–15.00:
30/1–17/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 1000 kr
Arrangemang nummer 483

A2:5 Spanska. Sjätte terminen

Kursplan på nivå A2. Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha studerat spanska vid Senioruniversitetet i fem terminer eller ha motsvarande kunskaper.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Mayo Stener, fil.mag.,
mayo_stener@hotmail.com
Studiematerial Waldenström m.fl., Caminando 3.
Tid Tio tisdagar kl. 13.30–15.00:
30/1–3/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 850 kr
Arrangemang nummer 484

A2:6 Spanska. Åttonde terminen

Kursplan på nivå A2+. Kursen ger fortsatt övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha studerat spanska vid Senioruniversitetet i sju terminer eller ha motsvarande kunskaper.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Astrid Mellbom, fil.lic.,
astrid.mellbom@telia.com, 08-765 84 13
Studiematerial Waldenström m.fl., Caminando 4
(Obs! gamla = tredje upplagan) fr.o.m. Unidad 4a, sid. 79, (Studium Bookshop, Karlavägen 4).
Tid Tolv onsdagar kl. 9.30–11.00:
31/1–18/4
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca
Avgift 1000 kr
Arrangemang nummer 485

A2:7 Spanska. Tionde terminen

Kursplan på nivå A2+. Kursen ger fortsatt övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha studerat spanska vid Senioruniversitetet i nio terminer eller ha motsvarande kunskaper.

Kurstid Läsåret 2017/18
Ledare Ellen Stöckert, fil.mag.,
ellen.stockert@gmail.com
Studiematerial Waldenström m.fl., Caminando 4
(Obs! gamla = tredje upplagan) fr.o.m. Unidad 5,
(Studium Bookshop, Karlavägen 4).
Tid Tolv fredagar 2/2–4/5, ej 30/3, 13/4
Grupp 1 kl. 9.30–11.00
Grupp 2 kl. 11.30–13.00
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 1000 kr
Grupp 1 *Arrangemang nummer* 486
Grupp 2 *Arrangemang nummer* 487

A2:8 Spansk konversation

Kursplan på nivå A2+. Kursens syfte är att öva den muntliga kommunikationen. Som diskussionsunderlag läser vi korta texter och noveller av författare från den spansktalande världen.

Kurstid Våren 2018

Ledare Ellen Stöckert, fil.mag.,
ellen.stockert@gmail.com

Studiematerial Meddelas vid kursstart.

Tid Tolv torsdagar kl. 14.30–16.00:

1/2–3/5, ej 2/3, 12/4

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 543

B1:1 Spanska texter, grammatik och konversation

Kursplan på nivå B1. Kursen ger fortsatt övning i basordförråd, grammatik och vardagliga samtal samt turistsituationer.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Kjell Rindar, fil.mag.,
kjrindar@gmail.com, 08-84 81 45

Studiematerial Nordstrand m.fl., Venga, Vamos, tillhandahålls av kursledaren.

Tid Tolv torsdagar kl. 9.30–11.00:

1/2–26/4, ej 2/3

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 488

B1:2 Spanska texter, grammatik och konversation

Kursplan på nivå B1. Kursen ger fortsatt övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turistsituationer.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Catalina Arianzen, fil.dr,
catalina.arianzen@gmail.com, 073-072 51 00

Studiematerial V. Béjar, Caminando 5, fr.o.m. Unidad 2a.

Tid Tolv måndagar kl. 11.30–13.00:

29/1–23/4, ej 2/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 489

B1:3 Spanska texter och konversation

Kursplan på nivå B1. Vi fortsätter att bygga upp och befästa ett basordförråd och träna på grammatik och vardagliga samtal samt turistsituationer.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Mayo Stener, fil.mag.,
mayo_stener@hotmail.com

Studiematerial Tillhandahålls av kursledaren.

Tid Tio tisdagar kl. 15.30–17.00:

30/1–3/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 850 kr

Arrangemang nummer 490

B1:4 Spansk konversation och textläsning

Kursplan på nivå B1+. Vi studerar texter som behandlar kultur och vardagsliv i Spanien och Latinamerika, befäster och utvidgar ordförrådet samt fördjupar kunskaperna i grammatik. Stor vikt läggs vid träningen att tala spanska.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Astrid Mellbom (udda veckor), fil.lic.,
astrid.mellbom@telia.com, 08-765 84 13 och
Catalina Arianzen (jämna veckor), fil.dr,
catalina.arianzen@gmail.com, 073-072 51 00

Studiematerial P.Ugarte, Nuestra historia (Akademibokhandeln).

Tid Tolv onsdagar kl. 11.30–13.00:

31/1–18/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 491

B1:5 Spansk konversation

Kursplan på nivå B1. Vi utvecklar förmågan att diskutera kring skönlitteratur och aktuella händelser.

Kurstid Våren 2018

Ledare Claudia Munoz, spansklärare,
claudia.munoz@folkuniversitetet.se

Studiematerial Lättläst roman som bestäms vid första lektionstillfället.

Tid Tio tisdagar kl. 9.30–11.00:

6/2–10/4

Avgift 850 kr

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Arrangemang nummer 544

B2 Spanska texter och konversation

Kursplan på nivå B2. Vi studerar texter som behandlar kultur och vardagsliv i Spanien och i Latinamerika. I samband med läsningen av texterna görs muntliga övningar och grammatiska iakttagelser.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Catalina Arianzen, fil.dr,
kontaktuppgifter se ovan B1:2

Studiematerial R. Montero, *La ridícula idea de no volver a verte*, Seix Barral, 2013, Barcelona (España).

Tid Tolv tisdagar kl. 15.30–17.00:
30/1–17/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 492

Tyska

Tyska är ett av Europas viktigaste språk och modersmål för cirka 100 miljoner människor. Det är huvudspråket i tre länder: Tyskland, Österrike och Schweiz.

Huvudlärare Margareta Borg

Beträffande nivåbeteckningarna A2–C1, se sid. 34

A2:1 Tyska – lättare texter Andra terminen

Kursplan på nivå A2. Konversation och ordkunskap med utgångspunkt i den text som läses. Repetition av grundläggande grammatik.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Barbro Berndt, fil.mag.,
barbro.berndt@gmail.com

Studiematerial Johansson m.fl., Einverstanden 1.

Tid Tolv fredagar kl. 11.30–13.00:
2/2–27/4, ej 30/3

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 493

A2:2 Tyska – lättare texter Sjätte terminen

Kursplan på nivå A2. Konversation och ordkunskap med utgångspunkt i den text som läses. Repetition av grundläggande grammatik.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Barbro Berndt, fil.mag.,
kontaktuppgifter se ovan

Studiematerial Moldrix, Sölch m.fl.,
Einverstanden 2.

Tid Tolv torsdagar kl. 13.30–15.00:
1/2–26/4, ej 29/3

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 494

A2:3 Tyska – lättare texter Åttonde terminen

Kursplan på nivå A2. Konversation och ordkunskap med utgångspunkt i den text som läses. Repetition av grundläggande grammatik.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Barbro Berndt, fil.mag.,
kontaktuppgifter se ovan A2:1

Studiematerial Hofbauer, Karnland m.fl.,
Lieber Deutsch 4 (Liber).

Tid Tolv torsdagar kl. 15.30–17.00:
1/2–26/4, ej 29/3

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 495

A2:4 Tyska – lättare texter Tionde terminen

Kursplan på nivå A2. Konversation och ordkunskap med utgångspunkt i den text som läses. Repetition av grundläggande grammatik.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Barbro Berndt, fil.mag.,
kontaktuppgifter se ovan.

Studiematerial Winell-Sigg, Lieber Deutsch 5,
(Liber).

Tid Tolv fredagar kl. 13.30–15.00:
2/2–27/4, ej 30/3

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 496

B1:1 Tyska – något avancerade texter

Kursplan på nivå B1. Repetition av grundläggande grammatik. Konversation och ordkunskap med utgångspunkt i den text som läses.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Kjell Rindar, fil.mag.,
kjrindar@gmail.com, 08-84 81 45

Studiematerial Die besten deutschen Erzählungen, ausgewählt von M. Reich-Ranicki, Insel Verlag (Insel Taschenbuch 4185) och tidningstexter.

Tid Tolv fredagar kl. 11.15–12.45:
2/2–27/4, ej 30/3

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 1000 kr
Arrangemang nummer 497

B1:2 Tyska – något avancerade texter

Kursplan på nivå B1. Repetition av grammatik. Konversation och ordkunskap med utgångspunkt i den text som läses.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Kjell Rindar, fil.mag., kontaktuppgifter som ovan

Studiematerial Die besten deutschen Erzählungen, ausgewählt von M. Reich-Ranicki, Insel Verlag (Insel Taschenbuch 4185) och tidningstexter.

Tid Tolv fredagar kl. 9.30–11.00:
2/2–27/4, ej 30/3

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 1000 kr
Arrangemang nummer 498

B1:3 Tysk konversation och textläsning

Kursplan på nivå B1. Vi utvecklar språkfärdigheten främst i tal men även i läs- och hörförståelse. Huvudvikten läggs vid konversation och diskussioner med utgångspunkt bl.a. i den lästa texten. Kursen omfattar även grammatik- och ordförrädsövningar.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Margareta Pettersson, fil.mag.,
meg.pettersson@gmail.com, 08-668 65 06

Studiematerial En roman som meddelas vid första lektionstillfället, samt aktuella texter som tillhandahålls av kursledaren. Det går även bra att ringa/mejla kursledaren cirka en vecka före kursstart.

Tid Tolv torsdagar kl. 13.30–15.00:
1/2–26/4, ej 29/3 (ev. en veckas uppehåll)

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 1000 kr
Arrangemang nummer 499

C1 E.M. Remarque: Drei Kameraden

Kursplan på nivå C1. Vi fördjupar språkkunskaperna genom grammatikrepetition och övningar i grammatik och ordkunskap. Konversation i anslutning till de lästa texterna. Aktuella händelser i det tyska samhället belyses med utgångspunkt från bl.a. tidningstexter.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Margareta Borg, fil.mag.,
08-660 91 45

Studiematerial E.M. Remarque, Drei Kameraden, fr.o.m. kap. 14.

Tid Tolv onsdagar kl. 9.30–11.00: 31/1–18/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 1000 kr
Arrangemang nummer 500

Övriga studiecirkelar

Matematik

Matematik för mor- och farföräldrar – nybörjarkurs. Andra terminen

Har du glömt det mesta av matematiken du lärde dig i skolan? Vill du friska upp dina kunskaper så att du kan hjälpa barnbarnen med läxorna eller vill du helt enkelt gymnastisera hjärnan? I denna kurs kommer vi under vårterminen att gå igenom några delar av gymnasieskolans årskurs 1: grundläggande kunskaper i algebra, geometri, statistik och funktioner.

Kursdeltagarna förutsätts ha följt nybörjarkurs 1, hösten 2017.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Eva Bergdahl, fil.mag.,
ebtbnacka@hotmail.com, 08-420 33 573

Studiematerial Matematik 5000, 1b Vux. alt. 1bc Vux., (Natur & Kultur).

Tid Tolv tisdagar kl. 12.30–14.00: 30/1–17/4

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 501

Matematik för mor- och farföräldrar – fortsättningskurs. Andra terminen

I denna kurs kommer vi under vårterminen att läsa delar av gymnasieskolans årskurs 2: algebra, mer funktioner, geometri och statistik. För att delta i kursen bör du ha läst gymnasieskolans årskurs 1 på Senioruniversitetet eller ha motsvarande kunskaper aktuella.

Kursdeltagarna förutsätts ha följt fortsättningskurs 1, hösten 2017.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Eva Bergdahl, fil.mag., kontaktuppgifter som ovan

Studiematerial Matematik 5000, 2bc Vux., (Natur & Kultur).

Tid Tolv tisdagar kl. 10.30–12.00: 30/1–17/4

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 502

Programmering

Programmering 55+

I denna kurs kommer vi att lära oss hur man skapar grundläggande program med hjälp av textbaserad programmering. Vi kommer att rita grafiska figurer och i denna process lära oss programmeringens hörnstenar: sekvens, iteration och selektion. Inga förkunskaper krävs utöver surferfarenhet. Medtag bärbar dator.

Kursdeltagarna förutsätts arbeta självständigt med hemuppgifter mellan lektionstillfällena.

Max 16 deltagare.

Kurstid Vårterminen 2018

Ledare Christer Nilsson, civ.ing.,
janchrister.nilsson@gmail.com, 070-749 68 00

Studiematerial Egen webbsida samt utdelat material.

Tid Tio onsdagar kl. 9.30–11.00: 31/1–4/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 850 kr

Arrangemang nummer 528

Vi ger också en **föreläsningsserie** om datorns historia och informations- teknologins framväxt, se sidan 17

Litteratur

Sex litterära klassiker – fortsättningskurs

En kurs i första hand för dig som har ett djupare intresse av att läsa, analysera och diskutera just litterära klassiker. De aktuella verken belyses ur såväl en historisk som litteraturvetenskaplig synvinkel. Under terminen kommer vi att behandla: Theodor Fontane: *Stechlin*, Eugene O'Neill: *Lång dags färd mot natt*, Anton Tjechov: *Champagne*. För denna kurs krävs litterära förkunskaper.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Margareta Borg, fil.mag., 08-660 91 45

Tid Tolv torsdagar kl. 10.30–12.00:

1/2–26/4, ej 29/3

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 503

Svenskt, franskt och italienskt

I vår läser vi romaner av Albert Camus och Assia Djebar men också av Johannes Anyuru och Elena Ferrante. Johannes Anyurus *De kommer att drunkna i sina mödrars tårar* utgör en slags replik till höstens läsning av Houellebecqs *Underkastelse* och bör vara påbörjad vid vårterminens start. Camus *Den första människan* ger en självbiografisk bakgrund till hans författarskap och i Assia Djebars självbiografiska roman *Ingenstans i min fars hus* får vi en inblick i en flickas uppväxt i samma land under nästan samma tid. Elena Ferrante, den anonyma italienska författaren, har inte bara skrivit den berömda Neapelkvartetten utan dessförinnan tre smala berättelser om kärlek, varav den första *Dagar av ensamhet* nu finns översatt.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Maria Bergom Larsson, fil.dr, tidigare gymnasielärare och kulturskribent,
070-497 18 42,

maria_bergom_larsson@hotmail.com

Tid Tio tisdagar kl. 13.30–15.00:

30/1–24/4, ej 27/2, 3/4, 10/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 850 kr

Arrangemang nummer 504

På spaning i poesi

Vi läser och talar om dikter i studiecirkelform. Kopierat material används och deltagarna föreslår vilka poeter vi ska läsa. Anknytning till konst och musik finns med.

Kurstid Läsåret 2017/18

Ledare Sonja Fredriksson, fil.kand.,
sonjafredriksson@live.se, 08-783 03 28

Studiematerial L. Elleström, Visuell ikonicitet i lyrik.

Tid Tio onsdagar kl. 11.30–13.00: 31/1–4/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 850 kr

Arrangemang nummer 505

Filmkunskap

Film – identitet – existens

Att se film är en social händelse. I dag har den emellertid blivit alltmer privatiserad. Vi får sällan tillfälle att tolka och diskutera filmer som engagerar oss. Att sitta i grupp och samtala kan ge nya öppningar. Detta är den här filmcirkelns uppgift. I år är det 100 år sedan Ingmar Bergman

föddes och det firar vi med att se och samtala kring några av Bergmans bästa filmer.

Kurstid Vårterminen 2018

Ledare Maria Bergom Larsson, fil.dr, tidigare gymnasielärare och kulturskribent,
maria_bergom_larsson@hotmail.com,
070-497 18 42

Tid Tio torsdagar kl. 10.30–12.00:

1/2–26/4, ej 1/3, 29/3, 5/4

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 900 kr

Arrangemang nummer 507

Filmanalys enligt den hermeneutiska metoden

Att tolka en film genom en hermeneutisk analys. Under kursens gång kommer vi att analysera olika filmer genom att ta hänsyn till våra förkunskaper om ämnet och våra personliga erfarenheter.

Kurstid Vårterminen 2018

Ledare Antonello Motta, fil.dr, teatervetenskap,
Stockholms och Turins universitet,
antonellomotta@hotmail.com

Tid Tolv fredagar kl. 14.15–15.45:

2/2–27/4, ej 30/3

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 508

Mångvetenskap

Vad gör livet meningsfullt?

Studiecirkeln är ett komplement till föreläsningsserien med samma titel. Vid sammankomsterna reflekterar vi över föreläsningarna som ger oss möjligheter att se sambanden med det egna livet. Det kan leda till fördjupning och inspiration till nytänkande och kanske även ändrade förhållningssätt och handlingsmönster. Mellan föreläsningarna bör man avsätta tid för skriftliga reflektioner och övningar för egen utveckling. *Det innebär att deltagande i studiecirkeln förutsätter att man även deltar i föreläsningsserien, se sidan 20.*

Min 10 deltagare, max 14.

Kurstid Vårterminen 2018

Ledare Helga Messel, beteendevetare,
helga.messel@gmail.com, 070-649 11 55

Studiematerial B. Jönsson När horisonten flyttar sig (2011, Brombergs), Print on demand samt kompendium.

Tid Fem måndagar kl. 13.00–16.00:
12/3–19/3, 9/4–23/4
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien
Avgift 1050 kr, inkl. studiematerial
Arrangemang nummer 529

Skrivande

Att skriva sitt liv – grundkurs Andra terminen

Självbiografiskt skrivande på prosa. En kurs för dig som vill reflektera över ditt liv och dina livsmönster samt skriva om dina minnen och erfarenheter. Med konkreta övningar hjälper vi dig att hitta infallsvinklar till ditt skrivande, samtidigt som vi lär oss om skrivandets hantverk och övar oss i att ge och ta emot respons. Vi förutsätter att du har tillgång till dator och skrivare och kan skicka och ta emot e-post.

Max 9 deltagare.

Kurstid Läsåret 2017/18
Studiematerial Bruzæus, Rönquist-Germanis,
”det var en gång ... om konsten att skriva sitt liv”
(finns bl.a. hos Faun förlag och Adlibris).

Ledare Monica Rönquist-Germanis, fil.mag.,
monica.germanis@gmail.com, 070-746 12 03
Tid Fem torsdagar kl. 12.30–16.30:
1/2, 15/2, 1/3, 15/3, 5/4
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien
Avgift 1050 kr
Arrangemang nummer 509

Ledare Marja Bruzæus, fil.mag.,
mabrz@telia.com, 070-741 39 38
Tid Fem tisdagar kl. 12.30–16.30:
6/2, 20/2, 6/3, 20/3, 3/4
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon
Avgift 1050 kr
Arrangemang nummer 510

Att skriva sitt liv – fördjupning Andra terminen

För dig som vill utveckla din skapande och språkliga förmåga ytterligare i att skriva självbiografiskt. Vi förutsätter att du har tillgång till dator och skrivare och kan skicka och ta emot e-post. Förkunskapskrav: genomgången grundkurs eller motsvarande kunskaper.

Nya kursdeltagare är välkomna men uppmanas kontakta kursledaren för information om kursens upplägg.

Max 9 deltagare.

Kurstid Läsåret 2017/18
Studiematerial Bruzæus, Rönquist-Germanis,
”det var en gång... om konsten att skriva sitt liv”
(finns bl.a. hos Faun förlag och Adlibris).

Ledare Monica Rönquist-Germanis, fil.mag.,
monica.germanis@gmail.com, 070-746 12 03
Tid Fem torsdagar kl. 12.30–16.30:
8/2, 22/2, 8/3, 22/3, 12/4
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien
Avgift 1050 kr
Arrangemang nummer 511

Ledare Yvonne Nenander, journalist, fil.kand.,
yvonne.nenander@gmail.com, 070-309 14 50
Tid Fem tisdagar kl. 12.30–16.30:
30/1, 13/2, 27/2, 13/3, 27/3
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon
Avgift 1050 kr
Arrangemang nummer 512

Historia

Mellanöstern – från korsfararna till ISIS

Vi beskriver kort de tre världsreligionerna som har sitt ursprung i området (judendom, kristendom och islam) och fortsätter med islams expansion på 600-talet. Korstågen och dess följder för Europa berörs. Kontakten med den muslimska kulturen är viktig för den europeiska renässansens utveckling. Kolonialmakternas (Frankrikes, Storbritanniens, Rysslands och Tysklands) intresse för området behandlas. Vi fortsätter med sionismens framväxt i slutet på 1800-talet och regionens påverkan av de båda världskrigen. 1948 skapar det judiska folket en egen stat i Palestina, vilket leder till ett antal krig och konflikter. Vi kommer även att undersöka supermakternas agerande i området, den iranska revolutionen och de båda krigen mot Saddam Husseins Irak. Slutligen undersöker vi den arabiska våren och ISIS framväxt.

Kurstid Vårterminen 2018
Ledare Helmut Lechner, fil.mag.,
magic16tumleh@gmail.com, 070-640 94 34
Studiematerial B. Hammargren, Gulfen
Tid Tio onsdagar kl. 13.30–15.00:
31/1–18/4, ej 28/2, 28/3
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca
Avgift 850 kr
Arrangemang nummer 513

Från Andrew Jackson till Donald Trump

Vi börjar med att beskriva den amerikanska nationens födelse och landets konstitution, för att sedan behandla fördrivningen av urbefolkningen västerut, inbördeskriget och slaveriets avskaffande. Expansionskrig och en stark ekonomisk utveckling gör att landet kring år 1900 är en stormakt. President Theodore Roosevelt bekämpar hänsynslösa kapitalister och under president Wilson blir landet indraget i första världskriget. Vi kommer att analysera orsakerna till den stora depressionen och landets deltagande i andra världskriget och det kalla kriget. Teman som Kubakrisen, Vietnamkriget, medborgarrättsrörelsen och USA:s politik och krig i Mellanöstern kommer att behandlas utifrån kursdeltagarnas intresse. Kommer Donald Trump att kunna vinna folkets förtroende och upprätthålla nationens status som supermakt?

Kurstid Vårterminen 2018

Ledare Helmut Lechner, fil.mag., kontaktuppgifter som ovan

Studiematerial L. Pehrsson, USA:s historia.

Tid Tio onsdagar kl. 15.30–17.00:

31/1–18/4, ej 28/2, 28/3

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 850 kr

Arrangemang nummer 514

Från Alexander I till Putin

Vi börjar med att kort gå tillbaka till den moderna ryska statens grundare Peter den store. Svensk-ryska förbindelser då och senare kommer att beröras och vidare beskriver vi kort Alexander I:s nappatag med Napoleon. Knappt femtio år senare utkämpar Ryssland Krimkriget mot en koalition av europeiska stater och Alexander II inser att landet återigen har halkat efter och behöver moderniseras. Kursen kommer att belysa tsardömets fall 1917, den ryska revolutionen och den påföljande stalinistiska perioden, Chrusjtjov, Brezjnev och därpå sovjetstatens upplösning under Gorbatsjov. Jeltsins och Putins väg till makten kommer också att behandlas. Kursdeltagarna kommer tillsammans med kursledaren att gemensamt besluta vilka teman vi ska ge mera tid och fördjupning. Om intresse finns kanske vi kan avsluta kursen med en resa till S:t Petersburg och/eller till Moskva.

Max 16 deltagare.

Kurstid Vårterminen 2018

Ledare Helmut Lechner, fil.mag., kontaktuppgifter som ovan

Studiematerial M. Gessen, Mannen utan ansikte.

Tid Tio torsdagar kl. 13.30–15.00:

1/2–19/4, ej 1/3, 29/3

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 850 kr

Arrangemang nummer 515

Weimarrepubliken – mellankrigstidens Europa sett från Tyskland

Weimarrepubliken har blivit en stående referens när vi i dag diskuterar vår egen samtid, oavsett om det handlar om politik, historia, ekonomi eller sociala förhållanden. Men vad menas med Weimarrepubliken? Kursen syftar till att såväl introducera som att fördjupa förståelsen kring mellankrigstidens Europa, med den första tyska republiken som fokus. Vid kursens början bestämmer kursdeltagarna om fokus ska läggas på kulturella, politiska eller socioekonomiska aspekter av Weimarrepubliken.

Kursen är en upprepning av tidigare kurser med samma namn.

Kurstid Vårterminen 2018

Ledare Erik Tängestad, fil.kand., doktorand i historia, tangerstad@gmail.com, 08-663 30 99

Studiematerial E. Weitz, Weimartyskland – löfte och tragedi (på svenska eller engelska).

Tid Tolv torsdagar kl. 15.30–17.00:

1/2–26/4, ej 29/3

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 517

Förstå förintelsen som historia och varning

Sedan andra världskriget har samtiden i hög utsträckning präglats av en central men inte besvarad frågeställning: Hur kunde förintelsen komma till stånd och genomföras? Vad kan göras för att förhindra att något liknande skulle kunna hända igen? I sin bok *Den svarta jorden – förintelsen som historia och varning* (Bonniers 2016) ger historikern Timothy Snyder ett kontroversiellt och originellt svar på detta frågekomplex.

Kursen syftar till att reflektera över förintelsen som just historia och varning för vår samtid genom att läsa och diskutera Snyders bok. Inför varje kurstillfälle läser vi ett nytt kapitel av boken.

Kurstid Vårterminen 2018

Ledare Erik Tängestad, fil.kand., kontaktuppgifter som ovan

Studiematerial T. Snyder, Den svarta jorden – förintelsen som historia och varning.

Tid Tolv onsdagar kl. 15.30–17.00: 31/1–18/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 518

Sveriges drottningar

Vid sidan av kungarna har Sveriges drottningar ofta spelat en undanskymd roll, men rika undantag finns: Stormaktstidens drottning Kristina (1626–1689) har i dag legendstatus och Lovisa Ulrika (1720–1782) intrigerade målmedvetet för att stärka den svenska kungamakten. Vi följer de svenska drottningarnas liv och arbete i politik, samhälls- och kulturliv, från de tidiga, ofta anonyma, drottningarna under vikingatid/tidig medeltid till drottning Silvia.

Max 16 deltagare.

Kurstid Vårterminen 2018

Ledare Lars G Henricson, fil.kand.,
lars.g.henricson@swipnet.se, 08-650 06 75
Studiematerial Tillhandahålls av kursledaren.

Tid Tio torsdagar kl. 11.30–13.00:

1/2–12/4, ej 29/3

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 900 kr

Arrangemang nummer 519

Kvinnorna på Fogelstad

Vi lär känna de fem kvinnor som mellan åren 1925–1954 gemensamt drev den så kallade Medborgarskolan på godset Fogelstad i Sörmland. Vilka var de? Hur lärde de känna varandra? Vilken var deras bakgrund? Vad kämpade de för? Vad var deras gemensamma mål och syfte med skolan? Dit kom kvinnor från alla samhällsskikt för att studera och diskutera olika samhällsfrågor, bl.a. jämställdhet mellan män och kvinnor, internationella relationer, kommunalpolitik, industri och jordbruk, sociala frågor, konst, musik och litteratur. Vad har Fogelstad-gruppens arbete betytt för dagens kvinnor?

Kurstid Vårterminen 2018

Ledare Kjell Andersson, folkhögskolelärare,
kjelleskilstuna@gmail.com
Studiematerial U. Knutson, Kvinnor på gränsen till genombrott.

Tid Tolv måndagar kl. 14.30–16.00:

29/1–23/4, ej 2/4

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1000 kr

Arrangemang nummer 530

Släktforskning – grundkurs

Du får lära dig var och hur du hittar information om dina förfäder och hur du strukturerar dina resultat. Introduktion till moderna hjälpmedel som cd-skivor och internet ingår också. Vi gör även ett studiebesök (dubbellektion) på Riks-

arkivet i Arninge, där du får tillämpa dina kunskaper och finna dina rötter.

Kurstid Vårterminen 2018

Ledare Ulf Berggren, ulfbulfb@yahoo.se,
08-36 78 69

Studiematerial Clemensson, Andersson,
Släktforska steg för steg (bör tas med vid första lektionstillfället).

Avgift 900 kr. Inkl. studiebesök i Arninge

Grupp 1

Tid Åtta fredagar kl. 14.30–16.00: 2/2–6/4

Dubbellektion 23/2 kl. 13.00–16.00 Riksarkivet,
Arninge

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Arrangemang nummer 520

Grupp 2

Tid Åtta onsdagar kl. 17.30–19.00: 31/1–28/3

Dubbellektion 21/2 kl. 16.00–19.00, Riksarkivet,
Arninge

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Arrangemang nummer 521

Släktforskning – fördjupningskurs

I fördjupningskursen lär vi oss söka information i andra typer av källor än kyrkböckerna, såsom domstolshandlingar och skattelängder. Vi lär oss också att söka efter olika kategorier människor i det förflutna: soldater, hantverkare, stadsbor, präster etc. Övningar i att läsa äldre handstil. För att delta i denna kurs bör du ha kunskaper motsvarande höstterminens grundkurs.

Max 16 deltagare.

Kurstid Vårterminen 2018

Ledare Ulf Berggren, ulfbulfb@yahoo.se,
08-36 78 69

Studiematerial Berggren, Thorsell, Vad står det?

Tid Tio onsdagar kl. 15.30–17.00:

31/1–11/4, ej 21/2

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 850 kr

Arrangemang nummer 522

Religionskunskap

De abrahamitiska religionerna

Vi studerar och samtalar om de tre religionerna judendom, kristendom och islam. Utifrån olika texter, artiklar och med stöd av Bibeln och Koranen reflekterar vi tillsammans över religionernas innehåll och grundtankar ur ett historiskt, aktuellt och jämförande perspektiv. Vi gör två studiebesök: i synagogan vid Wahrendorffsgatan 3 och i moskén vid Medborgarplatsen.

Studiebesöken kostar cirka 70 kr och ingår inte i kursavgiften. Kursnivå: delmoment inom religionskunskap på gymnasiet.

Kurstid Vårterminen 2018

Ledare Kerstin Reineborn, fil.kand., kerstin.reineborn@yahoo.com, 070-590 51 67
Studiematerial C. Hedin, Vad skiljer och förenar judendom, kristendom och islam? (Dialogos förlag, 2007).

Tid Tio onsdagar kl. 13.30–15.00: 31/1–4/4

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 850 kr

Arrangemang nummer 523

Juridik

Arvsrätt

Kursen ger dig kunskaper om de viktigaste reglerna rörande bodelning, kvarlåtenskap, släktaarv, makearv, särkullbarn, efterarv, testamente, laglott dödsbo, bouppteckning, arvskifte m.m. Du får bättre förutsättningar att hantera den situationen att du blir arvinge, testamentstagare, efterlevande make/maka eller efterlevande sambo eller du överväger att upprätta ditt testamente.

Kurstid Vårterminen 2018

Ledare Ole Fosby, jur.kand., ole.fosby@hotmail.se, 070-791 95 29

Studiematerial Tillhandahålls av kursledaren.

Tid Fem tisdagar kl. 11.30–13.00:

10/4–15/5, ej 1/5

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 500 kr

Arrangemang nummer 531

Konsthistoria

Konstkurserna i studiecirkelform är av grundläggande och översiktlig karaktär. Den som efterfrågar fördjupning hänvisas till universitetskurserna i konstvetenskap, föreläsningsserierna eller till arrangemangen i samarbete med de olika konsthallarna.

Kvinnor i konsten

I äldre tid fanns många hinder för kvinnor att förverkliga sin konstnärliga begåvning. I denna kurs följer vi kvinnliga pionjärer inom konst och konsthantverk från 1600-talet fram till i dag, från Artemisia Gentileschi till Lena Cronqvist.

Max 16 deltagare.

Kurstid Vårterminen 2018

Ledare Lars G Henricson, fil.kand., lars.g.henricson@swipnet.se, 08-650 06 75
Studiematerial Tillhandahålls av kursledaren.
Tid Tio torsdagar kl. 9.30–11.00:

1/2–12/4, ej 29/3

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 900 kr

Arrangemang nummer 524

Stolta stad! Stockholmliana

Kursen ger en bred kulturhistorisk översikt av Stockholms utveckling från den lilla medeltida gyttriga småstaden, riktad mot den växande handeln med Östersjön. Via stormaktstidens palatsbyggen och medvetna stadsplanering, industrialismens fabriker och hyreskaserner till dagens moderna storstad. Vi ser också på konstnärernas tolkningar av de olika tidsepokernas stockholmsvyer.

Max 16 deltagare.

Kurstid Vårterminen 2018

Ledare Lars G Henricson, fil.kand., kontaktuppgifter som ovan

Studiematerial Tillhandahålls av kursledaren.

Tid Tio fredagar kl. 11.30–13.00:

2/2–13/4, ej 30/3

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 900 kr

Arrangemang nummer 526

Auktioner, auktionsgods, antikviteter

I kursen behandlas svenskt auktionsgods – konsthantverk, möbler och konst samt föremålens kulturhistoria. Vi kommer också in på konsthantverkarna, möbeltillverkarna och konstnärerna.

Max 16 deltagare.

Kurstid Vårterminen 2018

Ledare Lars G Henricson, fil.kand., kontaktuppgifter som ovan

Studiematerial Tillhandahålls av kursledaren.

Tid Tio fredagar kl. 13.30–15.00:

2/2–13/4, ej 30/3

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 900 kr

Arrangemang nummer 527

Porto

Senioruniversitetet
Box 6276
102 34 Stockholm

Porto

Senioruniversitetet
Box 6276
102 34 Stockholm

Anmälan vårterminen 2018

Obs! Varje anmälan får endast avse **en** person och **ett** arrangemang. Var god texta!
Talonganmälan ska ha inkommit till kansliet senast 29 december.

Jag anmäler mig till arrangemang nummer _____

Arrangemangets rubrik: _____

Namn: _____

Personnummer: _____

Gatuadress: _____

Postnr och ort: _____

Mobiltelefon: _____ Telefon hem: _____

e-post: _____

Vid anmälan med talong gäller faktura som betalsätt. Senioruniversitetet samarbetar med Svea Ekonomi AB i betalningsfrågor. För att handla mot faktura måste du ange ditt fullständiga personnummer (12 siffror). Förutsättningen är att du är registrerad i folkbokföringsregistret i Sverige och inte har några betalningsanmärkningar. Fakturans betalningsvillkor är 30 dagar. Fakturaavgiften är 29 kr. Vid försenad betalning tillkommer avtalad och lagstadgad påminnelseavgift (60 kr). Dröjsmålsränta tillkommer med 2 % per månad. Vid utebliven betalning överlämnas fakturan till inkasso.

Härmed godkänner jag ovanstående villkor: _____

(namnunderskrift)

Anmälan vårterminen 2018

Obs! Varje anmälan får endast avse **en** person och **ett** arrangemang. Var god texta!
Talonganmälan ska ha inkommit till kansliet senast 29 december.

Jag anmäler mig till arrangemang nummer _____

Arrangemangets rubrik: _____

Namn: _____

Personnummer: _____

Gatuadress: _____

Postnr och ort: _____

Mobiltelefon: _____ Telefon hem: _____

e-post: _____

Vid anmälan med talong gäller faktura som betalsätt. Senioruniversitetet samarbetar med Svea Ekonomi AB i betalningsfrågor. För att handla mot faktura måste du ange ditt fullständiga personnummer (12 siffror). Förutsättningen är att du är registrerad i folkbokföringsregistret i Sverige och inte har några betalningsanmärkningar. Fakturans betalningsvillkor är 30 dagar. Fakturaavgiften är 29 kr. Vid försenad betalning tillkommer avtalad och lagstadgad påminnelseavgift (60 kr). Dröjsmålsränta tillkommer med 2 % per månad. Vid utebliven betalning överlämnas fakturan till inkasso.

Härmed godkänner jag ovanstående villkor: _____

(namnunderskrift)

Senioruniversitetet i Stockholm är en ideell förening som verkar genom frivilliga medlemsinsatser. Vår idé är att erbjuda ett forum för studieintresserade som har fyllt 55 år och lämnat det aktiva arbetslivet och som söker en studiegemenskap med likasinnade. Studierna kan därigenom läggas upp så att deltagarnas rika livserfarenhet beaktas och aktiviteterna organiseras i former som passar för seniorer. Vårt ursprung i universitetsvärlden borgar för en hög kvalitet i verksamheten.

Senioruniversitetets styrelse

Ordförande	Catherine Dahlström	070-606 35 36	catherine.dahlstrom@senioruniversitetet.se
Vice ordförande	Cecilia Bäcklander	076-885 45 15	cecilia.backlander@senioruniversitetet.se
Kassaförvaltare	Ulf Aspenberg	08-753 11 99	ulf.aspenberg@senioruniversitetet.se
Ledamot	Peter Fagerlund	073-942 74 94	peter.fagerlund@senioruniversitetet.se
Ledamot	Britt Olofsdotter	076-243 66 16	britt.olofsdotter@senioruniversitetet.se
Ledamot	Crister Skoglund	070-858 01 63	crister.skoglund@senioruniversitetet.se
Ledamot	Vakant		
Studierektor för studiecirkklarna	Ann-Marie Engback, adjungerad	073-981 47 16	ann-marie.engback@senioruniversitetet.se
Ansvarig för universitetskurser	Ingela Karlsson, adjungerad	070-654 05 95	ingela.karlsson@senioruniversitetet.se
Kanslichef	Kersti Thornéus, adjungerad	08-789 43 14	kersti.thorneus@senioruniversitetet.se

Kontaktperson för valberedningen: Gösta Gahm, 08-717 28 07

Senioruniversitetets kansli

Kansliet har utökade telefontider under anmälningssperioden:
11–20 december samt 8–12 januari: måndag–fredag kl. 9.00–16.00.
Från 15 januari: måndag–fredag kl. 9.00–12.00.

I kansliarbetet under Kersti Thornéus ledning deltar kursadministratör Mattias Jama och volontärerna:

Ingrid Berg, Pia Berge, Lou Dahlgren, Lena Engstedt, Anita Eriksson, Elisabet Falk, Margareta Gavlefors, Maud Goffhé, Annika Grev, Gunnel Gustafsson, Yvonne Hamawandi, Marianne Hedenvind, Claes Hennies, Elisabet Hermansson, Ingrid Hoffmann, Pirjo Kasari, Eva Klint, Margareta Kvarneby, Stina Lagerqvist, Gunnel Landberg, Birgitta Lindohf, Ulla Ravell, Lisbeth Spångberg, Katarina Stocksén, Monica Svendeborn, Inger Tjäder, Lena Yrgård, Ann Öhrén

Arkivansvarig: Staffan Edmar

Senioruniversitetet i Stockholm

Senioruniversitetet i Stockholm · Postadress: Box 6276, 102 34 Stockholm
Besöksadress: Hagagatan 1 · Telefon: 08-789 41 28
e-post: kansliet@senioruniversitetet.se · www.senioruniversitetet.se